

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav informačních studií a knihovnictví

Studijní program: informační studia a knihovnictví

Studijní obor: informační studia a knihovnictví

Hana Straková

Nová česká informační politika

Diplomová práce

Praha 2006

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Rudolf Vlasák

Oponent diplomové práce: *mgr. Michela Dančová*

Datum obhajoby: *26. 5. 2006*

Hodnocení: *g(1)*

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

pro Hana Straková

obor Informační studia a knihovnictví

Název tématu: Nová česká informační politika

Zásady pro vypracování:

Diplomová práce bude zaměřena na krátké zhodnocení informační politiky ČR v 90. letech, přičemž hlavním jádrem bude analýza současné české státní informační politiky.

Práce bude napsána v následující struktuře:

1. Úvod
2. Informační politika a přístupy její realizaci
3. Zhodnocení vývoje IP v ČR v minulých letech (od r. 1990 do r. 2002)
4. Základní dokumenty
5. Novelizace související legislativy
6. Organizační zajištění - Ministerstvo informatiky
7. Nynější prioritní oblasti státní informační politiky – současné plány a jejich naplňování
8. Vazba na EU – koordinace v rámci EU, legislativa, programy podpory
9. Srovnání s vybranými postkomunistickými zeměmi
10. Závěr

Rozsah grafických prací:

Rozsah průvodní zprávy:

Seznam odborné literatury:

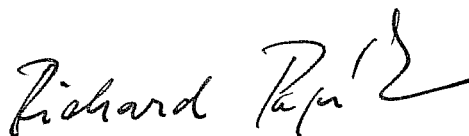
1. Česko. Úplné znění zákona o elektronickém podpisu s vyznačením navrhovaných změn : 227/200 Sb., Zákon ze dne 29. června 2000 o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů ... [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2003-08-08 [cit. 2003-11-28]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/upload_file/20031009144158_Uplne_zneni_zakona.pdf>
2. Česko. Vláda České republiky. Bílá kniha o elektronickém obchodu [online]. Praha : Vláda České republiky, 2003-05-19 [cit. 2003-11-28]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/upload_file/20030519170902_Bila_kniha_F.pdf>
3. Česko. Ministerstvo informatiky. Státní informační a telekomunikační politika [online]. Verze I. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, září 2003 [cit. 2003-11-28]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/upload_file/20031005123843_SIKP.pdf>
4. PETERKA, Jiří. Státní informační a (tele)komunikační politika – I - III. In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. [cit. 2003-11-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/b03/b1013001.php3>> <<http://www.earchiv.cz/b03/b1014001.php3>> <<http://www.earchiv.cz/b03/b1016001.php3>>

Vedoucí diplomové práce: Doc. PhDr. Rudolf Vlasák

Datum zadání diplomové práce: 11.12. 2003

Termín odevzdání diplomové práce:

L.S.

PhDr. Richard Papík, Ph.D.

.....
Vedoucí součástí-ředitel ÚISK FF UK

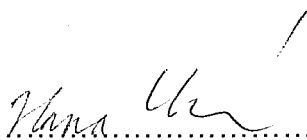
.....
Děkan FF UK

V Praze dne 11.12. 2003

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje.

V Praze, 10. dubna 2006

.....

podpis diplomanta

Identifikační záznam

STRAKOVÁ, Hana. *Nová česká informační politika [New czech information policy]*. Praha, 2006. 146 s. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví 2006. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Rudolf Vlasák.

Abstrakt

Tématem práce je charakteristika vývoje české informační politiky od 90. let po současnost (počátek roku 2006). Cílem práce je podat stručný historický přehled o vývoji české informační politiky od r. 1990 do r. 2002 a především provést podrobnou analýzu současné informační politiky.

Práce analyzuje činnost Ministerstva informatiky ČR, základní vládní dokumenty a legislativní úpravy v této oblasti. Hlavní pozornost je zaměřena na hodnocení jednotlivých prioritních oblastí: dostupných a bezpečných komunikačních služeb, informační vzdělanosti, moderních veřejných služeb on-line a dynamického prostředí pro elektronické podnikání.

Práce také zachycuje vazbu na Evropskou unii (iniciativa i2010, programy podpory a čerpání ze strukturálních fondů) a srovnává ČR v oblasti informační politiky s vybranými postkomunistickými státy (Estonsko, Slovensko a Polsko).

V závěru práce je celkově hodnocena úspěšnost české informační politiky a nastíněn její další možný vývoj.

Klíčová slova

informační politika, informační společnost, Ministerstvo informatiky, informační gramotnost, e-government, elektronizace státní správy, Portál veřejné správy, registry, vysokorychlostní internet, elektronický podpis, elektronický obchod, Evropská unie, Estonsko, Slovensko, Polsko

OBSAH

PŘEDMLUVA	10
1. ÚVOD	11
2. INFORMAČNÍ POLITIKA A PŘÍSTUPY K JEJÍ REALIZACI	13
3. ZHODNOCENÍ VÝVOJE INFORMAČNÍ POLITIKY V ČR V MINULÝCH LETECH (od r. 1990 do r. 2002)	15
3.1 ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ	15
3.1.1 <i>Rada vlády České republiky pro státní informační politiku</i>	16
3.1.2 <i>Odborná pracovní skupina</i>	16
3.1.3 <i>České fórum pro informační společnost</i>	16
3.1.4 <i>Úřad pro veřejné informační systémy</i>	17
3.2 ZÁKLADNÍ DOKUMENTY	17
3.2.1 <i>Státní informační politika – cesta k informační společnosti</i> ...	17
3.2.2 <i>Akční plány</i>	19
3.3 LEGISLATIVA	21
3.3.1 <i>Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím</i> 21	
3.3.2 <i>Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů</i>	22
3.3.3 <i>Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu</i>	23
3.3.4 <i>Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů</i>	24
4. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ – MINISTERSTVO INFORMATIKY	26
4.1 VZNIK MINISTERSTVA INFORMATIKY	26
4.2 KOMPETENCE MINISTERSTVA INFORMATIKY	28
4.3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MINISTERSTVA INFORMATIKY	33
4.4 AKTUÁLNÍ PRIORITY A PROJEKTY MINISTERSTVA INFORMATIKY	33
5. ZÁKLADNÍ DOKUMENTY	37
5.1 VÝCHODISKA – ZÁKLADNÍ DOKUMENTY EU	37
5.2 STÁTNÍ INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ POLITIKA: E-ČESKO 2006	38
5.3 NÁRODNÍ POLITIKA PRO VYSOKORYCHLOSTNÍ PŘÍSTUP	40
5.4 NÁRODNÍ STRATEGIE INFORMAČNÍ BEZPEČNOSTI ČR	43

5.5 BÍLÁ KNIHA O ELEKTRONICKÉM OBCHODU	45
6. NOVELIZACE SOUVISEJÍCÍ LEGISLATIVY A NOVÉ ZÁKONY V OBLASTI INFORMAČNÍ POLITIKY	46
6.1 NOVELIZACE STÁVAJÍCÍ LEGISLATIVY	46
6.1.1 <i>Novela zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů..</i>	46
6.1.2 <i>Novela zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu</i>	48
6.1.3 <i>Novela zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím</i>	49
6.1.4 <i>Novela zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy</i>	51
6.2 NOVÉ ZÁKONY	52
6.2.1 <i>Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti</i>	52
6.2.2 <i>Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích</i>	53
6.2.3 <i>Návrh zákona o sdílení dat při výkonu veřejné moci</i>	54
7. NYNĚJŠÍ PRIORITY OBLASTI INFORMAČNÍ POLITIKY - SOUČASNÉ PLÁNY A JEJICH NAPLŇOVÁNÍ	56
7.1 DOSTUPNÉ A BEZPEČNÉ KOMUNIKAČNÍ SLUŽBY	56
7.1.1 <i>Rozvoj trhu elektronických komunikací</i>	56
7.1.2 <i>Dostupnost služeb elektronických komunikací</i>	58
7.1.2.1 <i>Dotace z fondu na podporu vysokorychlostního internetu ..</i>	59
7.1.2.2 <i>Projekt internetizace knihoven (PIK)</i>	61
7.1.3 <i>Bezpečnost elektronických komunikací</i>	62
7.1.3.1 <i>Elektronický podpis obcím</i>	63
7.1.4 <i>Statistické ukazatele v oblastech dostupných a bezpečných komunikačních služeb</i>	65
7.1.4.1 <i>Šetření Českého statistického úřadu o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci</i>	65
7.1.4.2 <i>Mezinárodní šetření OECD v oblasti vysokorychlostního internetu</i>	67
7.1.4.3 <i>Statistika Ministerstva informatiky v oblasti elektronického podpisu</i>	69
7.2 INFORMAČNÍ VZDĚLANOST	71

7.2.1 Informatizace vzdělávacích institucí	71
7.2.2 Informační gramotnost.....	72
7.2.2.1 Národní program počítačové gramotnosti.....	73
7.2.2.2 E-learningové kurzy počítačové gramotnosti na Portálu veřejné správy	73
7.2.2.3 Fórum pro informační gramotnost	75
7.2.3 Statistické ukazatele v oblasti informační gramotnosti	75
7.2.3.1 Výzkum informační/počítačové gramotnosti agentury STEM/MARK a Ministerstva informatiky	75
7.2.3.2 Statistika kurzů NPPG v roce 2005	79
7.3 MODERNÍ VEŘEJNÉ SLUŽBY ON-LINE – E-GOVERNMENT	80
7.3.1 Portál veřejné správy (PVS)	82
7.3.1.1 Technické řešení.....	83
7.3.1.2 Informační část.....	83
7.3.1.3 Transakční část PVS – elektronická podání	88
7.3.2 Komunikační infrastruktura informačních systémů veřejné správy (Intranet veřejné správy, resp. KIVS).....	92
7.3.3 Registry veřejné správy.....	93
7.3.3.1 Registr živnostenského podnikání (RŽP).....	94
7.3.4 Centrální registrační místa	95
7.3.5 E-procurement.....	96
7.3.6 E-zdravotnictví.....	97
7.3.6.1 IZIP – internetový přístup ke zdravotním informacím pacienta	97
7.3.7 Statistické ukazatele v oblasti moderních veřejných služeb on- line.....	98
7.3.7.1 Výzkum Factum Invenio – na úřad přes internet.....	98
7.3.7.2 Přehled návštěvnosti Portálu veřejné správy	101
7.3.7.3 Počet elektronických podání prostřednictvím Portálu veřejné správy	102
7.3.7.4 Nákupy prostřednictvím elektronického tržiště.....	102
7.4 DYNAMICKÉ PROSTŘEDÍ PRO ELEKTRONICKÉ PODNIKÁNÍ	103
7.4.1 Statistické ukazatele v oblasti elektronického podnikání	104
8. VAZBA NA EVROPSKOU UNII.....	106
8.1 INSTITUCE EVROPSKÉ UNIE V OBLASTI INFORMAČNÍ POLITIKY	106

8.2 KONCEPCE I2010.....	107
8.2 DALŠÍ AKTUÁLNÍ DOKUMENTY EVROPSKÉ UNIE.....	110
8.3 PROGRAMY PODPORY.....	112
8.4 STRUKTURÁLNÍ FONDY	116
9. SROVNÁNÍ S VYBRANÝMI POSTKOMUNISTICKÝMI ZEMĚMI	119
9.1 ESTONSKO	121
9.2 SLOVENSKO	124
9.3 POLSKO	126
10. ZÁVĚR.....	129
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	131
SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ.....	145

Předmluva

Cílem této diplomové práce je provést zhodnocení vývoje české informační politiky v 90. letech minulého století a zanalyzovat současnou informační politiku v ČR. V Ústavu informačních studií a knihovnictví bylo v posledních letech zpracováno několik diplomových prací na toto téma, ale vzhledem k tomu, že jde o stále se vyvíjející oblast, chyběla práce, která by zahrnovala aktuální stav celé české informační politiky.

Toto téma jsem nezvolila náhodou. Spojení informace a politika mě zajímá již od 1. ročníku. Na téma česká informační politika jsem také během studia na ÚISK vypracovala studijně rozborovou práci.

Oproti zadání diplomové práce jsem posunula původní kapitolu č. 6 - Organizační zajištění před kapitoly č. 4 (Základní dokumenty) a 5 (Novelizace související legislativy). Takto kapitoly lépe logicky navazují.

Při psaní diplomové práce jsem vycházela z volně dostupných, především oficiálních dokumentů vlády a Ministerstva informatiky, příp. Evropské unie. Dále jsem vycházela z článků renomovaných novinářů a odborníků, konferenčních příspěvků, statistik soukromých agentur i MI ČR a webových stránek jednotlivých projektů. Použitá literatura je citována v souladu s normou ISO 690 a ISO 690-2. Citované zdroje jsou uvedeny v abecedním pořadí.

Všechny informace jsou platné k dubnu 2006, pokud není v textu uvedeno jinak.

Na tomto místě bych také ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce doc. PhDr. Rudolfu Vlasákovi za jeho vlídný přístup a cenné konzultace.

1. Úvod

V úvodní kapitole diplomové práce se pokusím o stručné definování pojmu informační politika a vysvětlím různé přístupy její realizace. V následující kapitole provedu zhodnocení vývoje státní informační politiky v devadesátých letech až do r. 2002, kdy můžeme mluvit v souvislosti se založením samostatného Ministerstva informatiky o jakési nové éře české informační politiky. Vzniku, kompetencím a aktuálním prioritám se bude věnovat kapitola v pořadí čtvrtá.

Na lisabonském summitu v březnu 2000 schválila Rada Evropy koncepci „eEurope“, jejímž strategickým cílem je přeměna Evropské unie do roku 2010 na nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější světovou ekonomiku založenou na znalostech. Ministerstvo informatiky vypracovalo v roce 2004 novou koncepci „Státní informační a komunikační politika“, která se hlásí k tomuto lisabonskému procesu. Nahrazuje obě dosavadní koncepce z r. 1999: Státní informační politiku a Národní telekomunikační politiku, které byly jen minimálně provázány. Této koncepci a dalším strategickým dokumentům s ní spojeným se bude věnovat kapitola pátá.

V šesté kapitole bude podrobně rozebrána problematika související legislativy. V posledních letech bylo především třeba se zaměřit na včasnou harmonizaci našeho práva s Evropskou unií.

Jednotlivé vládní priority a míra jejich naplňování jsou detailně rozebrány v kapitole sedmé. Podrobně jsou popsány a hodnoceny jednotlivé vládní projekty a i projekty, na kterých se podílí soukromý sektor. U každé z priorit jsou doplněny vybrané statistické ukazatele, na jejichž základě můžeme jejich naplňování lépe hodnotit.

Kapitola osmá se zaměřuje podrobněji na aktuální kroky Evropské unie, ke kterým doposud česká vláda nezaujala své stanovisko (nová koncepce i2010 a další). Dále jsou nastíněny možnosti čerpání finančních prostředků

z podpůrných programů EU v oblasti informační společnosti a ze strukturálních fondů.

Devátá kapitola je kapitolou komparační. Česká informační politika je srovnávána s postkomunistickými zeměmi Estonskem, Slovenskem a Polskem. Jedná se o země s podobnými „startovními“ podmínkami a je proto zajímavé i užitečné sledovat trochu rozdílný vývoj a přístupy k provádění informační politiky.

2. Informační politika a přístupy k její realizaci

Informační politika je často spojována s tzv. přechodem k informační společnosti. Na jejím vytváření se informační společnost podílí a je i zároveň cílem informační politiky každého vyspělého státu. Informační a komunikační technologie (ICT) jsou považovány za základní východisko neboli prostředek informační politiky umožňující dosáhnout vytčeného cíle.

Možnosti státu k ovlivňování realizace informační politiky tvoří legislativa, přidělování finančních prostředků a uplatnění ostatních finančních nástrojů a konečně řízení a koordinace prostřednictvím příslušných orgánů státní správy. Státní informační politika také určuje podmínky pro využití ITC k přístupu k informacím (elektronické podatelny, elektronický podpis apod.).

Rozvoj informační společnosti není však jen úkolem vlády a státu. K realizaci úspěšné informační politiky je i třeba partnerství místní samosprávy, občanů, podnikatelského sektoru, informačního průmyslu, akademické a výzkumné sféry.

Podle Rudolfa Vlasáka¹⁾ se informační politika vztahuje k vytyčování programových cílů v následujících devíti oblastech:

1. Sociálně kulturní oblast – otázky demokratizace přístupu občana k informacím včetně poznatkového a kulturního bohatství země.
2. Legislativa vztahující se k otázkám ochrany duševního vlastnictví.
3. Právní ochrana fyzických osob, zejména ochrana osobních dat.
4. Vztahové otázky mezi veřejným a soukromým sektorem, zejména z hlediska otevřenosti informačních zdrojů vytvářených institucemi v oblasti státní i místní správy a veřejnoprávních institucí pro soukromé podnikatelské subjekty.

¹⁾ VLASÁK, Rudolf. Základy informační politiky : učební texty. Praha : Vyšší odborná škola informačních služeb, 2001. 105 s.

5. Ekonomické a obchodní cíle, v jejichž rámci se stanovují obecná kritéria hospodářského chování producentů a provozovatelů informačních systémů a služeb.
6. Politika subvencování informačních institucí a knihoven jako poskytovatelů veřejných informačních služeb.
7. Technická a technologická úroveň informační infrastruktury i vlastních informačních systémů, na jejichž provoz má vliv státní či regionální správa.
8. Mocensko-politické cíle.
9. Oblast výchovy a vzdělávání informačních pracovníků.

Podle dokumentu „Státní informační a komunikační politika: e-Česko 2006“ se informační politika bere jako způsob, kterým se určí cíle státu v oblasti informační společnosti. V tomto případě jimi jsou: dostupné a bezpečné komunikační služby, informační vzdělanost, moderní veřejné služby on-line a dynamické prostředí pro elektronické podnikání.

V ČR existují dvě koncepce provádění informační politiky – vládní a opoziční. Stávající vládní koalice se zasadila o vytvoření Ministerstva informatiky jako základní státní instituce k realizaci informační politiky. Opoziční Občansko demokratická strana však prosazuje uplatnění tzv. britského modelu, tedy svěření příslušných kompetencí přímo do rukou ministerského předsedy. Ve Velké Británii působí tzv. „Office of the e-Envoy“ při Úřadu vlády, který koordinuje tuto problematiku v rámci všech ministerstev. Vládní modely zahrnující problematiku ITC do ministerstev existují např. v Rusku, Maďarsku, Rumunsku, Litvě, Jižní Koreji. Další státy přidružují informatiku k jiným ministerstvům např. vnitra, financí, zaměstnanosti, průmyslu apod.

3. Zhodnocení vývoje informační politiky v ČR v minulých letech (od r. 1990 do r. 2002)

Česká republika až do roku 1999, na rozdíl od většiny států západní Evropy, neměla vypracovanou ucelenou koncepci, která by určovala roli státu v oblasti budování informační společnosti. Předchozí politické vedení spíše bránilo prosazování informačních technologií, než aby hrálo určující roli při jejich zavádění.

3.1 Organizační zabezpečení

Specializované orgány státní správy působící v oblasti podpory a rozvoje informační společnosti vznikají v ČR od poloviny devadesátých let. 1. listopadu 1996 byl zřízen Úřad pro státní informační systém (ÚSIS), který převzal pravomoci ve věcech státního informačního systému od dřívějšího Ministerstva hospodářství a Úřadu vlády v oblasti budování státního informačního systému. Úřad vznikl na základě zákona č. 272/1996 Sb. Tento zákon však vymezoval pravomocce tohoto úřadu jen velmi rámcově, předpokládalo se, že přesné fungování ÚSIS bude upraveno samostatným zákonem o státním informačním systému. Navrhovaný zákon však nebyl schválen. Hlavní příčiny proč Senát nakonec zákon odmítl byly patrně dvě¹⁾:

- v návrhu schváleném Poslaneckou sněmovnou měl ÚSIS státní informační systém nejen koordinovat, ale i kontrolovat, zda nebudou státní správou zneužívána osobní a individuální data,
- byly různé názory na míru oprávnění ÚSIS zasahovat do záměrů jednotlivých resortů, pokud jde o jimi zadávané projekty.

¹⁾ VANÍČEK, Jiří. Role státu na cestě k informační společnosti. In *Virtuální inovační park* [online]. 1998-10-08 [cit. 2006-02-01]. Dostupný z: <<http://www.park.cz/article.asp?itm=44>>

ÚSIS tedy prakticky nefungoval (kromě aktu zrušení Národního informačního střediska k 1. lednu 1998).

3.1.1 Rada vlády České republiky pro státní informační politiku

Po volbách v roce 1998 si nová vláda začala uvědomovat velký význam rozvoje informační společnosti. V říjnu 1998 vzniká na základě vládního usnesení Rada vlády České republiky pro státní informační politiku. Tato Rada měla především za úkol zastřešovat příslušné aktivity v oblasti informační společnosti, poskytovat odborná stanoviska k dané problematice, vyjadřovat se k legislativním otázkám souvisejícím s touto oblastí, harmonizovat právní řád ČR s EU a také zpracovat a koordinovat koncepci „Státní informační politika – cesta k informační společnosti“ a na ni navazující akční plány, jejichž obsahem byly konkrétní kroky zpravidla na dva roky.

3.1.2 Odborná pracovní skupina

Odborným orgánem Rady vlády České republiky pro státní informační politiku byla tzv. Odborná pracovní skupina (zřízena prvním usnesením Rady v únoru 1999), která navrhovala nová odborná témata, zpracovávala koncepční záměry a realizovala řešení úkolů zadaných Radou.

3.1.3 České fórum pro informační společnost

Rada vlády České republiky měla i svůj poradní orgán – České fórum pro informační společnost, jehož cílem bylo podpořit a zainteresovat širší veřejnost v dialogu o vývoji informační společnosti. Organizovalo hlavně různé semináře a konference, které měly přispět k informovanosti občanské veřejnosti. Výsledky diskusí měly být doporučením pro činnost Rady. Ve fóru byly zastoupeny osoby nejen z oblasti podnikání, vzdělávání, státní správy a

samosprávy, ale i zástupci různých občanských sdružení, kultury, církví, menšin a médií.

3.1.4 Úřad pro veřejné informační systémy

Kompetence ÚSIS byly vyřešeny až v roce 2000, kdy byl schválen zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. Zároveň došlo k přejmenování úřadu na Úřad pro veřejné informační systémy (ÚVIS). ÚVIS plnil funkci správního úřadu pro informační systémy veřejné správy. Jeho hlavním úkolem bylo vytváření a rozvoj veřejných informačních systémů, resp. informačních systémů veřejné správy (ISVS). Klíčovou úlohou byl dohled nad dodržováním zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy (viz kapitola 3.3.2). Na základě tohoto zákona ÚVIS prováděl tyto činnosti:

- kontrola orgánů veřejné správy při dodržování povinností stanovených tímto zákonem,
- hodnocení projektů, které měly dopad na meziresortní funkčnost ISVS,
- vydávání a odnímání pověření k výkonu atestací v rámci ISVS,
- stanovení pravidel pro sdílení dat a služeb mezi jednotlivými ISVS skrze referenční rozhraní,
- zpracování návrhů strategických dokumentů v oblasti ISVS.

3.2 Základní dokumenty

3.2.1 Státní informační politika – cesta k informační společnosti

Prvním dokumentem „na cestě k informační společnosti“ byla „Státní informační politika – cesta k informační společnosti“, schválená vládním usnesením č. 525 dne 31. května 1999, vypracovaná Úřadem pro státní

informační systémy. Vláda předložila tento dokument, aby prezentovala své cíle a priority v této oblasti.

Tento strategický koncepční dokument obsahoval celkem osm priorit:

1. Informační gramotnost – kladl se důraz na počítačovou gramotnost občanů, napojení škol na informační infrastrukturu;
2. Informatizovaná demokracie – cílem této priority bylo zajistit občanům přístup k informacím státní správy a samosprávy, branou k veřejným informačním službám měl být internet (konkrétně webový portál veřejné správy);
3. Rozvoj informačních systémů veřejné správy – požadavek propojení jednotlivých informačních systémů státní správy do neveřejné sítě státního informačního systému, na kterou budou přes příslušná rozhraní navázány veřejně přístupné služby, které umožní prostřednictvím počítačových sítí kontaktovat veřejnou správu, získávat od ní informace a naopak jí informace poskytovat (e-government);
4. Komunikační infrastruktura – tato priorita si kladla za cíl změnit tehdejší situaci v oblasti informační infrastruktury, vláda si uvědomovala potřebu liberalizace telekomunikačního trhu, která měla vést ke snižování cen telefonních služeb a tím i ke zpřístupnění internetových a dalších informačních služeb nejširší veřejnosti;
5. Důvěryhodnost a bezpečnost informačních systémů a ochrana osobních dat – cílem této oblasti bylo zabezpečení důvěryhodnosti a bezpečnosti elektronických systémů a zajištění ochrany osobních dat, je zmiňováno zavádění tzv. elektronických identifikátorů, které mohou být použity v různých aplikacích. K těmto aplikacím např. patří osobní identifikátor sloužící k elektronickému podpisu dokumentů, elektronická peněženka, zdravotní karta, technický průkaz aj.;
6. Elektronický obchod – stejně jako v předcházejících oblastech bylo nutné nové legislativní zabezpečení a technické předpoklady;
7. Transparentní ekonomické prostředí – tato priorita měla za cíl zprůhlednit hospodaření jak v soukromé, tak i ve veřejné sféře, součástí opatření byla i povinnost zveřejňovat výběrová řízení na určeném místě na internetu;

8. Informační společnost: stabilní a bezpečná – je základní podmínkou realizace předchozích oblastí státní informační politiky. Rozvoj informační techniky a informačních a bezpečnostních systémů a jejich mezinárodní dostupnost by měly přispět k ochraně v oblasti bezpečnosti občanů a jejich majetků.

3.2.2 Akční plány

Obsahem akčních plánů mělo být konkrétní rozpracování úkolů realizace státní informační politiky zpravidla na 2 roky. První akční plán realizace státní informační politiky měl být přijat v září 1999, nakonec byl přijat až na konci května 2000, tedy na rok přesně od schválení samotné Státní informační politiky. Tento první schválený akční plán, jehož plný název je „Akční plán realizace státní informační politiky do roku 2002“, byl ve své konečné podobě ovlivněn iniciativou Evropské unie eEurope. Navíc byly zahrnuty oblasti nazvané: „zdravotnictví on-line“ a „inteligentní doprava“.

Akční plán stanovil tři základní rámcové programy, ve kterých má být dosaženo realizace všech osmi priorit obsažených ve Státní informační politice:

1. Informační gramotnost – první rámcový program zahrnuje tři projekty:
 - informační gramotnost – cílem je zajistit gramotnost občanů v oblasti ITC, tato oblast byla vlastně odštěpena a dostala podobu samostatné koncepce „Státní informační politiky ve vzdělávání“ (vládním usnesením č. 351 ze dne 10. dubna 2000), která měla řešit základní problematiku týkající se zajištění informační infrastruktury pro vzdělání, ovšem nakonec nedokázala naplnit vládou stanovené cíle, tj. vybavení všech škol počítači a připojením (nositel projektu: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy);
 - veřejné informační služby knihoven – občanům dostupný internet v knihovnách, vzdělávání knihovníků a informačních pracovníků (nositel projektu: Ministerstvo kultury);

- vzdělávání pracovníků veřejné správy – především schopnost obsluhy elektronických služeb, které budou občanům poskytovány (nositel projektu: Ministerstvo vnitra).
2. Elektronický obchod – druhý rámcový program měl stanoveny tyto tři projekty:
- program legislativních změn na podporu elektronického obchodu (nositel projektu: Úřad pro veřejné informační systémy);
 - Zelená kniha o elektronickém obchodu – popsání podmínek, aktivit a bariér v oblasti elektronického obchodu, po jejím vypracování měla být kniha prodiskutována s podnikatelskou a odbornou veřejností a posloužit jako základní východisko pro vypracování Bílé knihy o elektronickém obchodu (nositel projektu: Úřad pro veřejné informační systémy), vypracována v roce 2002;
 - akreditační infrastruktura – zaměření na zvýšení důvěryhodnosti organizací, které budou poskytovat certifikační služby a vydávat kvalifikované certifikáty (nositel projektu: Úřad pro ochranu osobních údajů).
3. Elektronická veřejná správa – co do počtu aktivit byl tento rámcový program nejrozsáhlejší. Hlavními skupinami a podskupinami jsou:
- Veřejné informační služby (VIS)
 - informační zdroje VIS – např. integrovaný systém pro podnikání a export, integrovaný systém o veřejných zakázkách, veřejných dražbách aj.,
 - komunikační kanály pro styk občanů s VIS – např. portál veřejné správy, informační kiosky aj.
 - Elektronické služby veřejné správy
 - informační systémy státní správy – např. základní registry,
 - identifikace osob – elektronické identifikátory ve veřejné správě,
 - vývoj elektronických služeb ve veřejné správě.
 - Projekty informačních systémů státní správy a samosprávy např. Národní geografická infrastruktura, Zdravotnictví on-line, Rejstřík trestů aj.

Na začátku roku 2002 byl ještě vypracován a vládou přijat Akční plán realizace státní informační politiky do roku 2003. I zde byl kladen především důraz na informatizaci veřejné správy, relativně menší důraz byl kladen na informační gramotnost, elektronický obchod a cenovou dostupnost internetu. Stále ještě zůstával oddělený přístup k tvorbě koncepcí v oblasti informační společnosti a telekomunikací (zatímco Evropská unie měla jen jednu koncepci eEurope).

3.3 Legislativa

Základním krokem pro realizaci informační politiky bylo zajištění příslušné legislativy. Důležitým mezníkem byl i vstup České republiky do Evropské unie, musela být věnována pozornost harmonizaci legislativy ČR s právem EU. Bylo především třeba legislativně zabezpečit ochranu dat a vytvořit takové prostředí, kde by byla elektronická komunikace postavena na roveň papírové.

3.3.1 Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Zákon o svobodném přístupu k informacím č. 106/1999 Sb. se odvozuje z Listiny základních práv a svobod (zákon č. 2/1993 Sb.), kde v hlavě druhé, v oddílu druhém mezi politickými právy je v článku 17 zaručena svoboda projevu a právo na informace a zejména pak podle odst. (5) jsou státní orgány a orgány územní samosprávy povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Tento zákon upravuje podmínky svobodného přístupu k informacím a stanovuje základní podmínky, za kterých je možné informace poskytovat. Subjekty, které mají ze zákona povinnost poskytovat informace, jsou orgány státní správy a samosprávy (prezident, parlament, komise, úřady, rady, obce a kraje), ale také i veřejné instituce hospodařící s veřejnými prostředky (např. Česká televize, ČTK, školy apod.)

Poskytování informací se nevztahuje na podávání osobních údajů a informací podle zvláštních právních předpisů jako je zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a změně některých dalších zákonů. V zákoně jsou definovány i další omezení, které nedovolují poskytnout určité informace.

Žádost o informaci může podat každá fyzická i právnická osoba. Státní orgány tedy poskytují informace na základě žádostí občanů. Žádost nesmí být však anonymní. Zákon jim ukládá zveřejňovat informace i bez vyžádání – např. informace, které sdělují důvod a způsob založení subjektu, jeho organizační strukturu, místo, kde je možné získat příslušné informace, sazebník úhrad za poskytování informací apod. Tyto informace musí být jednak umístěny na všeobecně přístupném místě v úřadovně příslušného subjektu, ale také pomocí dálkového přístupu (především internet).

3.3.2 Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů

V souladu s mezinárodní praxí uplatňovanou v zemích Evropské unie i ve většině ostatních vyspělých demokratických států bylo třeba vytvořit takový zákon, který by respektoval „Doporučení OECD pro ochranu soukromí a toky osobních údajů přes hranice“ z roku 1980, „Úmluvu Rady Evropy na ochranu jednotlivců ve vztahu k automatickému zpracování osobních údajů“ č. 108 z roku 1981 a „Směrnici 95/46/EC Evropského parlamentu a Rady z 24.10.1995 o ochraně jednotlivců ve vztahu ke zpracování osobních údajů a o volném pohybu takovýchto údajů“.

Základním nedostatkem do té doby platného zákona č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech, byla neexistence účinného institucionálního nástroje provádějícího dozor nad uplatňováním zákona. Ve shodě se Směrnicí EU jím měla být nezávislá instituce. Dále také tento zákon neřešil přímé sankce, předávání osobních dat v mezinárodním styku a některé další skutečnosti definoval nejednoznačně od pojetí výše zmiňované Úmluvy a Směrnice EU.

V roce 2000 byl přijat zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, již plně v kompatibilitě s Úmluvou a Směrnicí EU. Zákon se vztahuje na osobní údaje, které zpracovávají orgány státní správy, územní samosprávy, ostatní orgány veřejné moci, stejně jako fyzické a právnické osoby. Váže se na veškeré zpracování osobních údajů bez ohledu na prostředky zpracování. Tento zákon má chránit soukromí lidí před neoprávněným narušováním, ke kterému dochází v souvislosti se zneužíváním osobních dat.

Správce osobních údajů musí požádat Úřad pro ochranu osobních údajů (zřízen tím samým zákonem) o registraci povoleného zpracování. Termín registrace byl stanoven od 1. prosince 2000. ÚOOÚ zároveň provádí dozor nad dodržováním povinností, které zákon ukládá při zpracování osobních údajů, dále provozuje registr povolených zpracování osobních údajů, přijímá podněty a stížnosti občanů na porušení zákona a poskytuje konzultace v oblasti ochrany osobních údajů. Předsedu Úřadu pro ochranu osobních údajů a jeho inspektory jmenuje a odvolává prezident na základě návrhu Senátu ČR.

3.3.3 Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu

Zákon o elektronickém podpisu č. 227/2000 Sb. upravuje používání elektronického podpisu, poskytování souvisejících služeb, kontrolu povinností stanovených tímto zákonem a sankce za porušení zákona. Elektronický podpis definuje zákon jako údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené a které umožňují ověření totožnosti podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě.

Zákon vymezuje povinnosti pro podepisující osobu i pro poskytovatele tzv. certifikačních služeb. Tyto služby může nabízet až po získání akreditace, kterou až do r. 2002 uděloval Úřad pro ochranu osobních údajů.

Tento zákon je považován za přelomový, nejen tím, že se týkal absolutní novinky – zavedení elektronické identifikace pro veřejné použití, ale i podporou

napříč politickým spektrem. Vítězné legislativní tažení znamenal pro tento zákon 10. červenec 2000, kdy jej podepsal prezident a podle některých zdrojů poslal symbolicky tuto zprávu e-mailem, který podepsal právě elektronickým podpisem.

I když byl zákon o elektronickém podpisu přijat již v roce 2000 (např. na Slovensku až v r. 2002), zpočátku se používání elektronického podpisu do běžné praxe příliš neprosadilo. Bylo třeba ještě provést několik legislativních kroků: nařízení vlády o použití elektronických podpisů v oblasti orgánů veřejné moci a prováděcí vyhláška ÚOOÚ. Dalšími důvody byly: výrazný nedostatek aplikací pro používání elektronického podpisu, neznalost a nedůvěra uživatelů a cena. V té době se elektronický podpis výrazněji prosazoval v komerční sféře (např. bankovníctví), kde na to byl dostatek financí. Výraznějšímu rozšíření elektronického podpisu ve státní správě také bránila skutečnost, že první akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb (společnost 1. CA) začíná vydávat tzv. kvalifikované certifikáty, neboli certifikáty splňující požadavky zákona, až na začátku roku 2002. Zákon požaduje, aby v oblasti orgánů veřejné moci byly pro tvorbu elektronických podpisů používány pouze tyto kvalifikované certifikáty.

3.3.4 Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů

Zákon o informačních systémech veřejné správy č. 365/2000 Sb. vychází ze základní myšlenky, že informační podpora veřejné správy je důležitým faktorem její efektivní funkce. Tato podpora současně představuje významnou položku státního rozpočtu. Tento zákon stanovuje práva a povinnosti, které souvisejí s vytvářením a rozvojem ISVS. Zákon zároveň zrušil Úřad pro státní informační systém (ÚSIS), ustanovil nový Úřad pro veřejné informační systémy (ÚVIS), na který převedl veškeré kompetence ÚSIS.

ISVS jsou dle zákona soubory informačních systémů, které slouží pro výkon veřejné správy. Jednotlivé ISVS mají ustanoveny své správce, což jsou

ministerstva, jiné správní úřady, orgány územní samosprávy a další státní orgány, souhrnně označované jako orgány veřejné správy. Tyto orgány odpovídají za výběr programového a technického vybavení, které zajistí provoz informačních systémů. Orgány jsou povinny dle zákona:

- vytvářet koncepci informačních systémů, která bude v souladu s vládou schválenými dokumenty pro oblast ISVS,
- dodržovat závazná ustanovení standardů,
- u nově vytvářených systémů zajistit atestaci a neuvádět systém do provozu bez atestace,
- poskytovat informace z provozovaného informačního systému prostřednictvím referenčního rozhraní,
- zveřejňovat informace o provozovaném systému,
- zajišťovat ochranu a bezpečnost informací v rámci provozovaného systému.

Zákon se nevztahuje na informační systémy vedené:

- Policií ČR při prevenci a odhalování trestné činnosti,
- Zpravodajskými službami,
- Ministerstvem financí v rámci finančně analytické činnosti,
- Národním bezpečnostním úřadem při provádění bezpečnostních prověrek,
- Ministerstvem obrany.

4. Organizační zajištění – Ministerstvo informatiky

4. 1 Vznik Ministerstva informatiky

Historie Ministerstva informatiky sahá do roku 2002, kdy je zveřejněna v polovině roku nová koncepce „Státní informační a telekomunikační politiky“, ve které se hovoří o potřebě nového ministerstva (resp. ústředního orgánu státní správy):

„Pro řízení, koordinaci a naplnění cílů Státní informační a komunikační politiky a v souladu s praxí v jiných vyspělých evropských zemích se jeví jako účelné vytvořit v soustavě ústředních orgánů státní správy jeden společný orgán pro informatiku a elektronické komunikace. Jeho činnost bude vycházet ze Státní informační a komunikační politiky.“

(Více o této koncepci v kapitole č. 5 - Základní dokumenty.)

Ve společném vládním prohlášení nové vládní koalice v srpnu 2002 je již obsažen bod:

„Vláda navrhne spojení současného Úřadu pro veřejné informační systémy a příslušného úseku spojů Ministerstva dopravy a spojů a v tomto smyslu neprodleně předloží Poslanecké sněmovně návrh změny kompetenčního zákona.“

V nové vládě byl poslanec Vladimír Mlynář nejprve jmenován ministrem bez portfeje a pro informační technologie a byl pověřen přípravou budování nového ministerstva. Teprve později po změně kompetenčního zákona převzal samostatný rezort.

Na základě zákona č. 517/2002 Sb., kterým se provádějí některá opatření v soustavě ústředních orgánů státní správy a mění některé zákony,

dne 1. ledna 2003 vzniklo Ministerstvo informatiky jako ústřední orgán správy pro informační a komunikační technologie, telekomunikace a poštovní služby.

V oblasti informační společnosti přešly na nové ministerstvo v plném rozsahu kompetence Úřadu pro veřejné informační systémy (ten byl ke stejnému datu zrušen, fakticky byl ÚVIS přetransformován v nové ministerstvo). ÚVIS však měl určité kompetence, které byly explicitně zakotveny v některých zákonech - např. v zákoně o informačních systémech veřejné správy (č. 365/2000 Sb.), zákoně o zadávání veřejných zakázek (č. 199/1994 Sb.) a veřejných dražbách (č. 26/2000 Sb.). Tyto zákony byly novelizovány tak, aby v nich místo ÚVISu figurovalo již nové Ministerstvo informatiky. V závěru předchozího roku byla také usnesením vlády ČR č. 1291 ze dne 16.12. 2002 zrušena Rada vlády ČR pro státní informační politiku.

V oblasti telekomunikací převzalo kompetence od úseku spojů Ministerstva dopravy a spojů a pravomoci v oblasti elektronického podpisu od Úřadu pro ochranu osobních údajů. I zde bylo nutno novelizovat telekomunikační zákon č. 151/2000 Sb. a zákon o elektronickém podpisu č.227/2000 Sb.

Opozice se stavěla rezolutně proti vzniku nového ministerstva a argumentovala tím, že informatika je progresivně se rozvíjející obor, který žádné ministerstvo nepotřebuje, a že vznik nového ministerstva byl jen věcí naplnění vládní dohody. Já osobně si myslím, že lze tento krok označit za velmi dobrý a převedení kompetencí v oblasti informačních a komunikačních technologií a telekomunikací na jeden ústřední orgán jsou výhodné i z hlediska nutnosti řešit tyto dvě oblasti dohromady. ÚVIS také neměl takovou váhu - nemohl připomínkovat návrhy zákonů ostatních rezortů a neúčastnil se jednání vlády.

4.2 Kompetence Ministerstva informatiky

Činnost Ministerstva informatiky upravují tyto zákony:

- zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy,
- zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích,
- zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách,
- zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.

Z hlediska informační a komunikační politiky má Ministerstvo informatiky dáno tyto kompetence: ¹⁾

Na základě zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy Ministerstvo informatiky ve spolupráci s jinými orgány veřejné správy:

- vyhledává, zpracovává, ukládá a vytváří nové informace, které jsou znalostní základnou pro kvalitní vytváření a rozvoj informačních systémů veřejné správy;
- zpracovává návrhy strategických dokumentů v oblasti informačních systémů veřejné správy, a to i z hlediska bezpečnosti těchto systémů, a předkládá tyto dokumenty vládě, sleduje a analyzuje informační potřeby veřejné správy a stav informačních systémů veřejné správy;
- připravuje nebo koordinuje přípravu záměrů pro budování nebo přetváření informačních systémů veřejné správy vyvolané společnou potřebou více správců informačních systémů veřejné správy;
- připravuje nebo koordinuje přípravu záměrů pro budování nebo přetváření informačních systémů veřejné správy vyvolané potřebou spolupráce a koordinace na mezinárodní úrovni;
- zajišťuje tvorbu standardů;

¹⁾ Převzato ze stránek Ministerstva informatiky. Dostupné z WWW:
<<http://www.micr.cz/ministerstvo/kompetence.htm>>

- stanoví a spravuje referenční rozhraní;
- vytváří a spravuje veřejně přístupný informační systém, který obsahuje základní informace o dostupnosti a obsahu zpřístupněných informačních systémů veřejné správy;
- vytváří a spravuje veřejně přístupný informační systém o datových prvcích;
- vytváří a spravuje portál veřejné správy;
- koordinuje a vytváří podmínky pro podporu rozvoje elektronického obchodu;
- koordinuje a vytváří podmínky pro činnost veřejné správy prostřednictvím veřejných informačních systémů, včetně dálkového přístupu.

Ministerstvo samo:

- kontroluje u orgánů veřejné správy dodržování povinností stanovených tímto zákonem. Při kontrole postupuje podle zvláštního zákona (zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole);
- hodnotí projekty, které mají meziresortní dopady na informační systémy veřejné správy;
- vyhlašuje standardy;
- vydává a odnímá pověření právníkům nebo fyzickým osobám k výkonu atestací v rámci informačních systémů veřejné správy;
- stanoví pravidla pro sdílení dat a služby mezi jednotlivými informačními systémy veřejné správy prostřednictvím referenčního rozhraní;
- kontroluje u jednotlivých správců informačních systémů veřejné správy, zda použitím nové verze produktů nebo změnou jimi vedených informačních systémů není daný informační systém podstatně změněn nebo zda příslušný správce neprovozuje neatestovaný informační systém;
- ukládá sankce za porušení povinností stanovených tímto zákonem;
- ukládá opatření směřující k nápravě nedostatků;

- vyjadřuje se k projektům informačních systémů veřejné správy a jejich finančním nárokům;
- vydává Věstník, v němž uveřejňuje standardy a oznamuje jejich platnost, seznam atestačních středisek, udělení atestů a další dokumenty vztahující se k informačním systémům veřejné správy. Obsah věstníku zároveň zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Na základě zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích Ministerstvu náleží tyto pravomoci:

- předkládá vládě návrh státní politiky elektronických komunikací a sleduje její realizaci;
- předkládá vládě návrhy hlavních zásad státní politiky v elektronických komunikacích;
- zabezpečuje mezinárodní vztahy v oblasti elektronických komunikací na úrovni vlád, vládních i nevládních organizací, s výjimkou vztahů, jejichž zabezpečováním vláda pověří Český telekomunikační úřad (ČTÚ);
- zabezpečuje ve věcech elektronických komunikací plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána a které jsou vyhlášeny ve Sbírce zákonů nebo Sbírce mezinárodních smluv, anebo závazků vyplývajících z členství České republiky v mezinárodních organizacích, s výjimkou závazků plněných ČTÚ v případech stanovených vládou;
- vykonává státní statistickou službu;
- spolupracuje s příslušnými ministerstvy členských států v oblasti elektronických komunikací;
- oznamuje Evropské komisi regulační úřady v oblasti elektronických komunikací a poskytuje jí další vyžádané informace;
- v rámci své působnosti zastupuje Českou republiku v orgánech Evropské unie. Ministerstvo a ČTÚ podle § 5 dále podporují hospodářskou soutěž při zajišťování sítí a poskytování služeb

elektronických komunikací a přiřazených prostředků a doplňkových služeb podnikateli zejména tím, že při rozhodování ve své působnosti:

- a) zajišťují, aby uživatelé, včetně zdravotně postižených uživatelů, získali maximální výhody z hlediska možnosti volby služby, ceny a kvality,
- b) zajišťují, aby nedocházelo k narušování nebo omezování hospodářské soutěže v odvětví elektronických komunikací,
- c) podporují efektivní investice do infrastruktury a podporují inovaci a
- d) zajišťují účinnou správu a účelné využívání rádiových kmitočetů a čísel.

Dále Ministerstvo a ČTÚ přispívají k rozvoji vnitřního trhu Evropských společenství zejména tím, že:

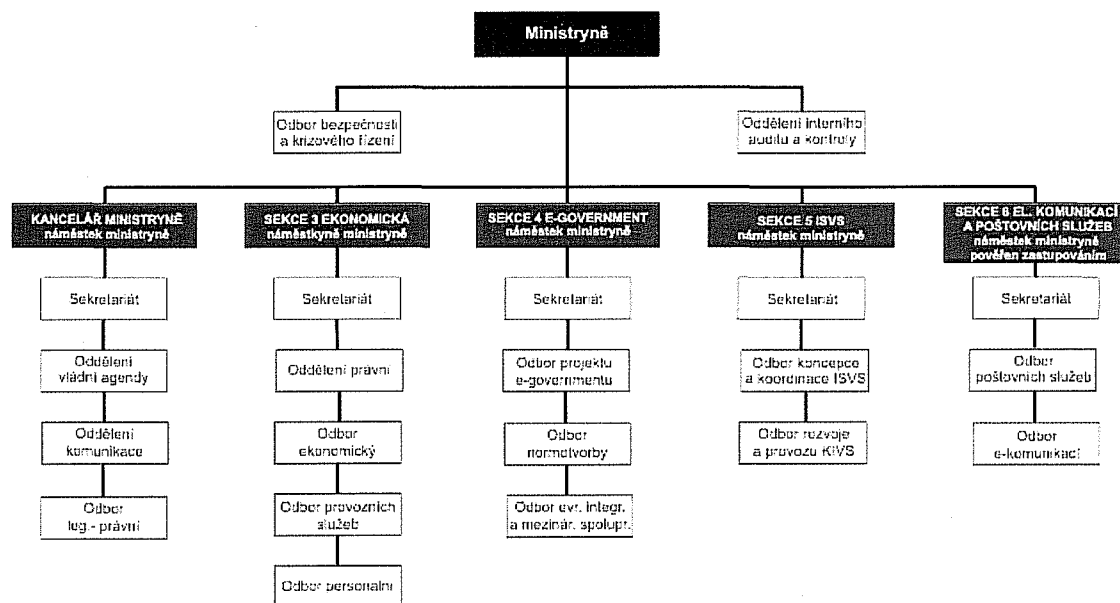
- při svém rozhodování odstraňují překážky pro zajišťování sítí elektronických komunikací, přiřazených prostředků a doplňkových služeb a poskytování služeb elektronických komunikací mezi členskými státy Evropské unie;
- při svém rozhodování podporují zřizování a rozvoj transevropských sítí a interoperabilitu celoevropských služeb mezi členskými státy;
- při svém rozhodování zajišťují, aby za srovnatelných podmínek nedocházelo k diskriminaci mezi podnikateli zajišťujícími sítě nebo poskytujícími služby elektronických komunikací;
- spolupracují v souladu se zásadou transparentnosti s národními regulačními úřady jiných členských států a s Evropskou komisí na zajištění jednotné regulační praxe při aplikaci příslušných směrnic Evropských společenství.

Na základě zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu vykonává tyto činnosti:

- uděluje a odnímá akreditace k působení jako akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb subjektům působícím na území České republiky;
- vykonává dozor nad činností akreditovaných poskytovatelů certifikačních služeb a poskytovatelů certifikačních služeb vydávajících kvalifikované certifikáty, ukládá jim opatření k nápravě a pokuty za porušení povinností podle tohoto zákona;
- vede evidenci udělených akreditací a jejich změn a evidenci poskytovatelů certifikačních služeb, kteří ministerstvu oznámili, že vydávají kvalifikované certifikáty;
- pravidelně uveřejňuje přehled udělených akreditací a přehled poskytovatelů certifikačních služeb vydávajících kvalifikované certifikáty, a to i způsobem umožňujícím dálkový přístup;
- vyhodnocuje shodu nástrojů elektronického podpisu s požadavky stanovenými tímto zákonem a prováděcí vyhláškou;
- ověřuje kvalifikovaný certifikát poskytovatele certifikačních služeb pro účely akreditace;
- rozhoduje o uznání zahraničních kvalifikovaných certifikátů a uzavírá dohody o vzájemném uznávání certifikátů se zahraničními poskytovateli certifikačních služeb;
- vydává vyhlášky k provedení některých ustanovení tohoto zákona;
- uděluje stanovené sankce za porušení tohoto zákona;
- plní další povinnosti stanovené tímto zákonem (například § 13, odst. 2).

4. 3 Organizační struktura Ministerstva informatiky

Obr. č. 1 – Organizační struktura Ministerstva informatiky k 1.10. 2005 ¹⁾

V dubnu 2005 byla jmenována novou ministryní informatiky Dana Běrová spolu s ostatními členy vlády Jiřího Paroubka. Nahradila tak odstoupivšího ministra Vladimíra Mlynáře, s kterým od roku 2003 spolupracovala jako ředitelka sekce e-governmentu a náměstkyně ministra.

4.4 Aktuální priority a projekty Ministerstva informatiky

V této podkapitole diplomové práce stručně shrnu jednotlivé priority a zásadní projekty Ministerstva informatiky (podrobně se jimi diplomová práce zabývá v jiných kapitolách).

Ministerstvo informatiky je koordinátorem rozvoje elektronické veřejné správy, tedy e-governmentu v České republice. K dalším prioritám Ministerstva

¹⁾ Převzato ze stránek Ministerstva informatiky. Dostupné z WWW:
<<http://www.micr.cz/ministerstvo/struktura.htm>>

informatiky patří rovná soutěž na telekomunikačním trhu, rozvoj elektronického obchodu a podpora počítačové gramotnosti v České republice.

Ministerstvo své záměry shrnulo v koncepci „Státní informační a komunikační politika: e-Česko 2006“. Tato nová koncepce (první návrh v září 2003, schválena vládou 24. března 2004) se hlásí k tzv. lisabonskému procesu, k naplnění dosud nesplněných závazků z eEurope+ a zejména k rozpracování úkolů z koncepce eEurope 2005. e-Česko 2006 vymezuje tyto hlavní priority:

- dostupné a bezpečné komunikační služby,
- informační vzdělanost,
- moderní veřejné služby on-line,
- dynamické prostředí pro elektronické podnikání.

V rámci dostupných a bezpečných komunikačních služeb je nejdůležitější otázka vysokorychlostního (širokopásmového) internetu. Vysokorychlostní internet je dnes v České republice jen málo rozšířen. V souladu se strategií eEurope 2005 Ministerstvo informatiky připravilo a vláda ČR schválila „Národní politiku pro vysokorychlostní přístup“ (Broadband strategie ČR). Tato strategie je obdobou strategických dokumentů, které jsou postupně přijímány vládami mnoha členských zemí EU. Cílem je podpořit větší rozšíření broadbandu jak v domácnostech, tak i v malých a středních podnicích. Ministerstvu informatiky se podařilo prosadit, aby 1% výnosu z prodeje Českého Telecomu (tj. asi 800 milionů) bylo použito v letech 2006 - 2010 právě na budování infrastruktury vysokorychlostního internetu.

Ministerstvo usiluje o to, aby bylo co nejvíce agend veřejné správy přístupných on-line způsobem. V ideálním případě by již úřady neobíhal občan – mezi úřady by obíhaly jen elektronické dokumenty.

Hlavním rozhraním celého systému služeb v rámci e-governmentu je Portál veřejné správy (PVS) - www.portal.gov.cz, jehož pilotní verze byla spuštěna v říjnu 2003 a ostrý provoz byl zahájen v roce 2004. Na jednom místě soustřeďuje Portál všechny potřebné informace o úřadech státní správy a samosprávy a zajišťuje dálkový a bezplatný přístup k aktuálním a ověřeným

informacím a službám veřejné správy. Portál obsahuje kromě adresáře úřadů a aktuálních textů zákonů, také řadu praktických informací (např. databázi životních situací). Ministerstvo pracuje na dalším rozvoji PVS. Největším rozvojem v r. 2005 prošla tzv. transakční část Portálu, prostřednictvím Portálu je nyní možné vyřizovat elektronická podání některým úřadům. Předpokládá se neustále zvyšování počtu agend, které lze takto vyřídit.

V oblasti informační vzdělanosti Ministerstvo hodlá dále podporovat a rozvíjet již dlouhodobě nastartovaný projekt „Národní program počítačové gramotnosti“, v rámci něhož si široká veřejnost může osvojit základní znalosti práce s počítačem, textovým editorem, elektronické pošty a internetu za cenu „únosnou“ i pro starší věkové skupiny a zdravotně postižené občany. V letošním roce Ministerstvo rozhodlo o přidělení finanční podpory celkem 18 školitelům, kteří budou zajišťovat kurzy Národního programu počítačové gramotnosti na více než 200 místech v celé České republice.

Prioritou Ministerstva je i příprava nové a novelizace staré legislativy. Na začátku roku 2006 dokončilo MI ČR přípravu návrhu zákona o sdílení dat ve veřejné správě, nutného pro vznik tzv. základních registrů. S přípravou zákona o sdílení dat souvisí v únoru 2006 přijatá novela zákona o informačních systémech veřejné správy, na jejímž základě budou moci Česká pošta, notáři, obce a Hospodářská komora vydávat autorizované výpisy z registrů veřejné správy, které občané potřebují pro vyřizování jednotlivých úředních agend.

Dalším krokem MI ČR je novela zákona o svobodném přístupu k informacím. Novela zpřesňuje a zjednodušuje proces poskytování informací a zohledňuje požadavky evropské „Směrnice o opakovaném použití informací veřejného sektoru především úpravou typových licenčních smluv“, na jejichž základě budou poskytovány informace, které jsou předmětem práv k duševnímu vlastnictví a kterými mohou orgány veřejné moci disponovat.

Ministerstvo informatiky připravuje legislativní návrh sjednocení pravidel pro doručování ze strany státu firmám, občanům a podnikatelům, a to v listinné i

elektronické podobě. Doručování v elektronické podobě navrhuje zákon řešit prostřednictvím Portálu veřejné správy.

5. Základní dokumenty

5.1 Východiska – základní dokumenty EU

Na lisabonském summitu v březnu 2000 schválila Rada Evropy koncepci „eEurope“, jejímž strategickým cílem je přeměna Evropské unie do roku 2010 na nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější světovou ekonomiku založenou na znalostech. Hlavní opěrné body této iniciativy tvoří: rychlejší a lacinější přístup k internetu, rozvoj digitální vzdělanosti a elektronický obchod.

Následně byly vypracovány akční plány pro rozvoj evropské informační společnosti:

- Akční plán eEurope 2002,
- Akční plán připravený kandidátskými státy eEurope+ 2003,
- Akční plán eEurope 2005.

První koncepce eEurope byla zaměřena zejména na zajištění dostupnosti toho, co bychom dnes mohli nazvat „úzkopásmovými“ službami (narrowband), tedy zejména na zajištění dostupnosti základního připojení k internetu. Na konci roku 2000 ji nahradila eEurope 2002, ta se zaměřuje především na „širokopásmové“ služby (broadband).

Česká republika se v roce 2001 připojila k akčnímu plánu eEurope+ 2003, společnému závazku kandidátských států EU v oblasti rozvoje informační společnosti, který vznikl jako reakce na akční plán členských států EU eEurope 2002. Byla v podstatě obdobou koncepce členských států, ale s ohledem na specifické podmínky kandidátských zemí.

Nynější česká koncepce vychází z koncepce eEurope 2005 (viz 5.2), Evropská unie však již odstartovala 1. června 2005 novou iniciativu i2010 (A European Information Society for Growth and Employment) - komplexní

strategii pro oblast informační společnosti a médií. Nová strategie navazuje na předchozí iniciativy eEurope a je založena na třech hlavních prioritách, označovaných také jako tři „i“: inovace, investice a integrace do každodenního života. Hlavními cíli jsou:

- dobudovat jednotný evropský informační prostor, který podpoří otevřený, soutěžní a obsahově bohatý vnitřní trh pro elektronické komunikace a digitální obsah,
- posílit inovace a investice do výzkumu v oblasti ICT,
- vytvářet všem přístupnou informační společnost podporující růst a vytváření nových pracovních míst, lepší veřejné služby a kvalitu života.

Podrobně je o koncepci i2010 pojednáno v kapitole 8 – Vazba na EU.

5.2 Státní informační a komunikační politika: e-Česko 2006

Tato nová koncepce (první návrh Ministerstva informatiky v září 2003, schválena vládou 24. března 2004) se hlásí k tzv. lisabonskému procesu, k naplnění dosud nesplněných závazků z eEurope+ a zejména k rozpracování úkolů z koncepce eEurope 2005. Oproti 1. verzi se změnil název ze Státní informační a telekomunikační politiky na Státní informační a komunikační politiku. Obsahuje výhled do roku 2006, proto je celý dokument označován jako e-Česko 2006.

Tato nová koncepce nahradila obě dosavadní koncepce z r. 1999: Státní informační politiku a Národní telekomunikační politiku, které byly jen minimálně provázány a vyčerpaly svůj časový horizont.

V r. 2002 byl sice Ministerstvem dopravy a spojů a Úřadem pro veřejné informační systémy vypracován návrh koncepce s názvem „Státní informační a telekomunikační politika“, který poprvé provázal oblast informační společnosti a telekomunikací; jednalo se však jen o původní verzi Státní informační politiky

z r. 1999, doplněnou o telekomunikační politiku a 2 nové priority: sociální vliv rozvoje informačních a komunikačních technologií, podpora výzkumu a vývoje. Tento návrh opět kladl největší důraz na informatizaci veřejné správy a naopak zcela ignoroval, v rozporu s koncepcí eEurope+, levnější a dostupnější internet. Tento návrh však nebyl naštěstí přijat a v r. 2003 už nově vzniklé Ministerstvo informatiky začalo pracovat na nové koncepci. Dokument „Státní informační a komunikační politika: e-Česko 2006“ je koncipován nově a nepřebírá strukturu předchozích národních koncepcí.

e-Česko 2006 si bere za úkol dodatečně splnit dosud nesplněný závazek z eEurope+ a výrazně zlepšit dostupnost úzkopásmového připojení k internetu pro nejširší vrstvy obyvatelstva, včetně paušálních způsobů zpoplatnění. Celkově navazuje hlavně na koncepci eEurope 2005 (představenou na zasedání Evropské rady v Seville v červnu 2002), s ohledem na náš vstup do EU. Evropská koncepce eEurope 2005 má následující priority:

- moderní on-line služby veřejné správy, zahrnující oblasti e-governmentu, služeb e-learningu a e-zdravotnictví,
- dynamické prostředí pro rozvoj elektronického obchodu,

a následující dvě priority – předpoklady pro jejich dosažení:

- široce dostupné širokopásmové služby za konkurenceschopné ceny,
- bezpečnou komunikační infrastrukturu.

Česká koncepce tyto evropské priority rozpracovává do následujících čtyř priorit:

1. Dostupné a bezpečné komunikační služby,
2. Informační vzdělanost,
3. Moderní veřejné služby on-line,
4. Dynamické prostředí pro elektronické podnikání.

Podrobně je o prioritách e-Česko 2006 pojednáno v kapitole 7 – Nynější prioritní oblasti státní informační politiky.

e-Česko 2006 si také kladlo za cíl vypracovat tyto dvě koncepce:

- nejpozději ke vstupu ČR do EU: připravit "Státní strategii pro vysokorychlostní přístup (broadband)" – viz 5.3
- do konce roku 2004: zpracovat Národní strategii informační bezpečnosti – viz 5.4

5.3 Národní politika pro vysokorychlostní přístup

26. ledna 2005 schválila vláda strategii pro vysokorychlostní přístup pod mírně pozměněným názvem „Národní politika pro vysokorychlostní přístup“ (první verze zveřejněna Ministerstvem informatiky v září 2004), tedy o něco později než, jak se k tomu zavázala v dokumentu e-Česko 2006.

Národní politika pro vysokorychlostní přístup (NPVP) klade důraz na podporu rozvoje on-line služeb pro vysokorychlostní přístup ze strany státu, a to v oblasti vzdělávání, kultury, zdravotnictví a veřejné správy. NPVP identifikuje hlavní příčiny pomalého rozvoje broadbandu v České republice:

- nedostatečná dostupnost vysokorychlostního připojení, zejména mimo velké městské aglomerace,
- nepříznivý poměr mezi cenou vysokorychlostního přístupu a kupní silou obyvatel,
- negativní zkušenosti dosavadních uživatelů s nízkou kvalitou nabízených služeb, které nemají garantovaný charakter – zejména u služeb na bázi technologií xDSL,
- nedostatečná nabídka služeb a obsahu a z ní plynoucí nedostatečná motivace uživatelů pořídit si tento druh přístupu,
- nedostatek osvěty – neznalost přínosů vysokorychlostního přístupu jak mezi koncovými uživateli, tak i mezi poskytovateli služeb,
- nízká vybavenost domácností PC.

Stát nepovažuje za potřebné přímo zasahovat do činnosti soukromých operátorů nebo budovat a provozovat vlastní sítě. Stát má být tvůrcem

legislativního prostředí a regulátorem (elektronické doručování, výměna dat ve státní správě), poskytovatelem služeb (např. zpřístupnění národního kulturního dědictví multimediálními prostředky, zpřístupnění veřejných registrů, další rozvoj Portálu veřejné správy, podpora aktivit typu e-government, e-learning, e-business a e-health) a především velkým zákazníkem a uživatelem vysokorychlostního připojení (do roku 2006 plánuje zřízení vysokorychlostního internetu pro všechny státní instituce, školy i veřejné knihovny). Hlavním cílem strategie je dosáhnout toho, aby se ČR dostala nejpozději do roku 2010 na úroveň využití vysokorychlostního přístupu u cca 50 % populace.

Přímou podporu bude stát poskytovat jen v mimořádných případech. K tomu byl vytvořen speciální fond, oficiálně tzv. dotační titul na rozvoj vysokorychlostního přístupu, do něhož stát vloží finance ve výši 1 % výnosu z privatizace Českého Telecomu. Z prostředků tohoto dotačního titulu budou spolufinancovány:

- infrastrukturní projekty z oblasti metropolitních a místních sítí, přičemž podmínkou bude vždy finanční spoluúčast regionu (kraje) a realizátora projektu a otevřený přístup operátorů k infrastruktuře,
- projekty z oblasti obsahu a služeb pro vysokorychlostní přístup.

Prioritu budou mít projekty v méně obydlených oblastech, či zaostávajících oblastech a takové projekty, které budou stimulovat požadavky na vysokorychlostní přístup rozdílných uživatelů (např. zdravotnictví, školství, kultura, samosprávné orgány, komerční subjekty apod.) v konkrétních územích a které budou zajišťovat vyšší ekonomický efekt investic. K rozdělení peněz z privatizace dojde jen po omezenou dobu – v letech 2006 až 2010.

Je ovšem trochu škoda, že oproti původnímu návrhu byly vypuštěny z NPVP daňové úlevy. V návrhu se počítalo s celkem zajímavou možností odpočítat si od základu daně veškeré zaplacené DPH za přístup k vysokorychlostnímu internetu a také s možností, aby firmy poskytovaly počítače svým zaměstnancům za výhodnějších podmínek (převzato z návrhu nerealizovaného projektu Home PC).

NPVP uvádí definici vysokorychlostního připojení: takový druh přístupu uživatelů k poskytovaným zdrojům a službám, který koncové uživatele neomezuje v tom, co a jak hodlají dělat, kdykoli to chtějí dělat. Za vysokorychlostní připojení materiál považuje pro rok 2005 připojení o rychlosti minimálně 256 kbit/s, přičemž se předpokládá postupné zvyšování této hranice.

31. května 2005 Ministerstvo informatiky založilo svůj poradní orgán Fórum pro vysokorychlostní přístup k internetu, který bude hodnotit předkládané projekty a schválenou politiku podrobněji rozpracovávat. Šlo jen o formální ustanovení, aby se dostalo závazku z NPVP zřídit Fórum do toho data, protože ministryně informatiky jmenovala členy, tj. zástupce veřejné sféry, asociací z oblasti telekomunikací a internetu, poskytovatelů telekomunikačních služeb a jejich uživatelů, až v srpnu 2005. V květnu 2005 byl na Portálu veřejné správy navíc zřízen Národní vysokorychlostní server, kde se mají soustřeďovat informace o vysokorychlostním přístupu na území celé České republiky. V současné době jsou na tomto serveru vystaveny jen minimální informace, např. text samotné strategie nebo popisy různých technologií vysokorychlostního připojení.

V roce 2006 bude Ministerstvem informatiky rozdělena maximální celková částka 200 mil. Kč mezi 47 projektů, které se přihlásily do výběrového řízení, a z nichž 26 je zaměřeno na výstavbu infrastruktury/sítí, 12 na nové služby a aplikace využívající vysokorychlostní internet a 9 na marketing a osvětu (více viz 7.1.2.1 – Dotace z fondu na podporu vysokorychlostního internetu).

Dalším zdrojem financí na podporu broadbandu mohou také být prostředky z Evropského fondu regionálního rozvoje a dalších programů EU na podporu informačních technologií, např. IDABC, eTEN, eContent*plus* (více v kapitole 8 - Vazba na EU).

5.4 Národní strategie informační bezpečnosti ČR

Národní strategie informační bezpečnosti ČR (NSIB) byla schválena vládou dne 19. října 2005, tedy skoro rok po té, než si předsevzala v dokumentu Státní informační a komunikační politika. Ministerstvo informatiky prezentuje tento strategický dokument takto: ¹⁾

„Národní strategie informační bezpečnosti ČR si klade za cíl zvýšit důvěru občanů a subjektů komerční i nekomerční sféry v informační společnost, zlepšit celkové řízení informační bezpečnosti, rozvíjet znalosti o informační bezpečnosti, zlepšit mezinárodní spolupráci, shromáždit a doporučit nejlepší praxi pro oblast řízení informační bezpečnosti, zajistit základní lidská práva při používání informačních a komunikačních technologií a podporovat konkurenceschopnost české ekonomiky. Strategie formuluje snahy vlády ČR zavést cíle a směr informační bezpečnosti do praxe. Strategie vytváří společnou platformu pro zabezpečení informací veřejné správy, subjektů komerční i nekomerční sféry a jednotlivých občanů.“

Za nejvýznamnější prvky celé strategie považuje J. Peterka následující tři kroky ²⁾:

- ustavení "Národního centra pro řízení, monitoring a analýzu bezpečnostního prostředí informačních a komunikačních systémů ČR",
- ustavení "Výboru pro informační bezpečnost ČR",
- zřízení "Fóra pro informační bezpečnost ČR" .

¹⁾ Ministerstvo informatiky. *Národní strategie informační bezpečnosti ČR*. [online]. Praha : Ministerstvo informatiky, 2005-10-19 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/files/2705/04_NSIB_CR_v0_8__3_.pdf>

²⁾ PETERKA, Jiří. NSIB jako završení druhé vlny koncepcí. In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 2005-06-28 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/b05/b0628001.php3>>

Dokument se má stát jednotným základem pro úpravu oblasti bezpečnosti informačních a komunikačních systémů, bez ohledu na to, které subjekty tyto systémy využívají, tedy nejen ve veřejné správě. NSIB je tedy obecným dokumentem, o jeho další „rozpracování“ se má postarat Výbor pro informační bezpečnost, který má fungovat jako koordinátor cílů strategie a stanovovat harmonogram k jejich dosažení. Výbor bude také navrhopvat přiřazení kompetencí a odpovědnosti orgánů veřejné správy při vytváření bezpečného prostředí informačních systémů ve veřejné správě. Jeho úkolem bude vypracovat dlouhodobý plán gesčního přiřazení jednotlivých opatření, včetně metrik pro jejich plnění. Každoročně má předložit zprávu o stavu realizace NSIB vládě.

Výbor pro informační bezpečnost ČR zahájil svoji činnost 2. února 2006. Tématem prvního jednání byla příprava návrhu akčního plánu k NSIB, který měl být předložen vládě do 31. března 2006. Výbor se skládá ze zástupců Ministerstva informatiky a dalších zainteresovaných orgánů veřejné správy. Celý výčet subjektů je k dispozici ve Statutu Výboru pro informační bezpečnost.¹⁾

Orgán „Národní centrum pro řízení, monitoring a analýzu bezpečnostního prostředí informačních a komunikačních systémů ČR“ dosud ještě nevznikl. Pouze v 1. příloze NSIB se píše, že bude zřízen ve spolupráci s Bezpečnostní informační službou a Ministerstvem vnitra ČR. Dosud nejsou rozpracovány jeho kompetence.

Třetí orgán „Fórum pro informační bezpečnost ČR“ by se měl skládat ze zástupců soukromého sektoru a také ještě nebyl ustanoven. To má za úkol Výbor pro informační bezpečnost. Prostřednictvím Fóra má Výbor spolupracovat s mezinárodními veřejnými a soukromými sektory.

¹⁾ Ministerstvo informatiky. *Návrh statutu Výboru pro informační bezpečnost*. [online]. Praha : Ministerstvo informatiky, 2005 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/files/2705/07_Statut_Vyboru_pro_IB_CR__3_.pdf>

NSIB ukládá Ministerstvu informatiky zpřístupnit na Portálu veřejné správy systém včasného varování, reakce a výměny informací ke snížení rizik plynoucích z hrozeb pro aktiva informačních a komunikačních systémů a podporovat Portál jako jednotný informační prostředek pro zajištění komunikace v oblasti informační bezpečnosti.

Další prioritou NSIB je podpora zavádění nejlepší praxe (zkušeností) – tzv. best practises. Best practices tvoří obecně souhrn osvědčených opakovatelných legislativně neupravených postupů v dané oblasti. Předpokládá se výměna a zveřejňování těchto zkušeností rovněž prostřednictvím Portálu veřejné správy.

5.5 Bílá kniha o elektronickém obchodu

Vláda se rozhodla, že ČR nebude mít samostatný zákon o elektronickém obchodu (existuje direktiva EU o elektronickém obchodu), ale bude postupovat cestou úpravy jiných právních norem. Tento materiál, schválený dne 19. května 2003, popisuje vládní představu o rozvoji elektronického obchodu. Obsahuje i konkrétní návrhy na legislativní úpravy (její čtvrtá kapitola přesně rozepisuje potřebné úpravy zákonů), některé z nich se již podařilo naplnit např. časová razítka (zákon o elektronickém podpisu).

6. Novelizace související legislativy a nové zákony v oblasti informační politiky

Důležitým „hnacím motorem“ pro novelizaci stávající legislativy a vytváření nových zákonů v oblasti informační politiky je především členství České republiky v Evropské unii. Za přípravu nových zákonů v této oblasti je zodpovědné Ministerstvo informatiky.

6.1 Novelizace stávající legislativy

6.1.1 Novela zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

Dne 26. července 2004 nabyl účinnosti zákon č. 439/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Novela aplikuje pravidla o pohybu dat v rámci Evropské unie. Upravuje kolizní mechanismus pro případ zpracování osobních údajů na území ČR správcem se sídlem mimo území států EU (nadále je možné jen prostřednictvím pověřeného zpracovatele) a stanovuje povinnost správců se sídlem na území států Evropské unie, kteří zpracování provádí prostřednictvím svých organizačních jednotek umístěných na území EU, zajistit, že tyto organizační jednotky budou zpracovávat osobní údaje v souladu s národním právem příslušného členského státu Evropské unie.

Pozměňuje definici pojmu osobní údaj a definuje nové pojmy „evidence“ resp. „datový soubor osobních údajů“, tj. jakýkoliv soubor osobních údajů uspořádaný nebo zpřístupnitelný podle společných nebo zvláštních kritérií, „souhlas subjektu údajů“, tj. svobodný a vědomý projev vůle subjektu údajů, jehož obsahem je svolení se zpracováním osobních údajů, a „příjemce“, tj. každý subjekt, kterému jsou osobní údaje zpřístupněny. Zákon zároveň zpřesňuje podmínky, za nichž lze zpracovávat osobní údaje bez souhlasu

subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu může správce zpracovávat osobní údaje, pokud poskytuje osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři či zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, anebo o jeho funkčním nebo pracovním zařazení. Tím se výrazně omezuje blokování informací o těchto osobách. V mnoha případech totiž veřejné úřady odmítaly poskytnout informace jen proto, že se vázaly k osobám úředníků či funkcionářů.

Také mění sankce ukládané Úřadem pro ochranu osobních údajů (např. zvyšuje výši maximálních pokut fyzických osob, které jsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru ke zpracovateli).

Byl změněn i proces registrace zpracování osobních údajů ÚOOÚ. Informace zapsané do registru zpracování osobních údajů, s výjimkou informací uvedených v § 16 odst. 2 písm. e) a i) zákona (popis způsobu zpracování a opatření k zajištění osobních údajů), jsou veřejně přístupné, zejména přes internet. ÚOOÚ zřídil na základě této novely na svých internetových stránkách elektronickou databázi těchto zpracování.

Obr. č. 2 – Příklad vyhledání správce v registru zpracování

POVOLENÁ ZPRACOVÁNÍ	
Správci osobních údajů - Povolení zpracování	
Reg. číslo subjektu:	00005954
Identifikace subjektu:	UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
IČ subjektu:	00216208
Druh subjektu:	Právnícká

Nalezeno: 24 Zobrazeno: 1 - 24

▲ Poř.č. ▼	Tisk	▲ Reg.datum ▼	▲ Platn.Do ▼	Místa zprac.	Účel zprac.	Kat. subjektů	Kat. údajů	Zdroje údajů	Přijemci	Přen.do zahr.	Propojení
001	TISK	06.06.2001		i	i	i	i	i	i	i	i
002	TISK	06.06.2001		i	i	i	i	i	i	i	i
003	TISK	06.06.2001		i	i	i	i	i	i	i	i
004	TISK	06.06.2001		i	i	i	i	i	i	i	i
005	TISK	06.06.2001		i	i	i	i	i	i	i	i
006	TISK	06.06.2001		i	i	i	i	i	i	i	i
007	TISK	06.06.2001		i	i	i	i	i	i	i	i
008	TISK	06.06.2001		i	i	i	i	i	i	i	i
009	TISK	06.06.2001		i	i	i	i	i	i	i	i
010	TISK	06.06.2001		i	i	i	i	i	i	i	i
011	TISK	06.06.2001		i	i	i	i	i	i	i	i

6.1.2 Novela zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu

V roce 2004 nabyla účinnosti poslední novela zákona o elektronickém podpisu (č. 440/2004 Sb.). Tato novela zavádí nový pojem „kvalifikované časové razítko“, které prokazuje existenci elektronického dokumentu v čase. Toho lze využít při potvrzení času přijetí dokumentu (např. daňové přiznání) nebo při potvrzení, že byl podpis na dokumentu v dané době platný (např. kupní smlouva). Časové razítko obsahuje datum a čas vydání, číslo časového razítka, identifikaci třetí strany, která časové razítko vydala. Podle zákona vydávají kvalifikovaná časová razítka poskytovatelé certifikačních služeb (tedy poskytovatelé uznávaných elektronických podpisů). V současné době existují 3 akreditovaní poskytovatelé certifikačních služeb, z nichž pouze jeden vydává kvalifikovaná časová razítka.

Novela přinesla také možnost používat „elektronické značky“. Pro elektronické značky se používá technologie digitálních podpisů, stejně jako pro zaručený elektronický podpis. Elektronickou značkou může označovat data i právnická osoba nebo organizační složka státu. Tyto elektronické značky jsou podmínkou pro již schválené výpisy ze státních rejstříků na poštách a v jiných institucích (viz 6.1.4 – novela zákona o informačních systémech veřejné správy). Pro získání elektronické značky je třeba vydání kvalifikovaného systémového certifikátu. Písemnosti orgánů veřejné moci opatřené elektronickou značkou mají stejné účinky jako písemnosti vydané uvedenými orgány. Z definice písemného úkonu v občanském zákoníku je zřejmé, že za písemně učiněný úkon lze považovat i ten, který byl učiněn elektronicky.

Tab. č. 1 – Přehled poskytovatelů certifikačních služeb a jejich kvalifikovaných služeb ¹⁾

Číslo	Název poskytovatele certifikačních služeb	Kvalifikované služby
1.	První certifikační autorita, a. s., identifikační číslo 26 43 93 95, Podvinný mlýn 2178/6, PSČ 190 00 Praha 9	Vydávání kvalifikovaných certifikátů; Vydávání kvalifikovaných systémových certifikátů; Vydávání kvalifikovaných časových razítek.
2.	Česká pošta, s. p., identifikační číslo 47 11 49 83, Olšanská 38/9, PSČ 225 99 Praha 3	Vydávání kvalifikovaných certifikátů; Vydávání kvalifikovaných systémových certifikátů.
3.	eIdentity a. s., identifikační číslo 27 11 24 89, Vinohradská 184/2396, PSČ 130 00 Praha 3	Vydávání kvalifikovaných certifikátů; Vydávání kvalifikovaných systémových certifikátů.

Dále novela říká, že orgány veřejné moci přijímají a odesílají datové zprávy opatřené uznávanými elektronickými podpisy prostřednictvím elektronických podatelen. Nařízení vlády č. 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon o elektronickém podpisu (účinnost od 1. ledna 2005) nařizuje orgánům veřejné moci zřídit elektronickou podatelnu. Vyhláška č. 496/2004 Sb., k elektronickým podatelnám, upravuje postup, jak mají orgány veřejné moci přijímat a odesílat datové zprávy prostřednictvím elektronické podatelny (stejně datum účinnosti). Do 31. ledna 2005 byly povinny všechny úřady nahlásit Ministerstvu informatiky adresu své elektronické podatelny. Adresy elektronických podatelen lze vyhledat v adresáři úřadů na Portálu veřejné správy.

6.1.3 Novela zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V souvislosti se směrnicí EU o opakovaném použití informací veřejného sektoru byla na začátku roku 2006 přijata novela zákona o svobodném přístupu k informacím (č. 61/2006 Sb.). Cílem této směrnice EU je upřednostnit

¹⁾ Převzato ze stránek Ministerstva informatiky. Dostupné z WWW:
<<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=601>>

elektronické nástroje komunikace ve veřejné správě a občanům usnadnit vyhledávání veřejně přístupných dokumentů a informací. Na členských státech ponechává, které informace mají být veřejně dostupné a jaké budou poplatky. Novela zákona o svobodném přístupu k informacím zpřesňuje povinnosti při zveřejňování informací a dokumentů ve veřejné správě a klade důraz na zveřejňování úředních informací a dokumentů on-line.

Novela nově upravuje, aby povinné subjekty mohly jednoduše poskytovat informace, které jsou předmětem duševního vlastnictví (např. analýzy, koncepce či studie). Zákon rozlišuje situaci, kdy k informaci, která je předmětem duševního vlastnictví, povinný subjekt zároveň sám vykonává majetková práva vyplývající z tohoto duševního vlastnictví a kdy je informace sice předmětem duševního vlastnictví, ale majetková práva k ní vykonává nikoli povinný subjekt, ale třetí strana. V prvním případě stanoví povinný subjekt licenční smlouvou specifické podmínky poskytnutí této informace. V druhém případě je informace vyloučena z poskytnutí, pokud třetí strana nedá k jejímu poskytnutí na základě licence souhlas.

Nové znění zákona také odstraňuje tzv. fikci rozhodnutí o neposkytnutí informace (pokud úřad do 15 dnů nevydal rozhodnutí, mělo se za to, že vydal rozhodnutí negativní) a nahrazuje ji speciální úpravou stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace. Tato stížnost umožní žadateli bránit se účinněji proti porušení práva na informace, a to i v případech, kdy úřad nevydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti (např. úřad na žádost ve stanovené lhůtě vůbec nezareaguje nebo vyřídí pouze část žádosti a zbytkem se nezabývá). Pokud by ani tento postup nevedl k cíli, může žadatel následně využít žaloby pro nečinnost.

Novela nakonec také zavádí nový transparentní postup při určování výše úhrady spojené s poskytováním informací. Výši úhrady bude možné přezkoumat nadřízeným orgánem. Výše požadované úhrady musí být žadateli sdělena předem i s popisem způsobu, jakým subjekt její výši vypočítal. Dále platí, že částka, kterou platí žadatel o informaci, nesmí přesáhnout náklady spojené s poskytnutím informace, které úřadu vzniknou (např. úhrada kopií,

diskety, poštovního). Úřady tedy nemohou účtovat náklady spojené s vyhledáváním informací (výjimkou představují pouze velmi rozsáhlá vyhledání). Každý úřad přitom musí vydat a zveřejnit vlastní sazebník. Dne 29. března 2006 schválila vláda „Nařízení vlády o zásadách stanovení úhrady a licenční odměny za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím“. Toto nařízení nahrazuje doposud užívaný metodický pokyn, který sice obsahoval pravidla pro výpočet nákladů, ale jeho vymahatelnost byla velmi malá. Ministerstvo informatiky se rozhodlo stanovit pravidla formou závazného nařízení vlády, kterým se musejí řídit nejenom ministerstva, ale i obce.

6.1.4 Novela zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy

Tato novela č. 81/2006 Sb. zpřesňuje správu a provoz jednotlivých informačních systémů veřejné správy a stanoví pravidla v oblasti bezpečnosti a řízení informatiky. Nařizuje povinné atestování informačních systémů veřejné správy a upravuje způsob, jakým mají informační systémy komunikovat mezi sebou. Dále obsahuje pravidla pro zveřejňování informací na internetu. Informace, které veřejná správa zveřejňuje, musí být publikovány takovým způsobem, aby byly přístupné zdravotně postiženým a odpovídaly metodice Ministerstva informatiky, mající doposud pouze doporučující charakter. Vzhledem k tomu, že některé technické změny nelze uskutečnit okamžitě, je účinnost těchto povinností rozdělena takto: k 1. lednu 2007 atestace informačních systémů a k 1. lednu 2008 přístupné webové stránky pro zdravotně postižené.

Novela nově upravuje služby Portálu veřejné správy, zejména postup Portálu při přijímání a doručování datových zpráv určených orgánům veřejné moci. Umožňuje, aby elektronické podání (zpráva podepsaná zaručeným elektronickým podpisem) odeslané na Portál veřejné správy, mohlo být považováno za úřadům doručené.

Také zavádí institut vydávání ověřených výstupů z informačních systémů veřejné správy. Na základě této úpravy budou moci notáři, Česká pošta, některé obce a Hospodářská komora na požádání vydávat ověřené výstupy například z katastru nemovitostí či rejstříku trestů. Tento krok přibližuje významně státní správu občanům.

Zákon sice dává pravomoc výše vyjmenovaným institucím úřední výpisy vydávat, ovšem neříká, které výpisy to mají být. Bude záležet na jednotlivých institucích a správcích konkrétních rejstříků a evidencí, jak se mezi sebou dohodnou. Původně se předpokládalo, že některé pobočky České pošty začnou výpisy z katastru nemovitostí vydávat ještě v průběhu roku 2006. Bude to však až od počátku roku 2007, protože účinnost relevantní části novely byla posunuta až na 1. leden 2007. Navíc bude třeba počkat i na vydání vyhlášky Ministerstva informatiky.

6.2 Nové zákony

6.2.1 Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti

Zákon o některých službách informační společnosti nabyl účinnosti 7. září 2004. Tento zákon upravuje odpovědnost poskytovatele služeb za obsah informací poskytovaných na internetu. Provider nebude mít sice za obsah webových stránek odpovědnost, ale má povinnost jejich obsah aktivně monitorovat. Pokud shledá webové stránky protiprávními, je povinen stránky znepřístupnit.

Zákon též reguluje nevyžádanou elektronickou inzerci (spam). Povoluje pouze obchodní sdělení s výslovným souhlasem adresáta. Zasílání nevyžádaných obchodních e-mailů postihuje zákon pokutou až ve výši 10 000 000,- Kč, kterou uděluje Úřad pro ochranu osobních údajů.

Také upravuje problematiku nákupu zboží přes internet. Dodavateli ukládá např. povinnost elektronicky potvrdit přijetí objednávky nebo také možnost odstoupení od smlouvy ze strany kupujícího v případě nedostatečných informací ze strany dodavatele.

6.2.2 Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích

Zákon o elektronických komunikacích nabyl účinnosti dnem 1. května 2005. Nahradil dosavadní zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů, a do českého právního řádu transponoval nový regulační rámec EU. První změnou je opuštění pojmu „telekomunikace“ a vznik nového pojmu „elektronické komunikace“, který je širší a zahrnuje i služby internetu.

Zákon se vztahuje na všechny operátory provozující veřejné telefonní sítě včetně provozovatelů kabelových televizí a digitálního vysílání. Umožňuje snadnější vstup na trh a rychlejší rozvoj nových sítí a služeb zrušením dosavadního licenčního systému a zjednodušením pravidel a podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací (odpadá např. poplatek za zřízení licence ve výši 100 000,- Kč).

Zůstává zachována koncepce univerzální služby jako zajištění poskytování vymezeného souboru služeb, které musí být ve stanovené kvalitě dostupné na celém území státu všem uživatelům za přijatelnou cenu. Každá dílčí služba však bude moci být poskytována jiným subjektem, navíc nikoliv nutně na celém území státu (dříve jen Český Telecom). Pro zajištění univerzální služby bude regulační úřad vypisovat výběrová řízení. Ztráta z provozování univerzální služby bude hrazena z účtu univerzální služby, do kterého budou přispívat všechny podnikatelské subjekty v oblasti elektronických komunikací. Hospodaření s účtem bude veřejné.

Další změnou je nový způsob regulace trhu elektronických komunikací. Určuje nová pravidla pro chování regulátora. Zásadní regulační rozhodnutí

bude přijímat pětičlenná rada Českého telekomunikačního úřadu. Výkon regulace a každodenní rozhodování zůstávají svěřena předsedovi Rady Českého telekomunikačního úřadu. Regulátor bude též povinen provádět pravidelné analýzy trhu a všechna rozhodnutí regulátora jsou nyní soudně přezkoumatelná.

Dále zákon zavádí velmi mediálně sledovanou povinnost přenositelnosti čísel v mobilních sítích.

6.2.3 Návrh zákona o sdílení dat při výkonu veřejné moci

Tento návrh zákona vychází ze zásady, že v dnešní době nemají občané obcházet sami úřady, ale vše mají řešit elektronická data. Navrhovaný zákon umožní fyzickým a právnickým osobám neprokazovat úřadům skutečnosti, kterou jsou už vedeny v některém jiném informačním systému veřejné správy, např. odpadne povinnost při změně adresy nahlašovat tuto skutečnost různým orgánům zvlášť. Dále jsou v navrhovaném zákoně stanovena základních pravidla zakládání a fungování registrů veřejné správy.

Příslušný návrh zákona však na svém zasedání 26. ledna 20056 Legislativní rada vlády neschválila. Podle J. Peterky ¹⁾ nejspíše proto, že je až příliš radikální. Navrhuje, aby byl počet základních registrů značně zredukován, a to na pouhé čtyři registry, tzv. referenční:

- registr obyvatel,
- registr nemovitostí,
- registr územní identifikace a adres,
- hospodářský registr (základní údaje o ekonomických jednotkách v ČR).

¹⁾ PETERKA, Jiří. Stalo se : začal Březen – měsíc Internetu. *Lupa* [online]. 2006-03-07 [cit. 2006-03-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/stalo-se-zacal-brezen-mesic-internetu/>>

Ostatní registry by pak byly na tyto čtyři referenční registry navázány v tom smyslu, že by je vlastně jen doplňovaly o další údaje. Jednoznačným přínosem základních registrů by bylo snížení počtu duplicitně vedených evidencí (např. v oblasti ekonomických subjektů dnes existuje mnoho samostatných registrů a evidencí). Další prosazení zákona je možné očekávat až po volbách v červnu 2006.

7. Nynější prioritní oblasti informační politiky - současné plány a jejich naplňování

7.1 Dostupné a bezpečné komunikační služby

Dostupné a bezpečné komunikační služby mají ve vládní koncepci „Státní informační a komunikační politika: e-Česko 2006“ nejvyšší prioritu. Jsou zařazeny na první místo, protože jsou nutným předpokladem pro naplňování ostatních priorit. Tato prioritní oblast pokrývá třetí a čtvrtou prioritní oblast eEurope 2005 (dostupné širokopásmové služby a bezpečná komunikační infrastruktura). Zahrnuje problematiku regulace trhu elektronických komunikací a posilování konkurence na trhu, včetně převzetí nového evropského regulačního rámce telekomunikací. Dále zahrnuje dořešení zbývajících úkolů z koncepce eEurope+ v oblasti dostupnosti základních (tzv. úzkopásmových) internetových služeb.

Telefonní síť v České republice nebyla navrhována pro potřeby přístupu k internetu či pro jiné datové služby, ale je využitelná pro široký rozsah uživatelů jako přístupová síť k internetu formou „dial-up“. Ovšem pro potřeby plnohodnotného využití internetu bude třeba širokopásmový přístup (tj. dostatečně rychlý přenos velkého objemu dat všeho druhu), který může zajistit až nová přenosová infrastruktura. Přitom vláda předpokládá využití širokého spektra technologií a přenosových médií (např. xDSL, kabelové rozvody, mobilní sítě, satelitní okruhy, optická vlákna až do domu uživatele – FTTH - Fiber to the home).

7.1.1 Rozvoj trhu elektronických komunikací

První podoblastí je rozvoj trhu elektronických komunikací. Je založena na převzetí nového evropského regulačního rámce i s jeho tzv. relevantními trhy.

V souladu s tímto regulačním rámcem vláda hodlá formulovat pouze hlavní zásady a cíle regulace trhu elektronických komunikací tak, aby:

- sledovaly zájmy všech uživatelů služeb elektronických komunikací a stimulovaly užití těchto služeb koncovými uživateli;
- naplňovaly zásady nového evropského regulačního rámce elektronických komunikací, včetně konceptu tzv. relevantních trhů;
- podporovaly rozvoj trhu elektronických komunikací a růst konkurence na tomto trhu;
- stimulovaly investice do celého sektoru elektronických komunikací;
- směřovaly k postupnému snižování míry regulace, s cílem jejího úplného odstranění.

Dále chce vláda přispět k rozvoji trhu elektronických komunikací tím, že se sama, jako velký zákazník a uživatel služeb elektronických komunikací, bude chovat plně transparentně a způsobem, který podporuje rozvoj konkurence na trhu. Nebude však sama budovat a provozovat infrastrukturu elektronických komunikací (výjimkou jsou pouze speciální krizové a obranné sítě).

Konkrétním cílem bylo v roce 2004 převzetí evropského regulačního rámce prostřednictvím nového zákona o elektronických komunikacích. Zákon měl být v platnosti již v okamžiku vstupu České republiky do Evropské unie, tedy v polovině roku 2004. Přijetí zákona se ovšem velice protáhlo a zákon nabyl účinnosti přesně rok po té, co původně měl. Evropská unie pohrozila ČR kvůli zpoždění sankcemi (otevřela vůči ČR tzv. infringement procedure, tj. "řízení o porušení Smlouvy"), ale to se naštěstí nedostalo dále než do fáze "prvního vážného varování". Na zákoně se sice začalo pracovat hned se vznikem Ministerstva informatiky v r. 2003, nejvíce však zákon zdrželo projednávání v Legislativní radě vlády a v Parlamentu, kde byla z původního návrhu vyňata problematika digitálního vysílání.¹⁾

¹⁾ PETERKA, Jiří. Co přinesl rok 2005 v elektronických komunikacích ? (2.). *Lupa* [online]. 2006-01-06 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/ohlednuti-za-rokem-2005-ii/>>

Dalšími průběžnými cíli, jejichž naplňování nemůžeme ještě úplně hodnotit, protože dosud nevyčerpaly svůj časový horizont, jsou:

- pokračování v liberalizaci trhu směrem k rozvoji konkurence, poklesu cen a efektivnímu využití již existujících prvků infrastruktury,
- další rozvoj trhu elektronických publikací, zaměřený na vytvoření příznivého prostředí pro investice privátního sektoru a na maximalizaci výhod plynoucí z konkurenčního prostředí pro všechny druhy uživatelů.

7.1.2 Dostupnost služeb elektronických komunikací

Druhou podoblastí je dostupnost přístupových služeb. Vláda chce, aby na trhu přístupových služeb existovala konkurence. Za optimální cenovou hladinu považuje obvyklou hladinu cen v EU (nebo nižší). Regulace hodlá využít jen tehdy, když by koncové ceny nemohly být určovány volnou soutěží operátorů (trh není dostatečně zralý) nebo v případě, že by ceny překračovaly cenovou hladinu srovnatelných služeb v EU.

Za jednu z hlavních priorit vláda považuje dostupnost a rozvoj vysokorychlostního připojení. Vzhledem k důležitosti této tematiky se vláda v této koncepci zavázala k vypracování samostatné Státní strategie pro vysokorychlostní přístup (broaband). Tato strategie byla přijata 26. ledna 2005 pod názvem „Národní politika pro vysokorychlostní přístup“ (NPVP), jak již bylo popsáno v kap. 5.3.

V krátkodobém horizontu si vláda vytkla cíl splnění dosud nesplněného závazku z koncepce eEurope+ zlepšit dostupnost úzkopásmového připojení k internetu. Je zmiňováno jak vytáčené připojení (dial-up) včetně ISDN, tak i intervalový a neměřený paušál. Na přelomu roku 2003 a 2004 se sice v ČR situace v oblasti nízkorychlostního přístupu zlepšila, ale velmi dlouhou dobu neexistoval v oblasti vytáčeného připojení paušální způsob zpoplatnění koncového zákazníka. Pokusy zavést intervalový paušál v polovině roku 2004 skončily neúspěchem. Na konci roku 2005 opět začaly telekomunikační

společnosti intervalový paušál nabízet, ale také už paušál za připojení 24 hodin. Poptávka po nízkorychlostním připojení nadále existuje (především tam, kde není dostupnost rychlejší technologie) a její uspokojení je jednou z podmínek rozšíření vysokorychlostního internetu.

Do roku 2006 chce vláda vybavit vysokorychlostním přístupem všechny subjekty veřejné správy (včetně knihoven) a co nejdříve zajistit dostupnost vysokorychlostního přístupu na celém území ČR.

7.1.2.1 Dotace z fondu na podporu vysokorychlostního internetu

Svoji roli spatřuje vláda, resp. stát ve tvorbě příznivého prostředí a podmínek pro investice do budování a provozu takovéto infrastruktury, skutečné budování a provozování čeká od soukromého sektoru. Rozhodla se však podpořit zpřístupnění širokopásmových služeb v méně rozvinutých a řídko osídlených oblastech, posun k vyšší kvalitě, nové formy vzdělávání, aplikace na podporu komunikace s veřejnou a státní správou.

Na základě vládního usnesení č. 105/2005 k návrhu Národní politiky pro vysokorychlostní přístup k internetu a v souladu s NPVP vyhlásilo Ministerstvo informatiky výběrové, resp. dotační řízení na podporu rozšíření vysokorychlostního internetu v roce 2006. Dne 25. října 2005 zveřejnilo podmínky přidělování dotací ve výši 200 mil. Kč, tj. částka schválená pro rok 2006. Dotace nesměla přesáhnout 70 % rozpočtu nákladů na projekt. Uzávěrka výběrového řízení byla stanovena na 9. prosince 2005.

Dne 6. února 2006 vybrala ministryně informatiky Dana Běrová 47 projektů. Konečný seznam podpořených projektů vychází nejen z doporučení Fóra pro vysokorychlostní přístup k internetu (členství ve Fóru, kromě pozice předsedy, je neplacené), ale také ze stanovisek Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, evropské judikatury a z praxe Evropské komise, která má

důležité postavení ve věcech vztahu veřejné podpory (kterou dotační řízení je) a hospodářské soutěže.

Ze 47 vybraných projektů je 26 zaměřeno na výstavbu infrastruktury/sítí, 12 na nové služby a aplikace využívající vysokorychlostní internet a 9 na marketing a osvětu. Mezi podpořené projekty patří například:

- v oblasti infrastruktury :
 - vybudování bezdrátového vysokorychlostního internetu v obci Běhařov,
 - podpora vysokorychlostního připojení k internetu v obci Hřensko,
 - vybudování optické přístupové sítě na sídlišti v Lysé nad Labem,
 - vysokorychlostní přístup k internetu prostřednictvím bezdrátové sítě Všeobecné fakultní nemocnice Praha 2.
- v oblasti nových služeb a aplikací:
 - centrální elektronická podatelna Hospodářské komory,
 - systém objednávání pacientů přes internet Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem,
 - archivace a zpřístupnění dokumentů Národní digitální knihovny prostřednictvím centrálního datového úložiště,
 - multimediální program Leonardo Českého rozhlasu.
- v oblasti marketingu, osvěty a podpory:
 - osvětová kampaň pro samosprávu (Triadia, s.r.o.),
 - časopisecká příloha Broadband pro každého (Vogel Burda Communications, s.r.o.).

Můžeme konstatovat, že snaha Ministerstva o co největší transparentnost dotačního řízení je zřejmá, na stránkách Ministerstva se každý může detailně seznámit s průběhem celého řízení a vybranými projekty.

Na závěr se můžeme ptát, zda tato dotace ve výši 200 mil. Kč pomůže České republice dohnat ostatní země ve vysokorychlostním přístupu k internetu. Myslím, že ne. Ale souhlasím se slovy ministryně informatiky, že výsledky prvního roku projektu mohou prokázat význam investovaných

prostředků a tím se podaří pro rok 2007 získat vyšší částku, která by rozšíření vysokorychlostního internetu podpořila významnějším způsobem.¹⁾

7.1.2.2 Projekt internetizace knihoven (PIK)

Na základě úkolu Ministerstva informatiky k plnění cílů Státní informační a komunikační politiky ČR a na základě usnesení vlády č. 877 ze dne 15. září 2004 vznikl Projekt internetizace knihoven. Cílem projektu je připojení všech knihoven evidovaných dle knihovního zákona do konce roku 2006.

V roce 2004 začala pilotní část PIK, v rámci níž bylo připojeno 360 knihoven. Do konce roku 2004 bylo připojením k internetu s přenosovou kapacitou 64 kbit/s v rámci Komunikační infrastruktury veřejné správy (KIVS) vybaveno 730 knihoven. Připojení těchto knihoven bylo realizováno v rámci dotačního programu Ministerstva kultury Veřejné informační služby knihoven (VISK). Od počátku roku 2005 již probíhá připojování knihoven pouze prostřednictvím Ministerstva informatiky v rámci Projektu internetizace knihoven (PIK).

Žadatel o připojení knihovny v rámci PIK v případě kladného rozhodnutí o účasti v projektu získá připojení linkou ADSL 512/128 kbit/s (agregace 1:20) a nebo v případě nemožnosti instalace přípojky ADSL je zajištěno náhradní připojení přípojkou s garantovanou rychlostí 64 kbit/s. Měsíční poplatky po dobu 36 měsíců od instalace přípojky včetně instalace hradí Ministerstvo informatiky.

Knihovna získá bezpečné připojení k internetu (pro zvýšení bezpečnosti připojení jsou použita dostupná technická zařízení – dvoustupňová ochrana pomocí firewallu, proxy brány a cache servery apod.) Také získá bezpečné

¹⁾ Česko. Ministerstvo informatiky. *Ministerstvo informatiky vyhlašuje dotace na podporu vysokorychlostního internetu* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-10-24 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=2788>>

připojení k VPN (Virtuální privátní síť) knihoven a nepřetržitou podporu pro řešení všech problémů funkčnosti služeb přes jediné kontaktní místo (CPU – Centrální podpora uživatelů).

K 16. prosinci 2005 bylo připojeno 1737 knihoven. Přihlášeno je již 2576 knihoven z celkového počtu 6087 evidovaných knihoven. V roce 2006 proběhnou poslední dvě etapy s uzávěrkami přihlášek 15. března a 15. června 2006.

7.1.3 Bezpečnost elektronických komunikací

Ve třetí podoblasti bezpečnosti elektronických komunikací hodlá stát aktivně podporovat elektronický podpis. V poslední době největší změnu ve využívání elektronického podpisu přinesly nové aplikace především pro komunikaci s Českou správou sociálního zajištění a možnost získat podpis na více místech.

Dalším cílem bylo zpracovat do roku 2004 Národní strategii informační bezpečnosti, to se podařilo až v říjnu 2005, jak již bylo popsáno v kap. 5.4.

S evropskou koncepcí souvisí i další úkol – ustanovení speciální národní „task force“ pro boj s počítačovou kriminalitou, která by měla spolupracovat s celoevropskou Cyber Security Task Force. K tomu se vláda zavázala do roku 2004. Pravděpodobně tato skupina nebyla dosud ustanovena, na stránkách Ministerstva informatiky, ani jinde na webu o ní není ani zmínka.

MI ČR se ale stalo garantem iniciativy „Právo na straně myšlenky“, zabývající se ochranou duševního vlastnictví, tedy i zneužíváním počítačových programů. Ve spolupráci s touto iniciativou vydalo Ministerstvo "Metodiku evidence využívání počítačových programů", která má pomoci orgánům veřejné správy se zorientovat v této problematice.

Novinkou MI ČR, připravenou pro příležitost konference „Internet ve státní správě a samosprávě“ 2006, jsou webové stránky www.bezpecneonline.cz, které obsahují informace o rizicích při práci s počítačem a internetem. Informace jsou členěny do tří rubrik: „Chraňte svůj počítač“, „Chraňte sebe“ a „Chraňte svoji firmu“.

Do konce roku 2006 si koncepce vytýká cíl definovat, legislativně ošetřit a následně zavést do praxe jednotný bezvýznamový národní identifikátor, který by nahradil rodné číslo. Bezvýznamový národní identifikátor je náhodně vybrané číslo, které by identifikovalo konkrétního člověka, ale neprozradilo by, kdy se narodil, ani zda je to muž či žena. Zatím vláda nařídila Ministerstvu informatiky zřídit pracovní skupinu, která by zhodnotila aspekty "přečíslování" obyvatel ČR. Analýza měla být vládě předložena k dalšímu jednání do konce ledna 2006.

7.1.3.1 Elektronický podpis obcím

Projektem „Elektronický podpis obcím“ se snažilo Ministerstvo informatiky prosadit větší využívání elektronického podpisu a umožnit obcím plnit povinnosti, které jim ukládají nové zákony (především nový správní řád), tedy přijímat podání v elektronické podobě, doručovat písemnosti na elektronické adresy, v elektronické podobě vydávat správní akty a provozovat elektronické podatelny.

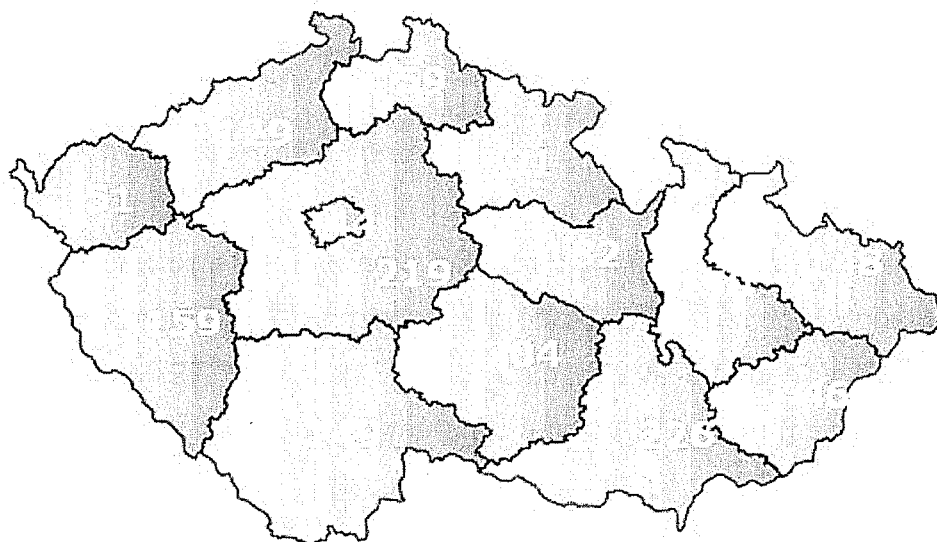
Na začátku tohoto projektu v roce 2004 byla hromadná objednávka u tehdy jediného poskytovatele certifikačních služeb 1. CA. Díky hromadné objednávce se podařilo cenu podstatně zlevnit. Ministerstvo informatiky na vydání kvalifikovaných certifikátů všem 6253 obcím uvolnilo přes 2 mil. Kč z vlastního rozpočtu.

Každá obec mohla zdarma obdržet jeden kvalifikovaný certifikát na 1 rok, který sloužil k vytvoření elektronického podpisu. Kvalifikovaný certifikát je vázán

na konkrétní fyzickou osobu, proto bylo nutné vybrat toho, kdo bude za úřad s elektronickým podpisem pracovat (např. starosta).

K 31. červenci 2005 bylo vydávání elektronických podpisů obcím ukončeno. Projekt probíhal od května 2004 ve spolupráci Ministerstva informatiky a technického a zkušebního ústavu TESCO. Celkem se podařilo vydat představitelům jednotlivých obcí 1857 kvalifikovaných certifikátů elektronického podpisu.

Obr. č. 3 - Celkový přehled počtu vydaných e-podpisů v rámci projektu „Elektronický podpis obcím“ podle regionů ¹⁾

¹⁾ Převzato ze stránek technického a zkušebního ústavu TESTCOM. Dostupné z WWW: <<http://www.testcom.cz/epodpis-statisticke-info.php>>

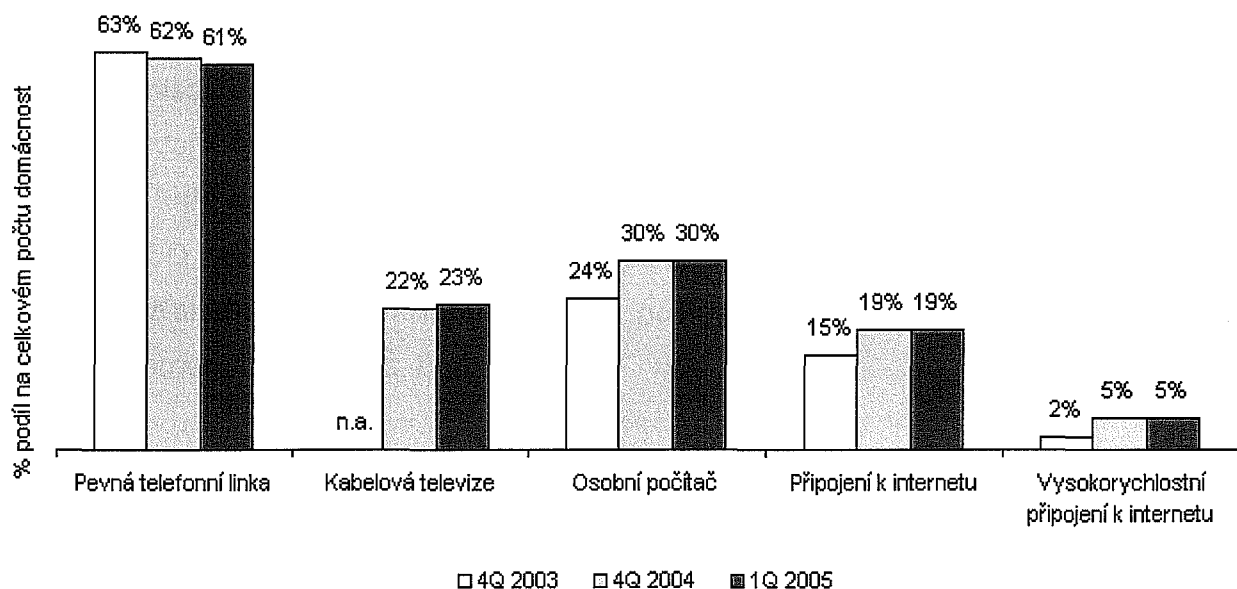
7.1.4 Statistické ukazatele v oblasti dostupných a bezpečných komunikačních služeb

7.1.4.1 Šetření Českého statistického úřadu o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci

Český statistický úřad v 1. čtvrtletí 2005 provedl šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci. Jelikož je Česká republika členem Evropské unie, výzkum samozřejmě splňuje požadavky Eurostatu. V této podkapitole uvedu pouze tu část šetření, která se týká dostupnosti internetu.

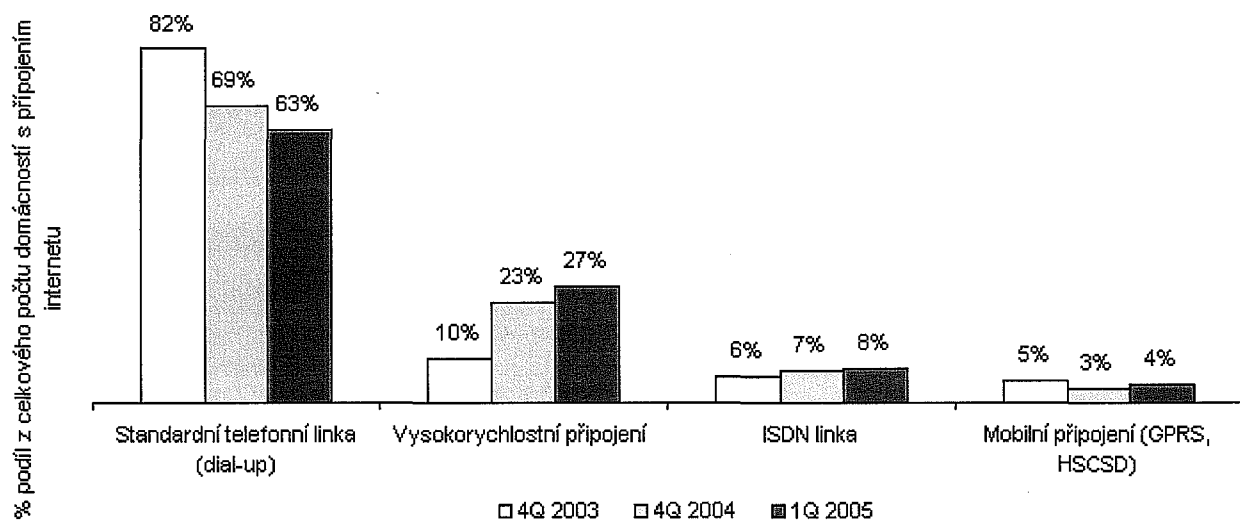
V 1. čtvrtletí 2005 mělo doma k dispozici osobní počítač v průměru 30 % domácností. Přibližně každá druhá domácnost ze tří, která měla doma osobní počítač, měla i připojení k internetu. V ČR tedy mělo připojení k internetu v 1. čtvrtletí 2005 v průměru 19 % domácností (přibližně 780 tis. domácností), z toho více než čtvrtina (27 %) z nich vysokorychlostní. Ve srovnání s EU je Česká Republika zatím hluboce pod průměrem, neboť v EU má připojení k internetu zhruba 42 % domácností (údaj za rok 2004).

Graf č. 1 - Procento domácností vybavených vybranými informačními a komunikačními technologiemi

Zdroj: Šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci v roce 2003, 2004 a 2005, ČSÚ

Graf č. 2 - Způsob připojení domácností k internetu

Zdroj: Šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci v roce 2003, 2004 a 2005, ČSÚ

7.1.4.2 Mezinárodní šetření OECD v oblasti vysokorychlostního internetu

Organisation for Economic Cooperation and Development zveřejnila statistické údaje týkající se vysokorychlostního internetu v třicítce vyspělých zemí světa, kam se řadí také Česká republika. Od ledna do června 2005 se v zemích OECD počet vysokorychlostních přípojek zvýšil o 18 milionů ze 119 milionů na výsledných 137 milionů. Tomu odpovídalo také zvýšení penetrace rychlého internetu z 10,2% na 11,8%.

Česká republika si oproti konci roku 2004 v žebříčku nepolepšila a drží si stále 26. pozici, i když se penetrace broadbandu u nás během prvního pololetí zvýšila z 1,6% na 2,8% a na konci června u nás bylo celkem 284 200 přípojek rychlého internetu. OECD však u ČR započítává pouze připojení přes xDSL a kabelovou televizi a nezapočítává například bezdrátové připojení, takže výsledná čísla nejsou zcela přesná.

Tab. č. 2 – Počet vysokorychlostních přípojek v zemích OECD

Broadband subscribers per 100 inhabitants, by technology, June 2005

	DSL	Cable	Other	Total*	Rank	Total Subscribers
Korea	13.9	8.9	2.7	25.5	1	12 260 969
Netherlands	13.6	8.9	0	22.5	2	3 642 315
Denmark	13.2	6.1	2.4	21.8	3	1 176 637
Iceland	21.0	0.3	0.4	21.7	4	63 553
Switzerland	12.7	7.2	0.4	20.3	5	1 515 446
Canada	9.4	9.7	0.1	19.2	6	6 142 662
Finland	16.3	2.2	0.2	18.7	7	978 600
Belgium	11.0	7.3	0	18.2	8	1 899 652
Norway	14.8	2.5	0.9	18.2	9	836 060
Sweden	11.3	2.7	2.5	16.5	10	1 482 843
Japan	11.0	2.4	3.0	16.4	11	20 953 090
United States	5.5	8.0	1.1	14.5	12	42 645 815
United Kingdom	9.7	3.8	0	13.5	13	8 095 000
France	11.9	0.8	0	12.8	14	7 935 900
Austria	7.0	5.4	0.1	12.5	15	1 025 036
Luxembourg	10.4	1.3	0	11.8	16	52 920
Australia	8.5	2.4	0.1	10.9	17	2 183 300
Germany	9.9	0.3	0.1	10.2	18	8 439 732
Italy	9.4	0	0.6	10.0	19	5 783 319
Portugal	5.1	4.7	0	9.9	20	1 031 491
Spain	7.0	2.2	0.1	9.3	21	3 949 234
New Zealand	6.4	0.3	0.3	6.9	22	283 798
Hungary	2.9	1.6	0.1	4.6	23	469 186
Ireland	3.5	0.4	0.5	4.3	24	175 500
Poland	2.5	0.7	0.1	3.3	25	1 250 000
Czech Republic	1.8	1.0	0	2.8	26	284 200
Slovak Republic	1.2	0.3	0.1	1.6	27	86 958
Turkey	1.1	0	0	1.2	28	862 843
Mexico	0.8	0.2	0	1.0	29	1 051 854
Greece	0.8	0	0	0.8	30	93 287
OECD	7.2	3.8	0.8	11.8		136 651 000

Zdroj: OECD, ISDN server

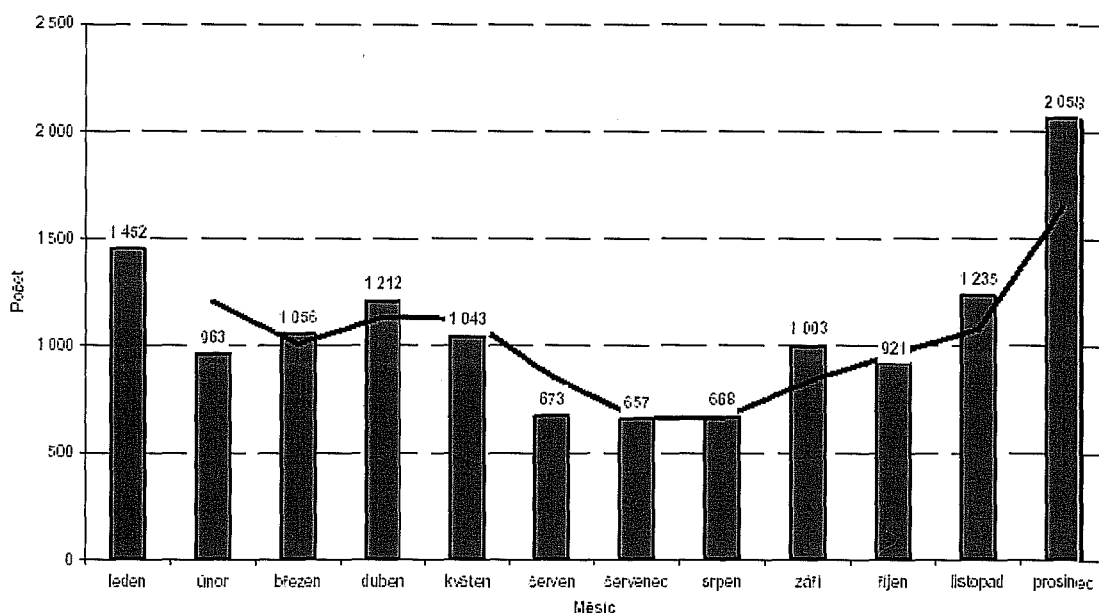
7.1.4.3 Statistika Ministerstva informatiky v oblasti elektronického podpisu

V současné době jsou v ČR tři subjekty, které působí jako akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:

- První certifikační autorita (1. CA), a.s.,
- Česká pošta, s.p. – PostSignumQCA,
- eIdentity, a.s.

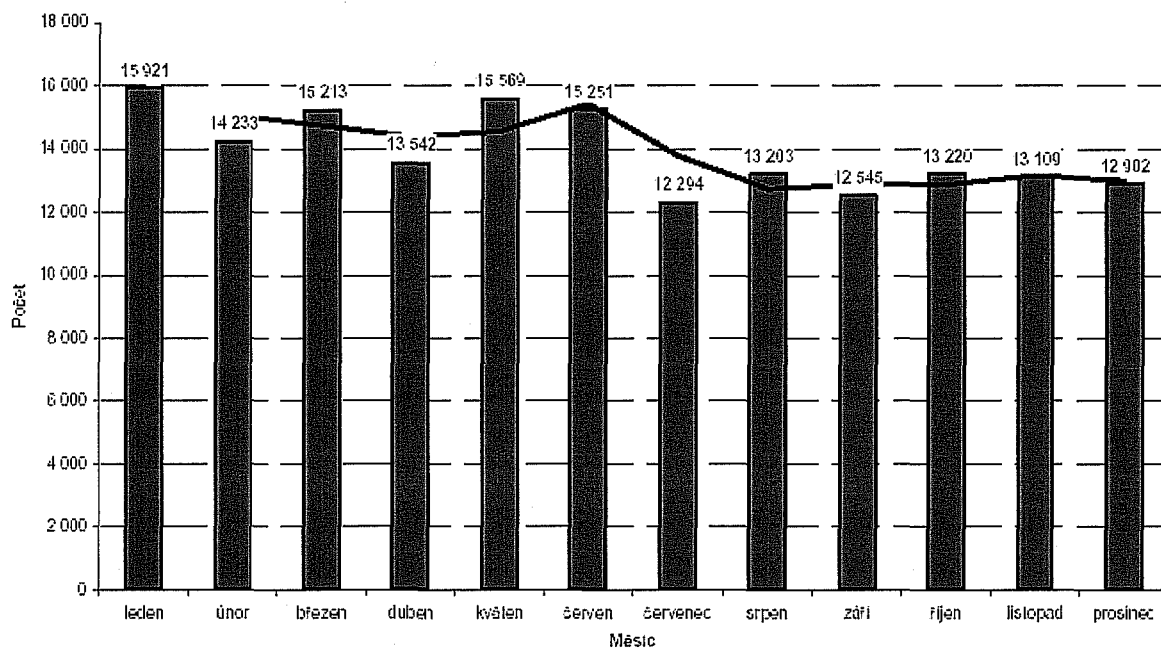
V roce 2005 bylo celkem vydáno těmito subjekty 12 941 kvalifikovaných certifikátů, 167 002 komerčních certifikátů a 980 473 časových razítek. Následující 3 grafy ukazují vývoj podle jednotlivých měsíců v roce 2005 u kvalifikovaných certifikátů, komerčních certifikátů a časových razítek. Nutnou podmínkou pro komunikaci občanů se státní správou s použitím elektronického podpisu jsou kvalifikované certifikáty.

Graf č. 3 – Počet vydaných kvalifikovaných certifikátů v roce 2005 - podle měsíců

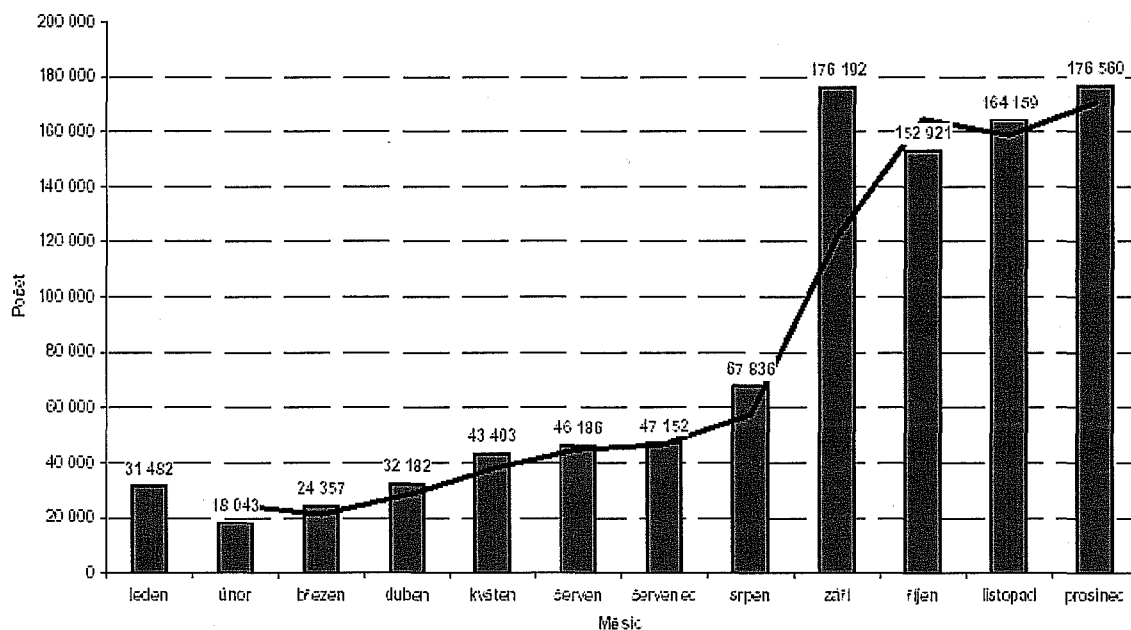
Zdroj: MI ČR, 2006

Graf č. 4 – Počet vydaných komerčních certifikátů v roce 2005 - podle měsíců

Zdroj: MI ČR, 2006

Graf č. 5 – Počet vydaných časových razítek roce 2005 - podle měsíců

Zdroj: MI ČR, 2006

7.2 Informační vzdělanost

Je prioritou číslo dva. Koncepce e-Česko 2006 ji rozděluje na dvě dílčí oblasti:

- informatizace vzdělávacích institucí,
- informační gramotnost, e-learning a řešení problému digital divide.

7.2.1 Informatizace vzdělávacích institucí

Vládní koncepce informatizace škol není zaměřena jen na školy jako takové, ale na všechny vzdělávací instituce včetně knihoven. Původní koncepce „Státní informační politiky ve vzdělávání (SIPVZ)“ a nevydařený projekt „Internet do škol“ vycházely z toho, že technologie ITC musí být školám poskytovány externím subjektem (generálním dodavatelem). K této metodě financování se staví nynější koncepce pouze jako k okrajovému řešení. Dává přednost, aby školy a vzdělávací instituce při provozu a využívání ICT technologií využívaly vlastního potenciálu. Stát také nepovažuje za správnou jakoukoli exkluzivitu komerčních subjektů při poskytování ICT produktů a služeb. Má představu spíše několika alternativních dodavatelů, z nichž si vybírá samotná škola. Také jednoznačně preferuje sdružování finančních prostředků při vybavování škol.

Knihovny jsou připojovány k internetu pomocí Projektu internetizace knihoven v rámci Komunikační infrastruktury veřejné správy, jak již bylo popsáno v bodě 7.1.2.2.

Od roku 2005 jsou školy připojovány k internetu taktéž prostřednictvím Komunikační infrastruktury veřejné správy. Toto připojení zajišťuje Ministerstvo informatiky ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy realizací Projektu připojení škol k internetu v rámci SIPVZ, P III – Infrastruktura. Přičemž u škol již vybavených v rámci I. etapy SIPVZ probíhá postupné zvyšování rychlosti připojení.

7.2.2 Informační gramotnost

Druhá podoblast informační gramotnosti je v koncepci definována jako schopnost uvědomit si a formulovat své informační potřeby, orientovat se v informačních zdrojích, vyhledat informace prostřednictvím informačních a komunikačních technologií a nalezené informace vyhodnotit a využít.

Potřebě získat a udržet si informační gramotnost je věnována velká pozornost. Absence či nedostatek informační gramotnosti vytvářejí totiž u občanů tak silný handicap, že může vést až k diferenciaci obyvatelstva. Jde o problém označovaný ve světě jako „digital divide“. Tento problém není jednorázovou záležitostí, ale má průběžný charakter, proto vláda proti němu hodlá bojovat co nejširší podporou celoživotního vzdělávání obyvatelstva. Stát bude také podporovat e-learning a vzdělávací software.

Za další významný článek považuje vláda také vzdělávací aktivity soukromého sektoru. Příkladem je Národní program počítačové gramotnosti, financovaný na principu PPP (Public-Private Partnership), který organizuje a částečně financuje Ministerstvo informatiky. Do roku 2006 chce vláda rozšířit základní počítačovou gramotnost alespoň na polovinu obyvatelstva.

Dále dokument e-Česko 2006 považuje za nutné, aby existovala možnost objektivního hodnocení dovedností a znalostí v oblasti počítačové gramotnosti. Za základ je stanoven systém certifikací ECDL (European Computer Driving Licence), který je v rámci EU uznáván jako standard základní počítačové gramotnosti. Do konce roku 2006 chce vláda dosáhnout této certifikace u vybraných vedoucích a odborných pracovníků veřejné správy. Nositelem licence ECDL v České republice je Česká společnost pro kybernetiku a informatiku, která jako jediná může akreditovat střediska pro ECDL a vydávat ECDL certifikáty. Některé země Evropské unie mají systém ECDL přímo zabudován do kariérních řádů institucí veřejné správy např. Irsko, Velká Británie, Maďarsko, Estonsko nebo Rakousko.

7.2.2.1 Národní program počítačové gramotnosti

V roce 2003 byl mimo rámec SIPVZ spuštěn projekt Národní program počítačové gramotnosti zaměřený na co nejširší veřejnost bez zkušenosti s prací na PC. Ve spolupráci Ministerstva informatiky a soukromého sektoru se podařilo vybudovat síť školicích center, kde jsou kurzy pořádány.

V roce 2006 bylo rozhodnuto o přidělení finanční podpory celkem 18 školitelům, kteří budou zajišťovat kurzy Národního programu počítačové gramotnosti na více než 200 místech v České republice. Každý rok jsou součástí Národního programu počítačové gramotnosti zvláštní kurzy pro zdravotně postižené. Od r. 2005 k původním kurzům „Základy práce s PC“, „Text v počítači“ a „Internet a e-mail“, přibyl také kurz „Občan, úředník a Portál veřejné správy“. Každý kurz trvá 2 hodiny a stojí symbolických 100,- Kč. Od února 2006 jsou také na stránkách MI ČR pro účastníky k dispozici texty k jednotlivým kurzům. Zájem o kurzy je veliký. Program bude trvat do roku 2007, pak bude rozhodnuto, zda skončí či bude pokračovat.

Tento program měl však v minulosti i své stinné stránky. Kvůli dohadům Ministerstva informatiky a společností s projektem spojených se NPPG v roce 2004 rozběhl až v srpnu a bylo vyškoleny jen 20 tisíc účastníků. Zastánci Open Source také argumentovali tím, že obsah kurzů je jednostranně orientovaný na software Microsoftu. Pravdou je, že v běžné praxi se účastníci kurzu s jinými produkty nesebkají. V roce 2006 je už ale poprvé mezi školiteli sdružení, které bude pro výuku používat software s otevřeným zdrojovým kódem (Open Source). Příkladem nejnámějšího Open Source je operační program Linux.

7.2.2.2 E-learningové kurzy počítačové gramotnosti na Portálu veřejné správy

Na Portálu veřejné správy jsou od poloviny ledna 2006 zpřístupněny pro veřejnost bezplatné e-learningové kurzy se zaměřením na počítačovou

gramotnost, provádějící Portálem veřejné správy a elektronickým podpisem. K 6. březnu 2006 se do kurzu přihlásilo 4 000 uživatelů.

Kurzy mohou využít ti, kteří se chtějí s počítačem něco nového naučit, nebo ti, kteří si chtějí procvičit, co se naučili během kurzů Národního programu počítačové gramotnosti, nebo třeba ti, kteří si chtějí otestovat své znalosti nutné pro získání certifikátu ECDL. Uživatel si po úspěšném dokončení každého kurzu může vytisknout „osvědčení“, které jej bude mimo jiné opravňovat k získání slevy na tento mezinárodní certifikát. Aby mohl slevu uplatnit, musí absolvovat úspěšně alespoň 4 kurzy.

Obr. č. 4 – Nabídka e-learningových kurzů na Portálu veřejné správy

Můj profil | **Moje kurzy** | Diskuse | Podpora | Ukončení

Nabídka kurzů

Stav	Název	Obsahuje	Zahájení	Platí do
	ECDL - Databáze	Test media		22.12.06
	ECDL - Práce s počítačem a správa souborů	Test media		22.12.06
	ECDL - Prezentace	Test media		22.12.06
	ECDL - Služby informačních sítí	Test media		22.12.06
	ECDL - Tabulkový procesor	Test media		22.12.06
	ECDL - Textový editor	Test media		22.12.06
	ECDL - Základní pojmy	Test media		22.12.06
	eDoceo 3.5 - modul Student	Test		29.12.08
	Krok za krokem Portálem veřejné správy			01.02.07
	Kurz o elektronickém podpisu			30.01.07

1 až 10 (Σ 10)

Kurz „Krok za krokem Portálem veřejné správy“ a „Kurz o elektronickém podpisu“ považují za celkem zdařilé. Počítačové kurzy by si však zasloužily aktualizovat, jsou totiž zaměřeny na produkty Microsoftu 2000.

7.2.2.3 Fórum pro informační gramotnost

Fórum pro informační gramotnost je poradní skupina při Ministerstvu informatiky složená ze zástupců veřejného, akademického a soukromého sektoru. Cílem Fóra je napomoci lepší informovanosti, koordinaci a propagaci aktivit souvisejících se zvyšováním počítačové a informační gramotnosti v České republice.

Jednou z aktivit Fóra je průběžné školení knihovníků z veřejných knihoven, kteří hrají důležitou roli při zprostředkování informačních služeb občanům. V roce 2004 a 2005 například proběhla školení knihovníků s názvem „Úvod do Portálu veřejné správy“. Dalším úkolem je sledování, popřípadě i účast v mezinárodních projektech, např. „Internet Training Centres Initiative“ Mezinárodní telekomunikační unie (ITU).

7.2.3 Statistické ukazatele v oblasti informační gramotnosti

7.2.3.1 Výzkum informační/počítačové gramotnosti agentury STEM/MARK a Ministerstva informatiky

Po dobu 6 měsíců (od února do července 2005) probíhal unikátní výzkum informační/počítačové gramotnosti obyvatel ČR, realizovaný agenturou STEM/MARK a Ministerstvem informatiky. Výzkum je ojedinělý nejenom svým zaměřením, ale i rozsahem (15 tis. účastníků). Hlavním cílem průzkumu bylo vymežit pojem informační gramotnost, zjistit její reálný stav, resp. úroveň využívání informačních a komunikačních technologií v České republice.

Nejdůležitější výsledky:

- V konečném výsledku bylo zjištěno, že informačně/počítačově gramotných je v České republice 27 % obyvatel, resp. jen 24 % po

úpravě výsledků výzkumu speciálními verifikačními studiovými testy, které měly korigovat údaje uváděné respondenty.

- Podíl informačně/počítačově gramotných mezi populací starší 60ti let jsou 2 %, mezi generací 15-17 let je tento podíl 55 %.
- Třetina učitelů základních a středních škol (33 %) je informačně gramotná (tedy dvě třetiny ne).
- Úplných počítačových profesionálů orientujících se v oblasti počítačů na špičkové úrovni je necelé 1 % v populaci.
- Nejnižší informační/počítačové gramotnosti dosahují zástupci nekvalifikovaných dělnických profesí (4 %).
- Tři čtvrtiny z těch, kteří dnes deklarují schopnost práce s počítačem, získávaly své znalosti metodou pokus-omyl (73 %).
- Dvě třetiny respondentů využívají počítač ke svému sebevzdělávání (63 %), polovina ke hraní her (46 %), třetina k nakupování (31 %).
- Dvěma pětinám respondentů, kteří nevlastní počítač, chybí jeho smysluplné využití (39 %), v generaci nad 60 let tento podíl dosahuje 47 %.
- Užívání internetu je nejčastěji spojováno s vyhledáváním informací na internetu, rozpoznáním internetové adresy a napsáním jednoduchého e-mailu.

Podle P. Očka ¹⁾ byla výzkumem naplněna jen druhá část cíle – prozkoumání úrovně využívání ICT v ČR – avšak vymezení pojmu „informační gramotnost“ a zjištění reálného stavu této gramotnosti v ČR se nepodařilo. V tomto výzkumu je považována informační gramotnost fakticky za schopnost práce s počítačem rozšířenou o orientaci v prostředí internetu a využití mobilního telefonu. Chybělo především zjištění schopnosti využití a hodnocení informací v konkrétním kontextu životních situací daného jedince.

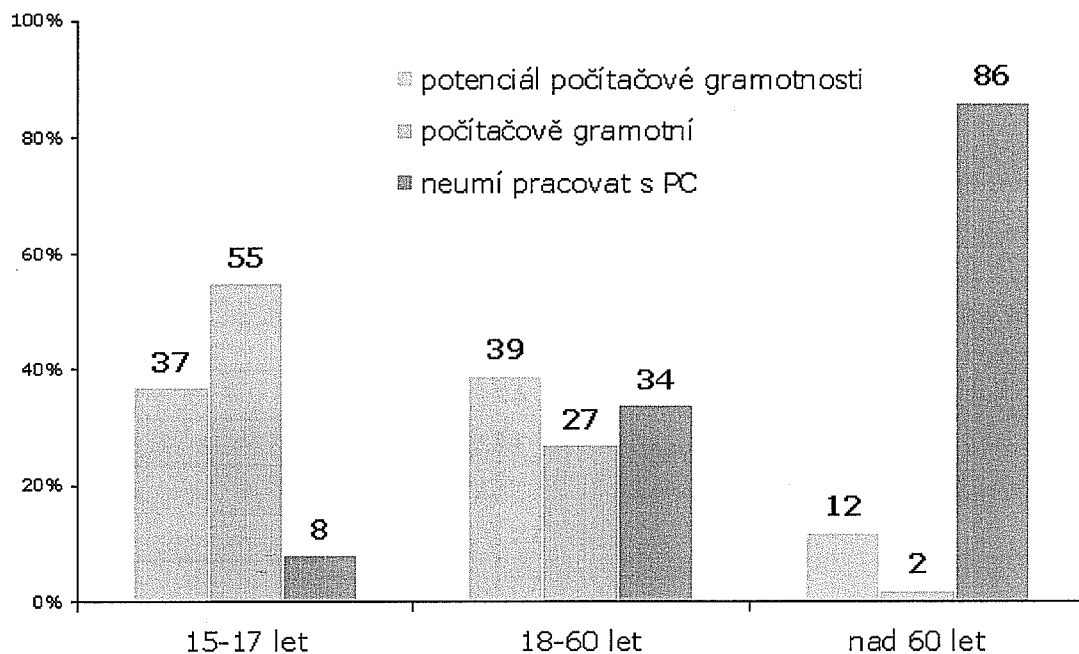
¹⁾ OČKO, Petr. Výzkum MI ČR a STEM/MARK. *Ikaros* [online]. 2005, roč. 9, č. 10 [cit. 2006-03-10]. ISSN 1212-5075. Dostupný z WWW: <<http://www.ikaros.cz/node/2014>>

Graf č. 6 – Potenciál počítačové gramotnosti

Práce s počítačem - potenciál počítačové gramotnosti

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=16 344

POZNÁMKA: Procento respondentů ve věkové kategorii

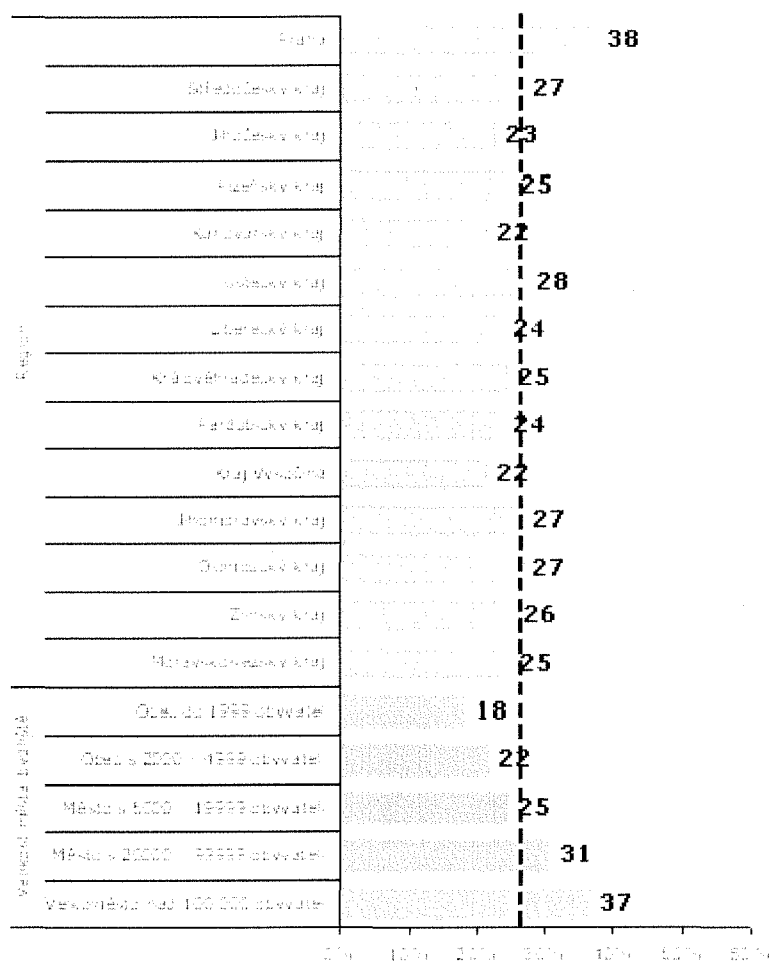
ZDROJ: ŠTENYMARK, Výzkum informační gramotnosti ČSFR2001

Jak již bylo popsáno výše z výzkumu vyplývá, že 27 % obyvatel České republiky je informačně/počítačově gramotných. Důležité je však i druhé číslo, které vyjadřuje "potenciál počítačové gramotnosti". Sem patří lidé, kteří velmi dobře zvládají jen některé z testovaných oblastí (hardware, terminologie, znalost textového a tabulkového editoru, grafiky a internetu).

Graf č. 7 – Rozložení počítačové gramotnosti podle regionů

Počítačová gramotnost podle regionů

ZÁKLAD: 2627 respondentů (15-64 let) 18291

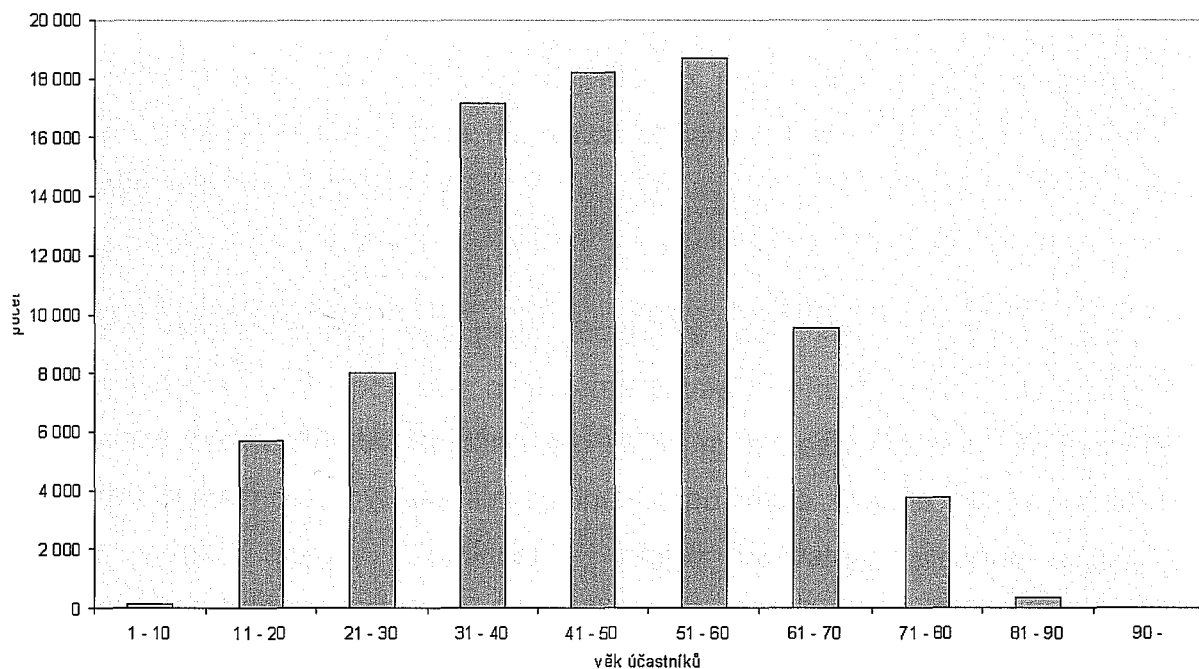

Zdroj: STEM/MARK, 2005

7.2.3.2 Statistika kurzů NPPG v roce 2005

V roce 2005 se zúčastnilo projektu Národní program počítačové gramotnosti 81 573 osob. Od roku 2003, kdy byl projekt Národní program počítačové gramotnosti zahájen, se zúčastnilo kurzů již 131 861 osob.

Graf č. 8 – Počty účastníků kurzů NPPG podle věku v roce 2005

Zdroj: MI ČR

7.3 Moderní veřejné služby on-line – e-government

Cílem e-governmentu je zavádění elektronických nástrojů do fungování veřejné správy a zajištění rychlejšího, spolehlivějšího a levnějšího poskytování služeb veřejné správy a samosprávy co nejširší veřejnosti. Předpokladem úspěšného zavádění e-governmentu je pokračování výstavby jednotné komunikační infrastruktury veřejné správy jako nástroje pro zajištění bezpečné komunikace mezi orgány veřejné správy, mezi jednotlivými místy výkonu veřejné moci a mezi veřejnou správou a subjekty vně veřejné správy. Vláda hodlá usilovat o to, aby byl k co největšímu počtu agend veřejné správy umožněn přístup on-line a chce motivovat občany k tomu, aby jej co nejvíce používali.

Pro veřejnou správu musí platit zásada, že údaje, které již jednou fyzická nebo právnická osoba poskytla některému orgánu veřejné správy, nebudou vyžadovány znovu. Aby bylo možné toto splnit, musí zaznamenané informace odpovídat skutečnosti, být aktuální, úplné a spolehlivě vedené. Nově pojaté registry veřejné správy (základní registr obyvatel, základní registr ekonomických subjektů, základní registr územní identifikace a základní registr nemovitostí) by měly všechny tyto požadavky splňovat. Řada informací z registrů bude dostupná i občanům.

Hlavním rozhraním celého systému služeb v rámci e-governmentu je Portál veřejné správy - www.portal.gov.cz. Pro usnadnění styku občanů s veřejnou správou budou dále budována kontaktní místa veřejné správy. Jejich úkolem je poskytnout občanům informace o veřejné správě a umožnit řešení úředních agend dostupných on-line na jednom místě.

Hlavní úkoly vlády v oblasti e-governmentu byly pro rok 2005 stanoveny takto:

- připravit legislativní úpravu pravidel pro výměnu dat mezi orgány veřejné správy a postavení základních registrů,
- propojit základní informační systémy subjektů veřejné správy dostatečně efektivním, spolehlivým a bezpečným způsobem,
- umožnit přístup k autorizovaným výpisům z registrů a rejstříků veřejné správy, které občané potřebují pro vyřizování agend, z kontaktních míst veřejné správy a z poboček České pošty,
- eliminovat na nejnižší možnou míru povinnost občana předkládat orgánům veřejné správy dokumenty v listinné podobě, pokud si je mohou orgány mezi sebou poskytovat elektronicky,
- zpřístupnit prostřednictvím Portálu veřejné správy alespoň následující on-line služby pro občany:
 - služby portálového typu poskytující pomoc veřejnosti při řešení životních situací,
 - možnost podání daňového přiznání z příjmů fyzických osob,
 - žádost o vystavení osobních dokladů,
 - možnost oznámení změny adresy on-line na jednom místě,
 - žádost o sociální dávky,
 - služby související s veřejným zdravotnictvím,
- a následující pro podnikatele:
 - vyřizování sociálního a zdravotního pojištění zaměstnanců,
 - podávání daňového přiznání z příjmů právnických osob,
 - zjednodušení vyplňování a podávání statistických výkazů on-line,
 - pokračovat v zavádění celních deklarací v oblasti elektronického celního řízení.

Dva z výše uvedených úkolů se snažilo Ministerstvo informatiky vyřešit vypracováním návrhu zákona o sdílení dat při výkonu veřejné moci, který upravuje výměnu dat mezi orgány veřejné správy (zamezení skutečnosti, aby občan obíhal úřady) a problematiku základních registrů. Tento návrh však v lednu 2006 neprošel přes Legislativní radu vlády a další jeho prosazení se očekává až po volbách v červnu 2006 (více viz 6.2.3).

Autorizované výpisy z registrů a rejstříků veřejné správy prostřednictvím kontaktních míst veřejné správy a z poboček České pošty se již podařilo zajistit přijetím novely zákona o informačních systémech veřejné správy v březnu 2006. Účinnost relevantní části zákona nabývá účinnosti až 1. ledna 2007 (více viz 6.1.4).

Plnění úkolů týkajících se zpřístupnění on-line služeb prostřednictvím Portálu veřejné správy je popsáno v následující podkapitole.

7.3.1 Portál veřejné správy (PVS)

Povinnost vytvářet a spravovat Portál ukládá Ministerstvu informatiky zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy.

Na projektu PVS spolupracuje Ministerstvo informatiky se společností Český Telecom a s firmami IBM a Microsoft. Z oblasti veřejné správy jsou spoluřešiteli projektu Ministerstvo vnitra, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Český statistický úřad, Česká Pošta a další. Údaje ze samosprávy jsou získávány v rámci projektu **ePUSA** – Elektronický portál územních samospráv, jehož řešitelem je Ministerstvo vnitra. Informace určené k podpoře podnikání a exportu malých a středních firem jsou přebírány z portálu BusinessInfo, vytvořeného v rámci projektu Ministerstva průmyslu a obchodu.

V září 2003 byl spuštěn zkušební provoz, kdy měly přístup pouze orgány veřejné správy, aby vyladily případné nedostatky. Od října 2003 byl Portál zpřístupněn široké veřejnosti prostřednictvím internetových adres: www.portal.gov.cz nebo www.portalverejnespravy.cz, ale stále ještě trval tzv. zkušební provoz. Ostrý provoz byl zahájen o rok později v říjnu 2004. Z počátku Portál nabízel jen 3 základní databáze (Adresář, Zákony a Životní situace), postupně byla rozšířena především jeho transakční část (elektronická podání) a přibýly některé další služby jako nahlížení do katastru nemovitostí či mapové služby.

7.3.1.1 Technické řešení

Z technologického hlediska lze Portál veřejné správy rozdělit na dvě základní části: část prezentační/informační (subdodavatelem je společnost IBM) a část transakční (subdodavatelem je společnost Microsoft).

Řešení prezentační části Portálu je postaveno na třívrstvé architektuře. Jednotlivé vrstvy jsou oddělené firewally a doplněné o systémy detekce narušení. Základním softwarem prezentační části Portálu je WebSphere Portal Server for Multiplatforms. Je postaven na otevřených standardech, což umožňuje jeho postupný rozvoj, aniž by bylo nutné měnit základní logickou a technologickou koncepci. Představuje jednotný přístup k informacím a aplikacím prostřednictvím jediného uživatelského rozhraní.

Základem transakční části Portálu jsou softwarové produkty Microsoft BizTalk Server a Microsoft SQL Server, nad nimiž byla vyvinuta speciální aplikace Government Gateway.

V únoru 2005 proběhl audit přístupnosti, který vykázal značné problémy s přístupností pro handicapované uživatele¹⁾. V červnu 2005 ministryně informatiky potvrdila²⁾, že alespoň informační část PVS splňuje všechny parametry přístupnosti webu i pravidla "Blind Friendly Web".

7.3.1.2 Informační část

Základ služeb PVS tvoří tři navzájem propojené databáze:

¹⁾ ŠPINAR, David. Portál Veřejné správy auditem přístupnosti neprošel. In *Dobry Web* [online]. 2005-02-21 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.dobryweb.cz/znalosti/audit-pvs.html>>

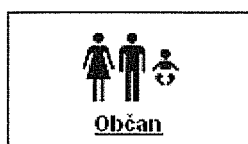
²⁾ MIKLÍK, Aleš. Dana Běrová : Linux je pro začátečníky lepší. *Lupa* [online]. 2005-06-29 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/dana-berova-linux-je-pro-zacatecniky-lepsi/>>

- Adresář subjektů veřejné správy,
- Zákony,
- Katalog životních situací.

Další sekce Portálu jsou:

- Katalog elektronických informačních zdrojů,
- Obchodní věstník,
- Novinky z veřejné správy,
- Bezplatný náhled do katastru nemovitostí,
- Mapové služby,
- a další.

Do Portálu lze také vstupovat pomocí ikon (sekcí) Občan, Podnikatel a Cizinec.

V kategorii občan jsou k dispozici odkazy, články a informace týkající se rodiny, vzdělání, vědy, kultury, dopravy, bydlení, zdravotní péče atd. Pod jednotlivými odkazy lze nalézt informace o vydávání průkazů a identifikačních karet, o sociálním zabezpečení, seznamy kulturních institucí, škol, vše o vzdělávacích programech, o zaměstnání, o možnostech zaměstnání v EU, o občanských právech apod.

Informace pro podnikatele na Portálu veřejné správy obsahují např. informace o podnikatelské činnosti, veřejných zakázkách, dotacích a podpůrných programech, daních apod.

Tato sekce obsahuje informace v anglickém jazyce, je určena všem zahraničním zájemcům o studium, práci či cestování v ČR.

Adresář

Adresář obsahuje databázi obcí i úřadů státní správy a samosprávy, ve které je možné vyhledávat fulltextově, podle místa nebo podle druhu úřadu. Vedle kontaktů, úředních hodin, telefonního a e-mailového spojení lze v adresáři u jednotlivých institucí najít další užitečné informace (většinou formou odkazů na příslušné internetové stránky) – např. formuláře ke stažení, sazebník úhrad za poskytování informací, údaje o rozpočtu apod. Adresář je také propojen se sekcí Životní situace.

Zákony

Databáze zákonů poskytuje bezplatně úplné, platné a aktuální znění zákonů České republiky. Zákony poskytuje zdarma ASPI Publishing, věstníky právních předpisů a předpisy Evropské unie dodává Úřad vlády ČR. Databáze je průběžně aktualizována v den zveřejnění nového zákona nebo vyhlášky ve Sbírce zákonů. Vyhledávat lze podle názvu zákona, čísla zákona, částky sbírky nebo i fulltextově. Nejčerstvější předpisy se zobrazí v podsekci „Nové předpisy“. Zákony lze stahovat pouze ve formátu .txt. Podsekce „Směrnice EU“ odkazuje na databázi Eur-Lex, která umožňuje přístup k veškerým právním textům Evropské unie včt. věstníků.

Při fulltextovém vyhledání by bylo ještě dobré doladit řazení záznamů, systém řadí záznamy nikoliv podle relevantnosti, ale dle data, ovšem od nejstarších předpisů po nejnovější. Dále by bylo dobré zajistit vzájemnou provázanost zákonů, např. zákon a k němu příslušné vyhlášky.

Katalog životních situací

Životní situace obsahují více než 350 návodů na postup při vyřizování úředních agend. Návodů jsou vytvářeny, aktualizovány a garantovány orgány

veřejné správy a následně kontrolovány redakcí Portálu. Uživatel se dozví, které doklady potřebuje k vyřízení jednotlivých agend, kde, s kým, kdy a co může řešit a podle kterých právních předpisů má postupovat. U některých agend nabízí Portál i vytištění příslušného formuláře. Pro rok 2006 se připravuje novinka – životní situace pro samosprávu. Zpracované postupy si budou moci obce stáhnout a doplnit podle místní situace (např. výše správního poplatku). Pak je mohou zveřejnit prostřednictvím PVS nebo jakéhokoliv jiného webu.

Aplikace životních situací PVS postoupila jako ukázkový projekt elektronické veřejné správy mezi finalisty soutěže eEurope Awards for eGovernment – 2005 (Ocenění iniciativy eEurope Evropské unie v oblasti elektronické veřejné správy pro rok 2005). Finalisté se zúčastnili výstavy u příležitosti ministerské konference zaměřené na elektronickou veřejnou správu, konané v Manchesteru v listopadu 2005.

Katalog elektronických informačních zdrojů

V tomto katalogu je zapsán každý informační zdroj veřejné správy zpřístupněný prostřednictvím PVS.

Obr. č. 5 – Příklad vyhledání informačních zdrojů o elektronickém podpisu

The screenshot shows a search interface with a navigation bar at the top containing links: Úvod, Adresář, Zákony, Životní situace, Podání. On the right side of the bar are icons for mail, help, search, and a window icon. Below the navigation bar is a text box containing the search term "elektronický podpis". To the right of the text box is a "Vyhledat" button and a question mark icon. Below the search results area, it says "Zobrazeno 1-3 výsledků vyhledání z 3 celkem." and "10 25 50 výsledků na stránce". On the left side, there are several links: "Elektronický podpis", "Název životní situace, základní informace k životní situaci", "Ministerstvo informatiky - Elektronický podpis", "Informace Ministerstva informatiky z oblasti elektronického podpisu a informační bezpečnosti poskytovatelů certifikačních služeb", "Informatika", and "Přehled odkazů z oblasti Informatika". At the bottom right, it says "Další záznamy: 1".

Obchodní věstník

Elektronickou verzi Obchodního věstníku na PVS zajišťuje společnost *Economia, a.s.* Databáze je aktualizována jednou týdně, vždy když vyjde tištěná forma věstníku. V databázi lze nalézt informace o změnách v Obchodním rejstříku, o konkurzech, likvidacích podniků, účetních uzávěrkách, veřejných soutěžích, svoláních valných hromad a další informace, jejichž zveřejnění ukládají platné zákony České republiky. Lze vyhledávat podle obchodního jména, identifikačního čísla, sídla firmy či značky, dále je vyhledávání členěno na ročník a číslo Obchodního věstníku a také na soud. Obchodní věstník je na Portálu přístupný od ročníku 2004.

Náhled do katastru nemovitostí

„Nahlížení do katastru nemovitostí“ není samostatnou sekcí Portálu. Na PVS je pouze umístěn odkaz na bezplatnou aplikaci Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního (ČÚZK), která umožňuje získávat některé vybrané údaje týkající se vlastnictví parcel, budov, bytů nebo nebytových prostor, evidovaných v katastru nemovitostí. Nelze však vyhledávat podle jména vlastníka, pro vyhledávání musíme vždy konkrétně identifikovat nemovitost (budovu, parcelu).

Dále databáze obsahuje informace o stavu řízení pro účely zápisu vlastnických a jiných práv k nemovitostem. Můžeme tak zjistit účastníky řízení, v jakém postavení se řízení účastní, které operace byly již provedeny apod. Možnost takového výpisu působí velmi protikorupčně, lze jednoduše zjistit, zda některá řízení nedostávají přednost před jinými. Pokud bychom chtěli získat přístup např. ke katastrálním mapám, musíme však využít jinou, již placenou databázi ČÚZK – Dálkový přístup do katastru nemovitostí.

Mapové služby

Mapové služby patří k novinkám PVS. Prostřednictvím této nové služby budou postupně zpřístupňovány civilní i vojenské mapy z produkce státu. Základní funkcí mapového serveru je vyhledávání. To umožňuje ke konkrétní lokalitě dohledat příslušnost k územně správnímu celku, geomorfologii, systému ekologické stability nebo chráněné krajinné oblasti a ověřit existenci

poddolovaných území nebo výskyt povodní. Mapové služby jsou koncipovány jako meziresortní projekt využívající kapacity státu jak v oblasti dat, vývoje softwaru, tak i služeb. Mapové služby jsou také propojené s „Adresářem“, toto propojení nabízí např. možnost zobrazení hledaných úřadů na mapě.

7.3.1.3 Transakční část PVS – elektronická podání

Podle Ministerstva informatiky má smysl elektronizovat ty agendy, u nichž se to vyplatí. Jedná se především o služby pro podnikatele. Ty představují totiž největší objem administrativy a jejich elektronizace přinese největší úsporu finančních prostředků.

Vláda se ve „Státní informační a komunikační politice“ zavázala zpřístupnit do roku 2005 některé on-line služby pro občany a podnikatele. Konkrétní plnění tohoto cíle zobrazují následující tabulky.

Tab. č. 3 - Přehled on-line služeb a elektronických podání, které jsou k dispozici prostřednictvím PVS pro občany (stav k dubnu 2006)

Název služby	Zpřístupnění
Služba portálového typu poskytující pomoc při řešení životních situací	ANO – sekce Životní situace, pouze jednosměrného typu
Podání daňového přiznání z příjmů fyzických osob	ANO
Žádost o vystavení osobních dokladů	NE
Oznámení změny adresy on-line na jednom místě	NE
Žádost o sociální dávky	ANO – Ministerstvo práce a sociálních věcí přijímá žádosti opatřené elektronickým podpisem
Služby související s veřejným zdravotnictvím	NE prostřednictvím PVS (projekt IZIP viz 7.3.6.1)

Tab. č. 4 - Přehled on-line služeb a elektronických podání, které jsou k dispozici prostřednictvím PVS pro podnikatele (stav k dubnu 2006)

Název služby	Zpřístupnění
Vyřizování sociálního a zdravotního pojištění zaměstnanců	ANO
Podání daňového přiznání z příjmů právnických osob	ANO
Podání přiznání k dani z přidané hodnoty a spotřební dani	ANO
Zjednodušení vyplňování a podávání statistických výkazů on-line	ANO – hlášení INTRASTAT
Zavádění celních deklarací v oblasti elektronického celního řízení	NE

Elektronická podání v rámci PVS

Výhodou podání přímo přes transakční část Portálu je, že pro komunikaci s různými úřady veřejné správy nabízí jednotné prostředí.

Služby České správy sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) zprovoznila službu důchodového pojištění, která umožňuje elektronické odesílání Evidenčních listů důchodového pojištění (ELPD) pro období od 1. ledna 2004. Jako druhou službu ČSSZ zprovoznila elektronické odesílání Přihlášek/Odhlášek zaměstnanců k nemocenskému pojištění. Služba je používána od 1. července 2005. Podávání ELDP a Přihlášek/Odhlášek musí předcházet registrace uživatele na Portálu veřejné správy a přihlášení k elektronickým službám ČSSZ. Od 1. ledna 2006 je též k dispozici služba Odesílání Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2005.

Služby Ministerstva informatiky

Ministerstvo informatiky zprovoznilo službu, která umožňuje elektronické zasílání výkazu PS(MI) 1-01 Roční výkaz o poštovních službách za rok 2005.

Vlastnímu podání musí předcházet registrace uživatele na Portálu veřejné správy a přihlášení k elektronickým službám.

Služby Generálního ředitelství cel

Generální ředitelství cel ve spolupráci s Českým statistickým úřadem zprovoznilo službu "Celní správa – Intrastat". Jedná se o hlášení obchodu se zbožím mezi ČR a státy EU. Pomocí této služby lze podat hlášení a zpět obdržet informaci o přijetí, popř. odmítnutí podaného hlášení, včt. indikace konkrétních chyb. Služba je dělená na 2 části: automatizované rozhraní pro přímé propojení s firemními aplikacemi respondentů a web klient, určený zejména pro malé a střední podnikatele. Vlastnímu prvnímu podání přes Portál veřejné správy musí předcházet registrace na celním úřadě a obdržení tzv. povolení komunikace spolu s číslem povolení.

Služby stavebních úřadů

Prostřednictvím PVS je možné podat odvolání stavebnímu úřadu zatím pouze ve Středočeském kraji.

Služby České daňové správy

Ministerstvo informatiky rozšířilo od února 2006 nabídku služeb Portálu veřejné správy o elektronická daňová přiznání k dani z přidané hodnoty, k dani z příjmu, k dani silniční a k dani z nemovitostí přímo z PVS. Dříve to bylo možné jen pomocí samostatné aplikace EPO (Elektronické podání pro daňovou správu).

Výčet agend České daňové správy, které jsou k dispozici (stav k dubnu 2006):

- daňové přiznání z příjmu fyzických osob typ A a B,
- daňové přiznání z příjmu právnických osob,
- přiznání k dani z přidané hodnoty,
- daňové přiznání k dani silniční,
- daňové přiznání k dani z nemovitostí,
- oznámení o nezdaněných vyplacených částkách fyzickým osobám,
- hlášení platebního zprostředkovatele,
- obecné písemnosti určené pro Finanční úřad.

Podání po internetu lze uskutečnit jako podání s datovou zprávou opatřenou zaručeným elektronickým podpisem nebo jako podání s datovou zprávou neopatřenou zaručeným elektronickým podpisem. V případě podání bez elektronického podpisu se ještě vyžaduje podání v písemné podobě, tj. doručení počítačové sestavy správci daně (e-tiskopis).

Další elektronická podání

U těchto služeb neprobíhá vlastní podání prostřednictvím Portálu veřejné správy. Portál na ně jen odkazuje.

Služby Ministerstva práce a sociálních věcí

Ministerstvo práce a sociálních věcí zveřejňuje formuláře žádostí, dokladů a potvrzení, nutných k přiznání dávek státní sociální podpory. Pro elektronické podání formuláře prostřednictvím této aplikace MPSV je vyžadován zaručený elektronický podpis.

Služby veřejného ochránce práv (ombudsmana)

Veřejnému ochránci práv je možné podat podnět prostřednictvím elektronického formuláře.

Služby Ministerstva spravedlnosti

Ministerstvo spravedlnosti v souvislosti s novelou obchodního zákona (č. 216/2005 Sb.) na svých stránkách zpřístupnilo interaktivní formulář pro zápis do obchodního rejstříku. Lze využít i přímého elektronického podání s pomocí elektronického podpisu. Soudní poplatek spojený s podáním je v tomto případě řešen bankovním převodem soudem stanovené částky.

Služby Pražské energetiky

Z dodavatelů energií nabízí možnost elektronických služeb Pražská energetika, a.s. Je možné např. změnit výši záloh, informovat se o změně bankovního spojení či ukončit dodávky elektřiny.

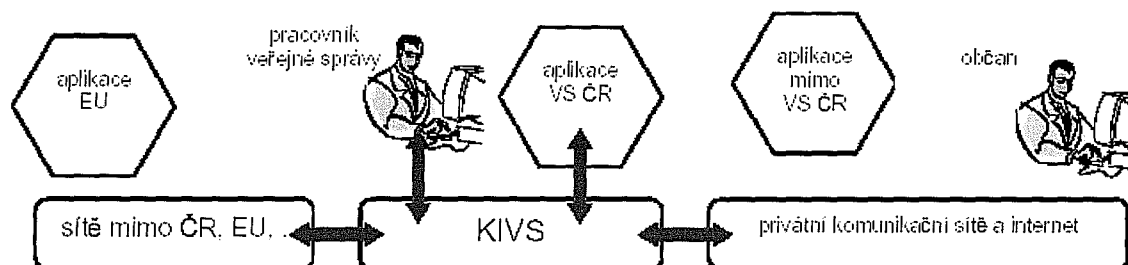
7.3.2 Komunikační infrastruktura informačních systémů veřejné správy (Intranet veřejné správy, resp. KIVS)

Funkční komunikační infrastruktura veřejné správy je jednou z důležitých podmínek pro zajištění budoucího fungování celé struktury veřejné moci. V roce 2001 vznikl projekt „Komunikační infrastruktura informačních systémů veřejné správy“, jinak též zvaný „Intranet veřejné správy“. V rámci zajištění tohoto projektu jsou komplexně řešeny technické, síťové, aplikační, bezpečnostní a organizační otázky související s hlasovou i datovou komunikací všech orgánů veřejné správy, ale i dalších subjektů mimo ni. K Intranetu veřejné správy jsou připojovány i školy a knihovny – viz 7.1.2.2 a 7.2.1).

Realizaci projektu Intranet veřejné správy má na starosti Ministerstvo informatiky (původně ÚVIS). Poskytováním služeb Intranetu veřejné správy byla pověřena společnost Český Telecom. Ministerstvo informatiky připravilo však novou Koncepti rozvoje Komunikační infrastruktury veřejné správy, kterou vláda schválila 21. července 2005. Tato nová koncepce zajišťuje plynulý přechod od Rámcové smlouvy s Českým Telecomem z r. 2001, jejíž platnost vyprší v říjnu 2006, k novým pravidlům.

Namísto jednoho generálního poskytovatele bude využito služeb více dodavatelů. Cílem je využít konkurenčního prostředí, klesajících cen a rostoucí kvality. Bude tak lépe možno koordinovat projekt i s akcemi financovanými z regionálních programů spolufinancovaných z fondů Evropské unie nebo z Fóra pro vysokorychlostní internet.

Obr. č. 6 - Uživatelé služeb KIVS ¹⁾

4 šipky naznačují 4 relevantní cílové skupiny, které využívají služeb KIVS.

7.3.3 Registry veřejné správy

Návrh zákona o sdílení dat při výkonu veřejné moci (viz kap. 6.2.3) předpokládá zřízení čtyř základních registrů. Hlavním přínosem základních registrů bude snížení počtu duplicitně vedených evidencí (např. v oblasti ekonomických subjektů dnes existuje mnoho samostatných registrů a evidencí). Také proces aktualizace by probíhal ve čtyřech základních vzájemně propojených registrech mnohem lépe a častěji. Zatím se předpokládá vznik těchto čtyř registrů (každý registr by pak dále upravoval další speciální zákon):

- Hospodářský registr – vznikne nově sloučením mnoha dílčích evidencí právnických osob, organizačních složek státu a podnikajících fyzických osob.
- Registr obyvatel – bude vycházet ze současné evidence obyvatel, vedení zde budou občané ČR a dle zvláštních zákonů také cizinci s pobytem na území ČR.

¹⁾ Převzato ze stránek Ministerstva informatiky. Dostupný z WWW:
<http://www.micr.cz/files/2433/Koncepce_KIVS.pdf>

- Registr nemovitostí – bude vycházet z informačního systému Katastru nemovitostí, budou zde však pouze některé údaje, některé údaje zde mají být naopak navíc.
- Registr územní identifikace adres – v tomto registru budou vedeny vybrané územní prvky a vybrané územně-evidenční jednotky.

Ze současných registrů se zaměřím pouze na nový registr živnostenského podnikání. Nebudu se jednotlivě věnovat ostatním stávajícím rejstříkům a registrům, ty už byly podrobně popsány v diplomové práci Aleše Pekárka - *Současná informační politika ČR v oblasti veřejné správy*, obhájené v roce 2004 na ÚISK, FF UK.

7.3.3.1 Registr živnostenského podnikání (RŽP)

Registr živnostenského podnikání je nový jednotný informační systém pro oblast živnostenského podnikání. Cílem projektu je zkvalitnit systém evidence a registrace podnikatelů a snížit administrativní náročnost podnikání v České republice. Nový RŽP nahrazuje stávající roztržštěné systémy a je řešen jako centrální otevřený informační systém. Jeho hlavní předností je přímé propojení se systémy veřejné správy, především s registrem obyvatel, obchodním rejstříkem, Územně identifikačním registrem a Portálem veřejné správy. Připravena je i datová výměna s Ministerstvem financí a Českým statistickým úřadem. Do budoucna se uvažuje i o připojení k informačním systémům daňové a sociální správy, k trestnímu rejstříku a nebo k evropským registrům.

RŽP jako nový informační systém vznikl za spolupráce Ministerstva informatiky a Ministerstva průmyslu a obchodu. Systém realizovala společnost ICZ, a.s. Během roku 2004 byl odzkoušen v praxi vybraných živnostenských úřadů. Ostrý provoz byl zahájen v únoru 2005. Jako první začaly v novém systému pracovat pražské živnostenské úřady, které byly na nový systém nejlépe připraveny. V průběhu roku 2005 byly postupně připojovány další živnostenské úřady.

Registr není jen evidenčním systémem, ale pomáhá uživateli řešit případ podle modelových, zákonem daných a v praxi ověřených postupů. Vnitřní logika aplikace obsahuje jednotlivé postupy, které krok za krokem poskytují informace, v jakém stavu řešení se nachází daný případ. Pracovník živnostenského úřadu má tedy vždy možnost získat aktuální informace o podnikatelských subjektech, které jsou v systému vedené a jemu místně příslušné, ale má i možnost získat informace z dalších zdrojů veřejné správy. Pracovník živnostenského úřadu je identifikován certifikátem a pomocí privátního klíče v čipové kartě je mu přidělena autorizace k přesně definovaným činnostem a informacím. Přístupy do dat z registru obyvatel jsou monitorovány a kontrolovány.

7.3.4 Centrální registrační místa

Dne 20. října 2004 byl vládou České republiky schválen projekt s názvem "Zjednodušení administrativních postupů při vstupu a v průběhu podnikání" (ZAP). Tento projekt má za úkol odstranit administrativní bariéry při podnikání a zjednodušit komunikaci podnikatelů s orgány veřejné správy. Ministerstvo průmyslu a obchodu dostalo za úkol zřízení tzv. **Centrálních registračních míst**. Centrální registrační místa umožní podnikatelům, aby při zahájení i průběhu činnosti stačila na všechny nutné úkony jedna návštěva jednoho úřadu.

Tyto centrály budou působit na živnostenských úřadech a jejich prostřednictvím bude možno provést vedle vlastního oznámení živnosti také daňovou registraci a oznámení České správě sociálního zabezpečení, úřadům práce a pravděpodobně i příslušné zdravotní pojišťovně. Při propojení informačních systémů a databází jednotlivých úřadů bude důležitý nový Registr živnostenského podnikání. Centrální registrační místa by měla začít fungovat již v průběhu roku 2006 na základě novely živnostenského zákona.

7.3.5 E-procurement

Využívání informačních technologií k zadávání veřejných zakázek má zlepšit jejich efektivitu, kvalitu a využití prostředků vynaložených na nákupy veřejné správy. Hlavním úkolem vlády je do roku 2006 používat elektronická tržiště v celé oblasti veřejné správy pro všechny druhy nákupů nad 100 000 Kč. Elektronizace zadávacího řízení je jedním z prvořadých cílů prosazovaných Evropskou unií. Na podpoře využívání elektronických nástrojů a závazku do roku 2010 zadávat všechny veřejné zakázky elektronicky se shodli ministři všech členských zemí Evropské unie na konferenci v Manchesteru v listopadu 2005.

Nový zákon o zadávání veřejných zakázek, schválený Poslaneckou sněmovnou v polovině března 2006, otevírá prostor pro postupnou plnou elektronizaci zadávacího řízení. Ministerstvo informatiky se podílelo na přípravě té části zákona, která umožňuje v procesu zadávání veřejných zakázek plně využívat elektronické nástroje, například elektronické aukce nebo elektronická tržiště. Předkladatelem zákona bylo Ministerstvo pro místní rozvoj. Přínosem elektronického zadávání je snížení administrativních nákladů zadavatelů i dodavatelů a snížení možné korupce. Dosud platný zákon byl několikrát novelizován, tím se stal nepřehledným a neodrážel všechny požadavky EU.

České orgány veřejné správy jsou také povinny využívat elektronická tržiště při nákupech informačních a komunikačních technologií do dvou milionů korun, na které se nevztahuje zákon o zadávání veřejných zakázek. Provoz elektronického tržiště zahájil tehdejší Úřad pro veřejné informační systémy dne 1. září 2002 na základě usnesení vlády č. 683 o opatřeních ke koordinovanému vynakládání finančních prostředků na informační a komunikační technologie ze dne 26. června 2002. Česká republika se stala první evropskou zemí, která v oblasti informačních a telekomunikačních technologií zavázala ústřední orgány státní správy k uskutečňování podlimitních nákupů prostřednictvím transparentního elektronického tržiště.

7.3.6 E-zdravotnictví

Vláda hodlá podporovat využití informačních technologií v oblasti zdravotnictví jako cestu ke zefektivnění a zkvalitnění poskytované péče. Postupně chce nahradit stávající průkazky pojištěnců zdravotních pojišťoven čipovými kartami, kompatibilními se standardy EU. Zarážející je, že při poslední výměně průkazů pojištěnců VZP lidé dostávali běžné karty, nikoli karty čipové. Do konce roku 2006 má být vybudována informační síť propojující střediska poskytování zdravotní péče v ČR se středisky EU a umožňující sdílení veřejných zdravotnických dat a koordinaci aktivit v případě ohrožení zdraví a života.

7.3.6.1 IZIP – internetový přístup ke zdravotním informacím pacienta

Systém IZIP vznikl ve spolupráci lékařů, Všeobecné zdravotní pojišťovny a komerčních firem (IBM, Komerční banka, Český Telecom a Eurotel). V únoru 2002 byla zahájena pilotní fáze projektu IZIP ve čtyřech vybraných okresech České republiky: v Benešově, Berouně, Jičíně a Rokycanech. Od začátku roku 2003 se rozšířil na celé území České republiky. Do systému se registrují nejen lékaři, ale i ostatní zdravotničtí pracovníci (z laboratoří, lékáren, rehabilitačních pracovišť apod.). VZP je generálním partnerem IZIP, proto je také tento systém určen pouze pro pojištěnce VZP.

Občan, resp. klient VZP se může k IZIP zaregistrovat prostřednictvím formuláře zasláného poštou i elektronickou cestou za použití zaručeného elektronického podpisu. Po registraci mu bude vytvořena zdravotní knížka, která bude přístupná z kteréhokoliv počítače připojeného na internet. Číst v ní může pacient sám nebo lékař, kterému to umožní. Zapisovat zdravotní záznamy mohou jen zdravotničtí pracovníci registrovaní v systému IZIP. Za bezpečnost systému zodpovídá společnost IBM. K 24. březnu 2006 využívalo systému IZIP 896 822 přihlášených uživatelů. Současně bylo zaregistrováno

7 955 zdravotnických pracovníků, kteří mají oprávnění do zdravotnických knížek zapisovat.

Nový ministr zdravotnictví David Rath však odmítá, aby nadále VZP tento projekt financovala. Podle Ratha je projekt drahý a nevýhodný. Naopak zahraniční experti považují jeho cenu v porovnání s jinými programy za mnohonásobně levnější. Projekt také dostal několik mezinárodních ocenění např. se umístil mezi pěti vítěznými produkty v kategorii eHealth na světě, v soutěži World Summit Award 2005 při summitu WSIS v září 2005.

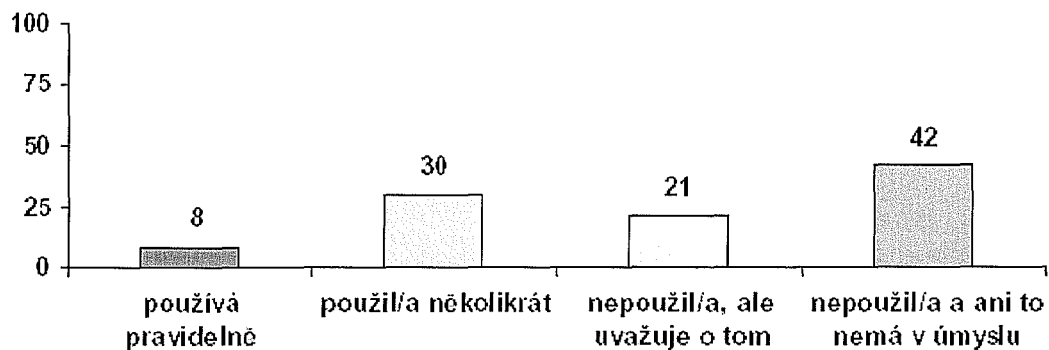
Podle mého názoru by bylo výhodnější a pro občany zajímavější, kdyby se na projektu podílely všechny zdravotní pojišťovny a mohli jej využívat všichni pojištěnci.

7.3.7 Statistické ukazatele v oblasti moderních veřejných služeb on-line

7.3.7.1 Výzkum Factum Invenio – na úřad přes internet

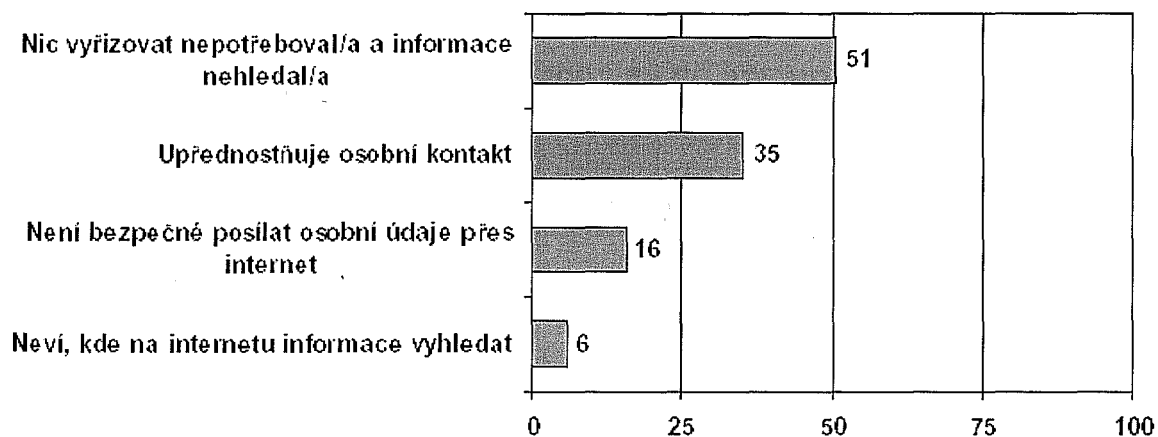
Výzkum byl proveden společností Factum Invenio v lednu 2006 na reprezentativním vzorku obyvatel ČR. Z výzkumu vyplývá, že internet využila již alespoň jednou k hledání informací týkajících se státní správy více než jedna třetina (38 %) uživatelů internetu ve věku nad 15 let. Pravidelných uživatelů je 8 %. Velká část uživatelů (42 %) ani v budoucnu neplánuje internet využívat k tomuto účelu. Prostřednictvím internetu komunikují se státní správou nebo vyhledávají informace z této oblasti zejména lidé středního věku (30 - 44 let) a s vyšším vzděláním. Z jednotlivých krajů nejvíce využívají internet k těmto účelům obyvatelé Prahy (51 %), opačná situace byla zaznamenána ve Zlínském kraji a na Vysočině (19, resp. 20 %).

Graf č. 9 - Užití internetu pro hledání informací týkajících se státní správy nebo pro komunikaci s úřady mezi uživateli internetu v procentech

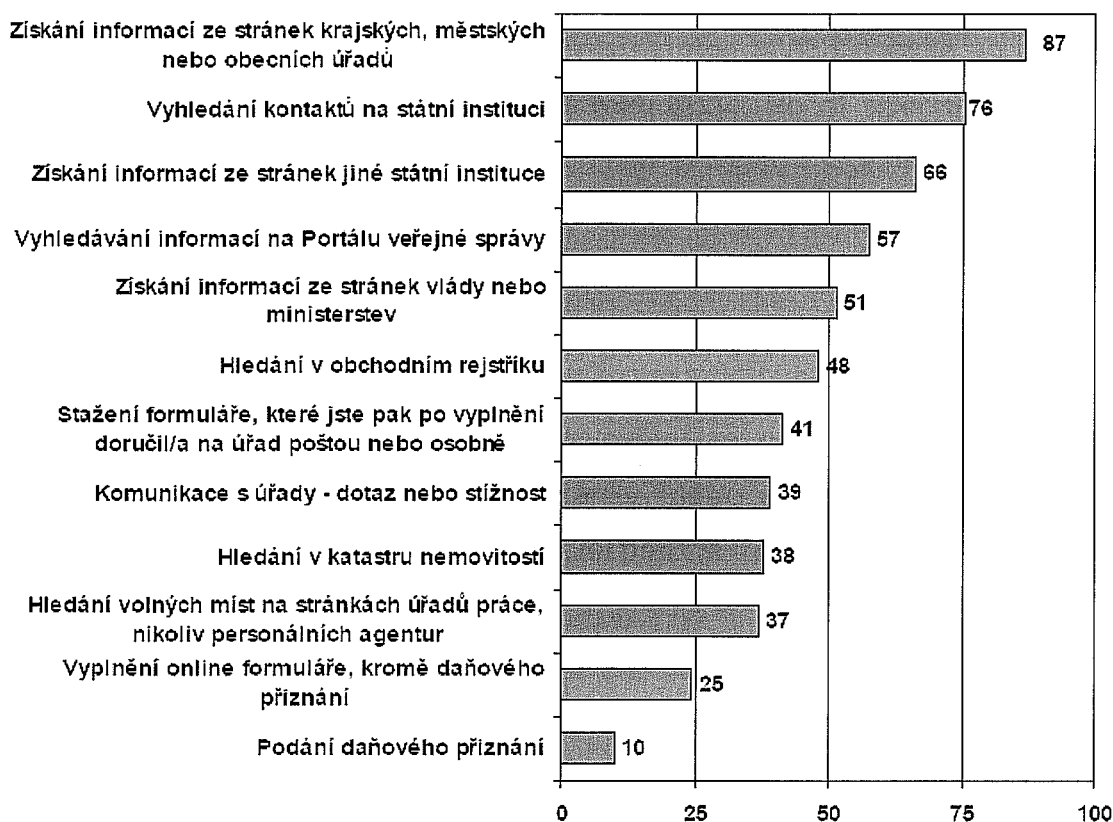
Zdroj: Factum Invenio

Graf č. 10 - Důvod nevyužití internetu pro hledání informací týkajících se státní správy nebo pro komunikaci s úřady v procentech

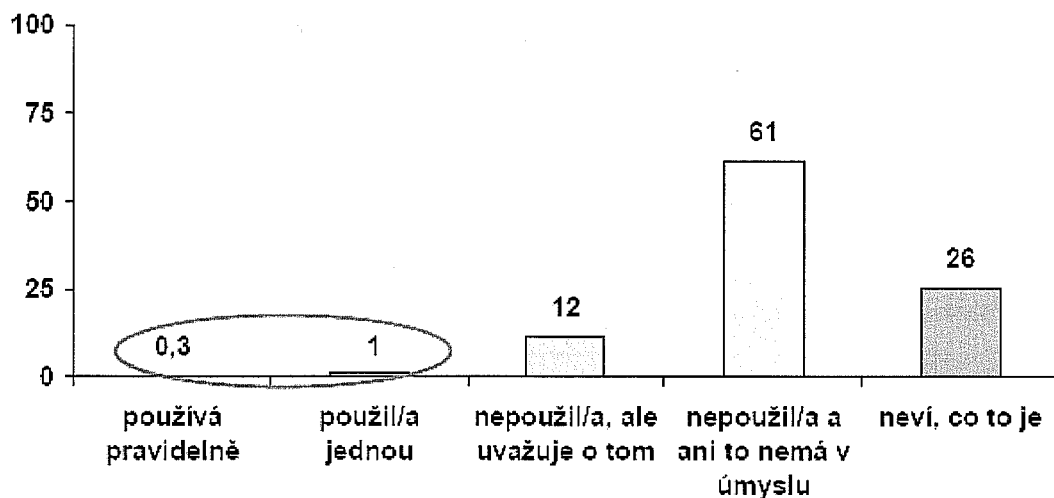
Zdroj: Factum Invenio

Graf č. 11 – Účel návštěvy stránek státní správy nebo úřadu v procentech

Zdroj: Factum Invenio

Graf č. 12 – Použití elektronického podpisu při komunikaci s orgány státní správy v procentech

Zdroj: Factum Invenio

7.3.7.2 Přehled návštěvnosti Portálu veřejné správy

Počet návštěv na Portálu veřejné správy v roce 2005 vykazuje poměrně vyrovnaný stav při mírném navýšení oproti roku 2004. Počet zhlédnutí v roce 2005 oproti roku 2004 výrazně vzrostl i při určitém poklesu v srpnu a září.

Pojem „návštěva“ se podle obecných pravidel používá pro návštěvníka rozlišeného pomocí IP a cookie za určitou dobu (30 min.). To znamená, že pokud se uživatel ze stejného počítače vrátí po 30 minutách na stránku zpět, je znovu započítán. Tyto hodnoty jsou archivovány za celý rok zpět. Pojem „zhlédnutí“ znamená každé zobrazení stránky (nebo stránek, pokud je kód umístěn na více). A to i v případě, kdy uživatel použije třeba tlačítko Obnovit.

Tab. č. 5 – Přehled návštěvnosti PVS

Měsíc	Počet návštěv	Počet zhlédnutí
leden 04	154 124	894 414
únor 04	115 274	657 878
březen 04	133 339	755 445
duben 04	121 301	679 428
květen 04	111 501	597 512
červen 04	98 951	535 013
červenec 04	80 789	444 484
srpen 04	95 086	519 752
září 04	126 355	682 046
říjen 04	135 304	731 651
listopad 04	134 286	711 367
prosinec 04	112 477	589 982
leden 05	198 937	1 093 317
únor 05	154 501	998 610
březen 05	185 741	1 134 723
duben 05	170 487	1 156 398
květen 05	155 650	836 977
červen 05	152 815	1 320 289
červenec 05	132 635	1 440 817
srpen 05	140 398	991 680
září 05	141 909	942 259
říjen 05	180 193	1 163 059
listopad 05	207 800	1 344 604
prosinec 05	180 173	1 268 342
leden 06	265 747	1 754 049

Zdroj: MI ČR a www.toplist.cz

7.3.7.3 Počet elektronických podání prostřednictvím Portálu veřejné správy

Největší objem z celkového počtu podání představují služby pro Českou správu sociálního zabezpečení, které využívá většina uživatelů transakční části Portálu.

Tab. č. 6 – Počet e-podání prostřednictvím PVS

Měsíc	Počet podání	Kumulativní počet podání
srpen 04	4	4
září 04	58	62
říjen 04	18	80
listopad 04	84	164
prosinec 04	169	333
Celkem 2004	333	
leden 05	834	1 167
únor 05	2 648	3 815
březen 05	8 829	12 644
duben 05	54 328	66 972
květen 05	36 057	103 029
červen 05	20 871	123 900
červenec 05	50 227	174 127
srpen 05	54 252	228 379
září 05	48 756	277 135
říjen 05	44 282	321 417
listopad 05	41 336	362 753
prosinec 05	32 422	395 175
Celkem 2005	394 842	
leden 06	59 058	454 233
Celkem 2006	59 058	

Zdroj: MI ČR

7.3.7.4 Nákupy prostřednictvím elektronického tržiště

Na základě usnesení vlády ke koordinovanému vynakládání finančních prostředků na informační a komunikační technologie (viz 7.3.5), zajišťuje Ministerstvo informatiky provoz elektronického tržiště pro subjekty veřejné

správy. Licenci Ministerstva informatiky ČR k obchodování na elektronickém tržišti mají tři provozovatelé: B2B Centrum a.s., Český Telecom, a.s. a AllyGeM.

Tab. č. 7 – Statistika obchodů uzavřených prostřednictvím licencovaných elektronických tržišť

Měsíc	Měsíční počet uzavřených obchodů	Měsíční výše obchodů (vč. DPH)	Celková výše obchodů v roce 2005
leden 05	461	33 520 422 Kč	33 520 422 Kč
únor 05	755	51 343 041 Kč	84 863 463 Kč
březen 05	1 052	65 376 947 Kč	150 240 410 Kč
duben 05	1 041	76 929 685 Kč	227 170 095 Kč
květen 05	1 119	93 234 874 Kč	320 404 969 Kč
červen 05	1 076	87 520 353 Kč	407 925 322 Kč
červenec 05	664	65 954 638 Kč	473 879 960 Kč
srpen 05	858	82 906 483 Kč	556 786 443 Kč
září 05	1 063	101 294 452 Kč	658 080 895 Kč
říjen 05	1 538	220 227 204 Kč	878 308 099 Kč
listopad 05	2 186	280 797 237 Kč	1 159 105 336 Kč
prosinec 05	1 535	175 661 488 Kč	1 334 766 825 Kč
celkem	13 368	1 334 766 825 Kč	

Zdroj: MI ČR

7.4 Dynamické prostředí pro elektronické podnikání

Strategie státu v oblasti elektronického obchodu je obsažena v samostatném dokumentu „Bílá kniha o elektronickém obchodu“ (viz 5.5). V souladu se závěry Bílé knihy vláda považuje za svůj úkol vytvořit stabilní a spravedlivé právní a regulační prostředí a rovné podmínky pro všechny subjekty. Také považuje na potřebné, aby byl rozvoj elektronického obchodu stimulován především potřebami soukromého sektoru. Hodlá však podporovat rozvoj elektronického obchodu svým působením v roli zákazníka, aktivním chováním a modelovým užitím elektronických nástrojů ve veřejné správě. Na základě Bílé knihy o elektronickém obchodu pak Ministerstvo informatiky zpracovalo návrhy změn několika zákonů (např. obchodního zákoníku, občanského zákoníku, zákona o regulaci reklamy, zákonů upravujících

nevyžádaná obchodní sdělení či regulovaná povolání a zákona o elektronickém podpisu).

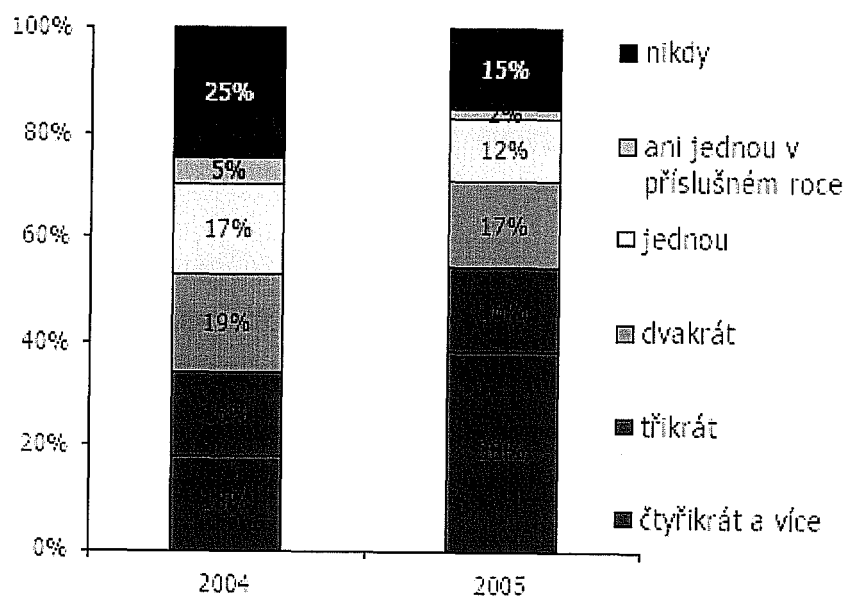
7.4.1 Statistické ukazatele v oblasti elektronického podnikání

Společnost GfK Praha na přelomu ledna a února 2006 realizovala v pořadí již šestý výzkum českého internetového obchodování ONLINE SHOPPING 2005, který navazuje na úspěšné studie z předchozích pěti let. Data byla získána od tisícovky internetových uživatelů.

Z výzkumu vyplývá, že počet internetových uživatelů, kteří nakoupili on-line, se rok od roku zvyšuje. Oproti roku 2004, kdy nakoupilo 70 % uživatelů, se v roce 2005 zvýšilo množství on-line nakupujících na 83 %. Celkem v roce 2005 přes internet nakoupilo 2 797 000 lidí (2 158 000 osob v roce 2004).

Stejně jako v předchozích letech, také v roce 2005 se ze zboží nejvíce on-line nakupovaly knihy, časopisy, výpočetní technika a spotřební elektronika. Nejoblíbenější on-line službou se staly fotoslužby a nákup vstupenek na kulturní akce. Přes internet si lidé také nakupovali/rezervovali turistické zájezdy nebo ubytování.

Graf č. 13 - Počet uskutečněných nákupů přes internet (100 % = všichni uživatelé internetu)

Zdroj: Online Shopping 2005, GfK Praha

8. Vazba na Evropskou unii

8.1 Instituce Evropské unie v oblasti informační politiky

Informační společnost spadá do resortu Rady EU pro dopravu, telekomunikace a energetiku. Rada vydává spolu s Evropským parlamentem závazné právní předpisy Evropských společenství a koordinuje společné politiky. V této Radě je Česká republika v oblasti informační společnosti a telekomunikací zastoupená ministryní informatiky.

Rozvojem informační společnosti se také v Evropské unii zabývá jedno z generálních ředitelství Evropské komise - Generální ředitelství pro informační společnost a média (DG INFSO and Media). Současnou komisařkou pro informační společnost a média je Viviane Reding z Lucemburska a ředitelem generálního ředitelství pro informační společnost a média je Fabio Colasanti z Itálie.

Z hlediska informační politiky jsou nejdůležitější tyto výbory zřízené DG INFSO and Media:

- Skupina vysokých zástupců i2010 (i2010 High Level Group – HLG, dříve poradní výbor eEurope 2005) projednává strategické cíle a priority rozvoje informační společnosti v EU v rámci nové koncepce „i2010“, sleduje a vyhodnocuje naplňování těchto cílů. Členy jsou zástupci členských států EU. Česká republika se účastní zasedání od poloviny roku 2003 se statutem přistupujícího státu a od 1. května 2004 jako řádný člen EU.
- Komunikační výbor (The Communication Committee - COCOM) projednává návrhy právních předpisů a doporučení ES pro sektor elektronických komunikací, posuzuje realizaci cílů těchto dokumentů ve členských státech a přijímá závěry (opatření).

- Skupina vysokých zástupců pro otázky správy internetu (High Level Group on Internet Governance - HLIG) je poradním orgánem Evropské komise pro otázky internetu.

8.2 Koncepce i2010

1. června 2005 zveřejnila Evropská komise novou iniciativu i2010 (A European Information Society for Growth and Employment), komplexní strategii pro oblast informační společnosti a médií. Nová strategie navazuje na předchozí akční plán eEurope 2005 a je založena na třech hlavních prioritách, označovaných jako tři „i“: inovace, investice a integrace do každodenního života. Hlavními cíli jsou:

- Dobudovat **jednotný evropský informační prostor**, který podpoří otevřený, soutěžní a obsahově bohatý vnitřní trh pro elektronické komunikace a digitální obsah. V rámci této priority se Evropská komise zaměří na interoperabilitu, bezpečnost, zvyšování rychlosti připojení k internetu a bohatost nabízeného obsahu.
- Posílit **inovace a investice do výzkumu v oblasti ICT**. Kromě podpory výzkumu jde také o rozvoj podnikání v ICT a reorganizaci podnikatelských procesů s využitím ICT a zvyšování počtu pracovních míst.
- Vytvořit **všem přístupné informační společnosti** podporující růst a vytváření nových pracovních míst, lepší veřejné služby a kvalitu života. Jde o rozvoj takové informační společnosti, která nebude nikoho vynechávat či vylučovat a prostřednictvím použití uživatelsky příjemných informačních a komunikačních technologií bude nabízet vysoce kvalitní a dostupné veřejné služby.

Úkolem v rámci i2010 je zajistit co nejširší a nejrozsáhlejší poskytování státních on-line služeb a plně využít potenciální přínosy tak, aby bylo dosaženo maximálně možného prospěchu pro ekonomiku a občany.

i2010 pokračuje v Akčním plánu eEurope 2005, avšak na rozdíl od něj je nově rozšířena o oblast médií a integruje regulaci, výzkum a realizaci. Iniciativa i2010 tvoří jakýsi strategický rámec, na jehož základě si mají členské státy vytvářet vlastní strategie, konkrétně Národní program reforem. J. Peterka ¹⁾ označuje i2010 za realističtější aktualizovanou Lisabonskou strategii, která klade větší důraz na ekonomický růst a strategii.

i2010 bude financována z prostředků z již probíhajících programů MODINIS (2003-2006), eTEN (1997-2006), eContentplus (2005-2008) a z 6. Rámcového programu pro vědu a výzkum (FP6). Po jejich ukončení bude financována ze 7. Rámcového programu (FP7) a z podprogramu na podporu ICT v rámci doplňkového rámcového programu na podporu konkurenceschopnosti a inovací (CIP - Competitiveness and Innovation Programme).

Jednotný evropský informační prostor

Evropská komise předpokládá, že rozsah trhů obsahu on-line se v západní Evropě do roku 2008 ztrojnásobí (při desetinásobném růstu počtu spotřebitelů). Rovněž se očekává, že tento vývoj v rámci celého odvětví několikanásobně vzroste, přičemž dnes se v EU na HDP podílí již osmi procenty. Důraz klade EK na služby Voice over IP, internetové a digitální televize nebo on-line prodej hudby.

V rámci jednotného evropského informačního prostoru půjde především o zavedení těchto opatření:

- modernizace právního rámce pro audiovizuální služby,
- analýza a nezbytné úpravy *acquis* Společenství ²⁾ ohledně informační společnosti,

¹⁾ PETERKA, Jiří. i2010 místo eEurope 2005. In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 2005-06-06 [cit. 2006-03-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/b05/b0607001.php3>>

²⁾ *Acquis* Společenství představuje společná práva a závazky, které zavazují všechny členské státy v rámci Evropské unie. *Acquis* se sestává ze smluv EU, mezinárodních smluv uzavřených EU, legislativy EU, judikatury Evropského soudního dvora, deklarácí a rezolucí přijatých EU a dalších opatření.

- aktivní podpora rychlé a účinné realizace stávajícího a aktualizovaného acquis týkajícího se informační společnosti a mediálních služeb,
- pokračující podpora pro vytváření a šíření evropského obsahu,
- vymezení a realizace strategie pro bezpečnou evropskou informační společnost do roku 2006,
- určení a podpora cílených činností týkajících se interoperability se zaměřením na správu digitálních práv v horizontu 2006/2007.

Inovace a investice do výzkumu

Investice do výzkumu a inovací mají zásadní význam, pokud odvětví informačních a komunikačních technologií má i nadále vytvářet pracovní místa a zajišťovat růst, a to jak v krátkodobém, tak dlouhodobém horizontu. Investice, pokud jde o informační a komunikační technologie, v Evropě výrazně zaostávají. Investice na jednoho obyvatele jsou v EU 80 €, přičemž v USA činí 350 € a v Japonsku dokonce 400 €.

Proto chce Evropská komise podstatně zvýšit investice do výzkumu. V rámci 7. rámcového programu (FP7) se navrhuje roční příspěvek ve prospěch informačních a komunikačních technologií ve výši 1,8 miliard €. Program na podporu politiky informačních a komunikačních technologií (ICT Policy Support), který tvoří součást programu CIP, navrhuje pro roky 2007 až 2013 poskytnutí částky 800 milionů € s cílem povzbudit zavádění a využití informačních a komunikačních technologií.

Začleňování, lepší veřejné služby a kvalita života

Hlavním úkolem je zlepšit, lépe zpřístupnit a zajistit větší hospodárnost veřejných služeb. Komise zejména hodlá propagovat veřejné služby využívající informační a komunikační technologie.

Informační a komunikační technologie mohou také výrazně přispět ke zlepšení kvality života. Informační a komunikační technologie zlepšují např. tyto stránky života: zdraví, kulturu, dopravu, životní prostředí apod.

Novým úkolem je začleňování občanů do informační společnosti (e-inclusion). Evropská komise chce poskytovat pomoc při rozšíření vysokorychlostního internetu v oblastech, kde dosud není zajištěn. Komise navíc hodlá v roce 2008 navrhnout evropskou iniciativu týkající e-inclusion, a zabývat se tak otázkami jako jsou rovné příležitosti, dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií a regionální rozdíly. Navíc chce Komise zahájit iniciativy týkající se informačních a komunikačních technologií, jež budou sloužit jako „vlajková loď“. Prvními třemi prioritami jsou potřeby seniorů, bezpečná a čistá doprava a kulturní rozmanitost (zahrnující digitální knihovny).

K 10. dubnu 2006 neexistuje v ČR oficiální materiál, který by vyjadřoval postoj české vlády k této nové informační politice Evropské unie.

8.2 Další aktuální dokumenty Evropské unie

Sdělení i2010 - e-Accessibility

Sdělení Evropské komise „eAccessibility“ z 13. září 2005 se zabývá otázkou přístupu osob se zdravotním postižením a seniorů k informačním a komunikačním technologiím. Sdělení je spojeno s iniciativou i2010, zejména s jejím třetím pilířem „e-Inclusion“. Cílem je vytvořit takové podmínky, aby se senioři a zdravotně postižení cítili plnohodnotnými členy informační společnosti a zabránit jevu „digital divide“. Je požadována přístupnost webových stránek pro zdravotně postižené občany zejména ve veřejné správě, stanovení standardů přístupnosti a certifikace přístupnosti.

Sdělení i2010 – Digitální knihovny

Sdělení Evropské komise z 30. září 2005 obsahuje strategii zpřístupnění písemného a audiovizuálního dědictví na internetu občanům za účelem studia, výzkumu, zábavy apod. Stanovuje tři oblasti aktivit: digitalizace obsahu uchovávaného v tradičních formátech (text a fotografie na papíru, fotografické negativy, filmy na kotoučích, hudba a mluvené slovo na deskách a kazetách),

on-line přístup k tomuto obsahu (zahrnuje mj. i autorskoprávní aspekt on-line přístupu) a digitální uchovávání pro budoucí generace.

Deklarace o budoucnosti e-governmentu

Na konferenci o transformaci veřejných služeb Evropské unie v Manchesteru v listopadu 2005 schválili ministři zodpovědní za e-government „Deklaraci o budoucnosti e-governmentu“. V roce 2006 by měly všechny členské státy EU určit konkrétní kroky, kterými chtějí stanovených cílů dosáhnout. Deklarace obsahuje čtyři hlavní zásady:

1. **Žádný občan nezůstane pozadu:** Inovativním způsobem používat IT v politice státu, při zajišťování veřejných služeb a poskytování informací s cílem aktivně zapojit znevýhodněné občany.
2. **Efektivní a dobře fungující stát:** Používat IT ke zlepšování zkušenosti spotřebitelů s veřejnými službami; snižovat náklady – zejména náklady podniků – na jednání s úřady; zlepšit fungování úřadů a zvýšit transparentnost úřadů.
3. **Evropské služby s vysokým dopadem:** Určit a zavést do praxe služby, které nejvíce využívají svobody pohybu pracovních sil, služeb, zboží a kapitálu. Jako oblast, kde je vhodné jednat okamžitě, bylo například označeno elektronické zadávání veřejných zakázek vzhledem ke známým přínosům pro trh, dodavatele a efektivitu vynakládání prostředků na veřejné zakázky.
4. **Jednoduchý a bezpečný přístup k veřejným službám on-line:** Spolupracovat na úrovni EU na řešení otázek složitosti, bezpečnosti a důvěry veřejnosti ve vztahu k elektronické autentizaci při přístupu k veřejným službám.

Interoperabilita evropských služeb e-governmentu

Evropská komise 13. února 2006 zveřejnila sdělení „Interoperabilita evropských služeb e-governmentu“, jehož cílem je zvýšit pozornost členských států k dosažení pan-evropské interoperability služeb e-governmentu. Toto sdělení vyzývá Radu EU, aby pojmenovala potřebné požadavky, které mají být splněny, a aby podpořila opatření pro naplnění těchto cílů. Dokument požaduje především užší spolupráci mezi veřejnými správami členských států.

„Bridging the Broadband Gap“

Evropská komise považuje pokrytí Evropy připojením na internet za klíčový faktor pro hospodářský růst a tvorbu pracovních míst. 23. března 2006 předložila komisařka pro informační společnost a média Viviane Reding prezentaci dokumentu „Bridging the Broadband Gap“ společně s komisařkou pro hospodářskou soutěž Neelie Kroes, komisařkou pro regionální politiku Danutou Hübner a komisařkou pro zemědělství a výživu Mariann Fischer Boel. Každý členský stát by si měl vytvořit vlastní strategii na financování rozšíření vysokorychlostního internetu do méně rozvinutých oblastí z národních i evropských zdrojů. Dále navrhuje vytvoření komunikační platformy mezi vládami a samosprávami a představiteli telekomunikačního sektoru. Má jít např. o vytvoření společné internetové stránky pro výměnu informací a zkušeností. Evropská komise také plánuje v roce 2007 zorganizovat konferenci o vysokorychlostním internetu pro všechny.

8.3 Programy podpory

IDABC

Program IDABC (Interoperable Delivery of pan-European eGovernment Services to Public Administrations, Business and Citizens) se stal od roku 2005 pokračovatelem původního programu IDA II a jeho obecným cílem určit, podporovat a propagovat rozvoj a vznik pan-evropských služeb e-governmentu, včetně interoperabilních datových komunikačních (telematických) sítí, jejichž prostřednictvím jsou služby e-governmentu poskytovány. Je řízen Generálním ředitelstvím pro podnikání a průmysl Evropské komise. Program také poskytuje financování projektů zlepšujících spolupráci mezi veřejnými správami v Evropě. Programu se mohou účastnit soukromé subjekty pouze v rámci veřejných obchodních soutěží vyhlašovaných Evropskou komisí. Veřejná správa se účastní prostřednictvím řídicí struktury IDABC.

Na celé období trvání programu (2005 - 2009) se počítá s částkou 148,7 mil. €. Přípravné fáze projektů mohou být financovány až do výše 100 %,

provozní náklady se však hradí vlastními silami. Národním kontaktním místem pro tento program je Ministerstvo informatiky.

Finanční prostředky jsou určeny na realizaci dvou hlavních skupin projektů:

- projekty společného zájmu, které jsou realizovány v jednotlivých oblastech politik Společenství jako např. zemědělství, zaměstnanost, vzdělávání, doprava, imigrační politika,
- horizontální opatření - projekty, které se zabývají vznikem nebo zdokonalením horizontálních pan-evropských služeb e-governmentu (např. portál EU „Your Europe“), služeb infrastruktury (TESTA, eLink) nebo strategických a podpůrných aktivit (eGovernment Observatory).

eContentplus

Cílem tohoto podpůrného programu je, aby se digitální obsah v Evropě stal dostupnějším, použitelnějším a využitelnějším a aby se ulehčila tvorba a šíření informací v oblasti veřejného zájmu. Digitálním obsahem se rozumí obsah všech on-line informací a služeb na internetu. Takto jsou oficiálně formulovány 3 akční linie, na které se program zaměřuje:

- usnadnění přístupu k digitálnímu obsahu, k jeho používání a využívání na úrovni Evropského společenství,
- napomáhání zlepšení kvality a zdokonalení nejlepší praxe související s digitálním obsahem mezi poskytovateli a uživateli a mezi odvětvími,
- upevňování spolupráce mezi subjekty se zájmem o digitální obsah a zvyšování povědomí v této oblasti.

Finanční rozpočet programu na období trvání od r. 2005 do r. 2008 je 149 milionů €. Projekty jsou financovány do výše 50 % nákladů a u veřejné správy navíc dodatečné náklady ve výši 100 %. Předchozí program eContent, který skončil v roce 2004, disponoval 100 miliony €, Evropská komise pro jeho pokračování původně navrhovala 163 milionů, konečná nižší částka je výsledkem kompromisu mezi členskými státy. Národním kontaktním místem pro program eContentplus je Ministerstvo informatiky.

Ve střední Evropě existuje s účastí ČR tzv. společná středoevropská iniciativa na podporu programu *eContentplus*. Iniciativy se účastní Rakouské ministerstvo práce a ekonomiky, Ministerstvo informatiky České republiky, Ministerstvo dopravy, pošt a telekomunikací Slovenské republiky a Ministerstvo informatiky a komunikací Maďarska. Cílem této snahy je zvyšování povědomí o programu *eContentplus*, podpora nových účastníků programu a usnadnění orientace na trzích regionu.

Safer Internet Plus

Cílem tohoto programu je podpořit využívání bezpečného internetu (zejména dětmi a mládeží), boj proti nedovolenému, nechtěnému a škodlivému obsahu a zvyšování všeobecného povědomí v této oblasti mezi rodiči, učiteli a dětmi jako koncovými uživateli. Konkrétně jde o boj proti dětské pornografii, propagaci fašismu a rasismu a také proti nevyžádaným sdělením v elektronické poště, tzv. spamu. Program vznikl na základě Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 854/2005/ES o zavedení víceletého programu Společenství pro podporu bezpečnějšího využívání internetu a nových on-line technologií.

Program se realizuje skrze 4 akční linie:

- bojovat proti nedovolenému obsahu na internetu (vybudováním evropské sítě „horkých linek“ v každé členské zemi EU),
- potírat nechtěný a škodlivý obsah (nástroje jsou např. filtrování, ratingové systémy, známky kvality apod.),
- podporovat bezpečnější prostředí na internetu (samoregulace, Fórum pro bezpečnější internet - mezi úkoly Fóra bude patřit podpora při vytváření příslušné struktury ve členských státech, rozvíjení kontaktů s mimoevropskými subjekty, podpora poskytovatelům služeb ve vytváření pravidel jednání - codes of conduct apod.),
- vytvářet centra pro zvyšování povědomí o této problematice.

Program je realizován v letech 2005 - 2008 a navazuje na Akční plán pro bezpečnější internet z let 1998 - 2004. Programu se mohou účastnit všechny právnické osoby založené ve členských zemích EU. Celkový rozpočet pro celé

období trvání činí 45 mil. €. Nejvíce z těchto peněz má být použito na financování zvyšování povědomí o problematice bezpečnějšího internetu (47-51 %). Projekty mohou obdržet 50 % až 80 % z celkových nákladů dle typu projektu. Národním kontaktním místem pro tento program je Ministerstvo informatiky. Předchozí program Safer Internet, který disponoval 38 miliony €, přispěl ke zřízení 12 "horkých linek", které mimo jiné sehrály důležitou roli při celosvětové razii proti dětské pornografii.

MODINIS

Program MODINIS (Monitoring of the eEurope 2005 action plan, dissemination of good practices and the improvement of network and information security) sleduje plnění akčního plánu eEurope 2005 v členských státech a srovnává je s nejlepší praxí ve světě, podporuje úsilí členských států na národní, regionální i lokální úrovni, analyzuje ekonomické a sociální důsledky rozvoje informační společnosti. Program probíhal v letech 2003 - 2005 a byl ještě prodloužen do konce roku 2006. Celkový rozpočet činí 21 mil. €. Národním kontaktním místem je Ministerstvo informatiky.

eTEN

Hlavním cílem je podpora veřejně prospěšných informačních a elektronických služeb. Konkrétní oblasti podpory jsou: e-government, e-health, e-inclusion, e-learning, důvěryhodnost a bezpečnost a služby pro malé a střední podniky. Program trvá od roku 2003 a skončí v roce 2006. Původně projekty dostávaly podporu pouze ve výši 10 % z celkových nákladů. Od roku 2005 byla podpora zvýšena na 30 %. Projekt musí být předložen konsorciem sestávajícím se z minimálně dvou na sobě nezávislých právnických osob z různých členských zemích EU. Národním kontaktním místem pro program eTEN je Ministerstvo informatiky.

IST

Program IST (Information Society Technologies) přispívá k realizaci evropských politik pro informační společnost v rámci Lisabonské strategie. Program IST je součástí 6. Rámcového programu EU pro vědu a výzkum (FP6), který tvoří hlavní nástroj pro vývoj nových technologií, zvýšení podpory inovací

a konkurenceschopnosti evropského podnikatelského sektoru a průmyslu. 6. rámcový program vyprší v roce 2006. Národním kontaktním místem pro program IST - 6. rámcový program EU pro vědu a výzkum je Technologické centrum Akademie věd ČR.

CIP

Cílem projektu CIP (Competitiveness and Innovation Programme) je zjednodušit a zpřehlednit stávající programy. Jde o doplňkový rámcový program k 7. Rámcovému programu (FP7). Bude zahrnovat tři podprogramy: podnikání a inovace, podpora ICT a inteligentní energie. Program na podporu ICT (ICT Policy Support Programme) má za cíl propagovat nasazení ICT v podnicích a veřejném sektoru. Navazuje na programy *eContentplus*, *eTEN* a *MODINIS*. V celkovém rozpočtu se na informační a komunikační technologie počítá s částkou cca 816 milionů €. Z programu bude možno čerpat finanční podporu v letech 2007 - 2013.

8.4 Strukturální fondy

Se vstupem do Evropské unie získala ČR možnost čerpat prostředky z tzv. strukturálních fondů EU. Podobně jako sloužil program Phare jako předvstupní pomoc, strukturální fondy jsou určeny deseti nově přistupujícím zemím. Každý stát dostává finance v jiné výši, i rozložení prostředků na jednotlivé oblasti je jiné. Pro programovací období 2004 - 2006 se čerpají finance z těchto strukturálních fondů:

- Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF),
- Evropský sociální fond (ESF),
- Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond (EAGGF),
- Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG).

Pro všechny strukturální fondy platí tzv. horizontální témata, která se horizontálně promítají do všech programů. Jedním z nich je informační společnost, kam patří i zavádění informačních a komunikačních technologií.

V ČR existují v Rámci podpory Společenství ¹⁾ čtyři tzv. sektorové operační programy a jeden regionální - Společný regionální operační program. Problematika informační společnosti se dotýká následujících operačních programů, konkrétně těchto jejich částí:

Průmysl a podnikání

- část „Informační společnost“,
- část „Informační systémy a přenosy dat“,
- část „Rozvoj malého a středního podnikání“ – zavádění sofistikovaných produktů a služeb ICT.

Rozvoj lidských zdrojů

- priorita „Aktivní politika zaměstnanosti“ (počítačová gramotnost),
- priorita „Sociální integrace a rovnost příležitostí“ (veřejný přístup k internetu),
- priorita „Rozvoj celoživotního vzdělávání“ (rozšíření informační gramotnosti, e-learning, vzdělávací software),
- priorita „Adaptabilita“ (zvýšení znalostí zaměstnanců, zaměstnavatelů a začínajících podnikatelů v oblasti informačních a komunikačních technologií).

Infrastruktura

- část „Rozvoj informační společnosti“.

Společný regionální operační program

- opatření „Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech“ řeší podporu investic v oblasti ICT pro regionální a místní veřejnou správu a pro obyvatelstvo,
- opatření „Podpora sociální integrace v regionech“ zahrnuje také informační vzdělanost,
- opatření „Rozvoj služeb pro cestovní ruch“ a opatření „Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch“ zahrnují elektronické služby k propagaci Evropy.

¹⁾ Rámec podpory Společenství (RPS) je smlouva uzavřená mezi vládou ČR a Evropskou komisí, která obsahuje vymezení prioritních cílů a oblastí, které budou ze strukturálních fondů EU podpořeny, a závazek poskytnout finanční prostředky na dosažení těchto cílů.

Finanční stránku plnění všech operačních programů zajišťuje Ministerstvo financí. Operační programy mají ve své působnosti jednotlivá ministerstva. Ministerstvo informatiky je zastoupeno v Monitorovacích výborech všech operačních programů, aby mohlo koordinovat efektivní vynakládání prostředků v oblasti informační společnosti.

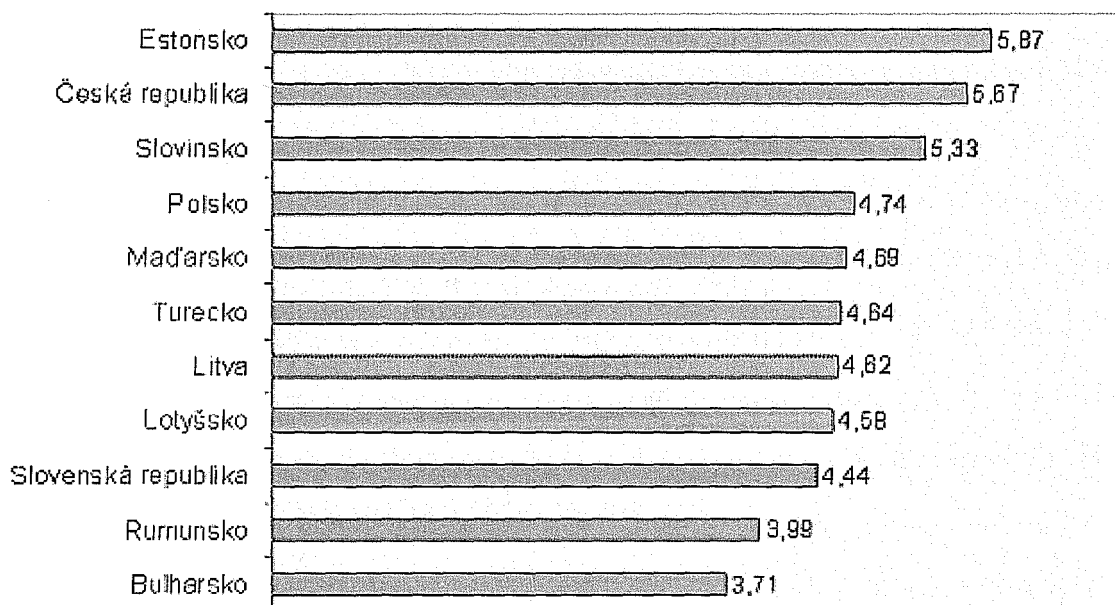
Úspěšnost čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů shrnují tato slova ministryně informatiky ¹⁾: „*V oblasti informačních a komunikačních technologií dokáže Česká republika úspěšně čerpat podporu Evropské unie. Poptávka dvojnásobně překračuje nabídku a projekty jsou velmi kvalitní, což dokazuje 100% vyčerpání alokovaných prostředků. Ukázalo se, že pro léta 2007 až 2013, tedy následující evropskou finanční perspektivu, je nutné projektům rozvoje informační společnosti zajistit větší finanční podporu, ...*“

¹⁾ Česko. Ministerstvo informatiky. *Úspěšnost českých IT projektů v čerpání pomoci ze strukturálních fondů EU*. [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-06-18 [cit. 2006-03-27]. Dostupný z WWW:
<<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=2459>>

9. Srovnání s vybranými postkomunistickými zeměmi

V srpnu roku 2004 vydal britský deník The Economist (konkrétně jeho analytická jednotka Economist Intelligence Unit) studii nazvanou e-government ve střední Evropě. Tato studie řadila Českou republiku na celkové druhé místo mezi novými členskými státy EU v kvalitě rozvoje elektronické veřejné správy za první Estonsko (3. bylo Slovinsko, 4. Polsko, ...9. Slovensko). Kritéria hodnocení byla následující: konektivita a infrastruktura, obchodní a právní prostředí, vzdělávání a dovednosti, vládní politika a vize, e-demokracie, on-line služby státu pro občany, on-line služby státu pro podniky. Nejlepší umístění zaznamenala ČR právě v posledním ukazateli (7,57 bodů z celkem 10). ČR byla také překvapivě nejlepší v parametru konektivity a technologické struktury (ovšem jen 3,98 bodů z 10). Economist také chválil české řešení e-procurementu. Země mohly dosáhnout maximálně 10 bodů.

Graf č.14 – Celkové hodnocení rozvoje e-governmentu ve střední Evropě ¹⁾

Zdroj: The Economist Intelligence Unit, 2004, MI ČR

¹⁾ Převzato z prezentace Ministerstva informatiky. Dostupné z WWW:
<[www.micr.cz/files/1916/SPIS%20\(2\).pps](http://www.micr.cz/files/1916/SPIS%20(2).pps)>

V roce 2005 vydal The Economist u příležitosti konference i2010 v Londýně aktualizovanou studii tzv. e-připravenosti (e-readiness). Bylo posuzováno celkem 65 států z hlediska informačních a komunikačních služeb a elektronického obchodu. Kritéria podle pořadí přikládání důležitosti byla tato: konektivita a infrastruktura, obchodní prostředí obecně, elektronický obchod, legislativní a politické prostředí, společenské a kulturní prostředí včt. informační gramotnosti a podpora elektronických služeb. Česká republika se umístila na celkové 29. pozici, v rámci zemí střední a východní Evropy na třetím místě. Tradičně první zůstává v oblasti ITC velmi vyspělý stát Estonsko a oproti roku 2004 nás předstihlo Slovinsko. ČR je opět chválena za projekt „e-tržiště“ pro sektor státní správy, dále za růst obchodu s ITC a vysokou mobilní penetraci. Ovšem zavádění broadbandu je považováno za velmi pomalé. Služba ADSL byla u nás uvedena na trh až v r. 2003, dávno po Polsku a Maďarsku.

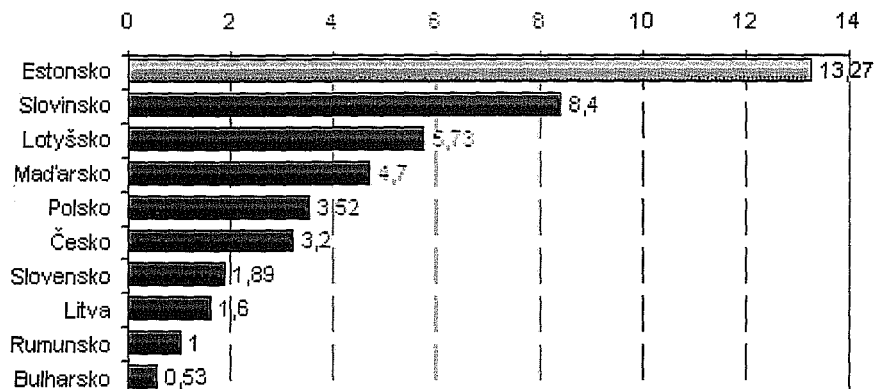
Tab. č. 8 – Hodnocení střední a východní Evropy v oblasti e-readiness

2005 rank in region	2004 rank in region	Country	Overall ranking (of 65)	e-readiness score (of 10)
1	1	Estonia	26	6.32
2	4	Slovenia	27	6.22
3	2	Czech Republic	29	6.09
4	3	Hungary	30	6.07
5	6	Poland	32	5.53
6	8	Slovakia	34	5.51
7	5	Latvia	37	5.11
8	7	Lithuania	40	5.04
9	9	Bulgaria	42	4.68
10	10	Romania	47	4.19
11	12	Russia	52	3.98
12	11	Ukraine	57	3.51
13	13	Kazakhstan	62	2.97
14	14	Azerbaijan	65	2.72

Zdroj: The Economist Intelligence Unit, 2005

Jak vyplývá z následujícího grafu penetrace vysokorychlostního internetu nevede si Česká republika mezi ostatními zrovna nejlépe.

Graf č. 15 – Počet broadband přípojek na 100 obyvatel v zemích střední a východní Evropy k 30. září 2005

Zdroj: Point-Topic, Internet pro všechny

K bližší charakteristice informační politiky a zavádění e-governmentu jsem si vybrala Estonsko, „jedničku“ v oblasti informačních technologií, a sousední státy Slovensko a Polsko.

9.1 Estonsko

Estonsko se nechalo inspirovat Skandinávií a velmi brzy vsadilo na moderní informační technologie. Od pádu Sovětského svazu prošlo Estonsko skutečnou technologickou revolucí. Estonská vláda se snaží na rozvoj informačních technologií soustředit co největší množství rozpočtových prostředků. Každý rok je to více než 1 % ze státního rozpočtu.

V roce 2000 přijalo Estonsko jako jediné na světě zákon, podle kterého je přístup k internetu jedním ze základních lidských práv. Na základě tohoto práva vzniklo v celé zemi přes 700 veřejných bezplatných středisek pro přístup k internetu, která jsou umístěna v místních knihovnách, na poštách a dokonce i ve venkovských prodejnách. S budováním této sítě se začalo již v roce 1997 a místa s přístupem jsou dobře označena (značka se zavináčem). V zemi je také cca 500 sítí wifi, z nichž více jak 100 je přístupných zdarma.

Podle údajů z jara 2005 agentury TNS EMOR bylo 54 % obyvatel ve věku 6 až 74 let uživateli internetu. 41 % procent domácností vlastnilo počítač a 82 % z těchto domácností bylo připojeno k internetu. Všechny estonské školy mají internetové připojení a místní samospráva je propojena vysokorychlostní páteřní sítí „PeaTee“.

Vláda také významně podpořila zvýšení počítačové gramotnosti. Na podobném principu jako v ČR (spolupráce s podnikatelským sektorem) byl spuštěn v roce 2002 projekt „Look @ the World“. Jednalo se o bezplatné počítačové a internetové kurzy na území celého státu. Do ukončení projektu v roce 2004 bylo vyškoleny přes 100 000 obyvatel, tj. cca 10 % populace. 70 % účastníků se stalo pravidelnými uživateli internetu.

První dokument určující jasnou vizi státní informační politiky byl přijat estonským parlamentem v roce 1998. V roce 2004 byl přijat nový dokument „Principy estonské informační politiky 2004-2006“. Pro každý jednotlivý rok je také vypracováván podrobný akční plán. Na rozdíl od předchozí strategie má tato „přepracovaná“ politika přesně stanovené prioritní oblasti. Tři hlavní priority jsou stanoveny takto:

- elektronizovat všechny agendy veřejné správy,
- udržet se ve využívání ITC alespoň na průměru Evropské unie,
- zvyšovat vývoz v oblasti IT sektoru.

Také v Estonsku došlo k reorganizaci institucionálního zabezpečení informační politiky a k soustředění pravomocí do co nejmenšího počtu míst. Pod Ministerstvo dopravy a komunikací bylo převedeno Estonské informační centrum a proběhla též reorganizace Estonské rady pro informatiku (vládní komise expertů). V r. 2002 bylo sloučeno Ministerstvo dopravy a komunikací s Ministerstvem hospodářství a vzniklo nové Ministerstvo hospodářství a komunikací s jedním odborem pro státní informační systém.

Estonský portál veřejné správy (www.eesti.ee) byl spuštěn v březnu 2003. Umožňuje snadný přístup k informacím o všech státních institucích a úřadech. Pomocí tzv. ID karty nabízí portál možnost podat např. žádost o pas (v

ČR dosud není) nebo podat daňové přiznání. Každý majitel ID karty má zřízen e-mailovou adresu ve tvaru jmeno.prijmeni_NNNN@eesti.ee, přes kterou může komunikovat se státními úřady. NNNN je čtyřmístný kód, který odlišuje občany se stejnými jmény. S touto adresou není spojena žádná e-mailová služba, každý si tuto adresu musí přesměrovat na svůj fungující e-mailový účet, přičemž je možno přesměrování až 5ti adres.

Estonsko začalo zavádět elektronické identifikační karty již na začátku roku 2002. Tento průkaz je postupně vydáván všem estonským občanům a trvale žijícím cizincům starším 15ti let. Na počátku roku 2005 mělo průkaz již skoro 50 % populace, do roku 2006 mají průkaz mít všichni Estonci. Kromě řady bezpečnostních prvků obsahují ID karty strojově čitelný kód a mikročip, který obsahuje údaje vytištěné na kartě s výjimkou fotografie a podpisu. Na čipu jsou též uloženy dva digitální certifikáty a související privátní klíče chráněné PIN kódy. Jeden z certifikátů slouží k autentifikaci, druhý k elektronickému podpisu. Certifikát k elektronickému podpisu je platný 3 roky, pak může být zdarma prodloužen. Zákon o elektronickém podpisu byl v Estonsku přijat již v roce 2000. ID karta také slouží jako elektronická jízdenka v MHD. Do budoucna se počítá s možností ID karty integrovat se stávajícími platebními kartami ale i s dalšími kartami založenými na podobném principu. Za vystavení ID karty se platí pouze velmi malý poplatek v porovnání s možnostmi jejího využití: 150 estonských korun (v přepočtu asi 280 Kč). Důchodci a invalidé zaplatí pouze 25 estonských korun (cca 50 Kč).

Estonsko se stalo také první zemí na světě, kde proběhly celostátní elektronické volby (komunální volby v říjnu 2005). Právě výše popisované ID karty se staly jejich důležitým předpokladem. Tyto nové ID karty přitom umožňují jak bezpečnou autentizaci voliče tak i bezpečné odevzdání hlasu s pomocí elektronického podpisu. Každý, kdo hlasoval prostřednictvím internetu, měl možnost ještě během volebního dne odevzdat hlas osobně a pak platil jen ten „papírový“. Této možnosti sice využilo jen 2 % voličů, ale díky bezproblémovému průběhu celého internetového hlasování bylo rozhodnuto, že bude nasazeno i v parlamentních volbách v roce 2007.

Také návrhy zákonů a jiné vládní dokumenty se připravují a šíří zásadně elektronicky. Ty jsou pak vystaveny na internetu a občané se k nim mohou vyjadřovat. Pro tyto účely byla zřízena v roce 2001 speciální webová stránka TOM – zkratka estonského *Täna Otsustan Mina* (<http://tom.riik.ee/>), což znamená „Dnes rozhoduji já“. Občané mohou předkládat i své vlastní návrhy a pokud takový návrh podpoří dostatečný počet lidí, musí se jimi příslušný orgán zabývat a vydat jasné stanovisko. K dubnu 2005 je registrováno více jak 6 000 uživatelů.

9.2 Slovensko

Slovensko sebe samo označuje za spíše zaostávající zemi v oblasti e-governmentu a zavádění vysokorychlostního internetu. Do budoucna však SR počítá a několika velmi ambiciózními projekty (např. elektronické identifikační karty).

Slovenské priority informační politiky jsou ustanoveny v dokumentu „Stratégia informatizácie spoločnosti v podmienkach SR a Akčný plán“, přijatého v roce 2004. Lisabonská koncepce se na Slovensku promítla do samostatného vládního materiálu „Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010“ (jinak spíše známá pod názvem Národná Lisabonská stratégia). V roce 2005 byly schváleny akční plány pro zabezpečení této strategie: akční plán pro vzdělání a zaměstnanost, akční plán pro vědu, výzkum a inovace, akční plán Informační společnost a akční plán pro podnikatelské prostředí.

Součástí akčního plánu Informační společnost je zavedení bezpečných elektronických identifikačních průkazů. Ve studii možností vydávání těchto průkazů (publikované v březnu roku 2006) se předpokládá jejich vydávání již od 1. července 2006. Průkazy budou obsahovat zaručený elektronický podpis (podobně jako v Estonsku). V ČR se zatím s vydáváním elektronických občanských průkazů vůbec nepočítá.

Na Slovensku rovněž existuje projekt typu portálu veřejné správy. Jmenuje se *Občan.sk* (www.obcan.sk) a byl zahájen v dubnu 2003. Trochu v rozporu se svým názvem je tento centrální informační portál určen občanům i podnikatelům. Obsahuje též sekci „Životních situací“ jako český PVS. Dále zde nalezneme velké množství informací o jednotlivých státních institucích, máme možnost stáhnout velké množství formulářů nebo i lokalizovat nejbližší úřad. Na Slovensku *Občan.sk* patří k nejvíce využívaným službám veřejné správy.

Dalším projektem e-governmentu je portál *Mesto.sk* (www.mesto.sk), který slouží jako centrální databáze informací o všech městech, městských částech a vyšších územních celcích. Informační hodnota tohoto portálu spočívá hlavně v tom, že na Slovensku existuje stále mnoho samospráv, které nemají vlastní webové stránky a komunikaci přes internet s občany velmi zanedbávají.

Slovenský daňový úřad spustil v roce 2005 službu *eTax*, která umožňuje podávání daňových přiznání on-line. Služby však využilo zatím jen velmi málo lidí. Elektronický podpis je totiž na Slovensku pořád velmi drahý – médium s certifikátem stojí cca 2 800 Sk a roční prodloužení dalších 900 Sk. Daňové přiznání prostřednictvím internetu je možné podat i bez elektronického podpisu. V takovém případě je však nutná osobní registrace a zaslání vytištěné první strany do pěti dní od podání.

Mnohem více je využívána elektronická podatelna slovenské Sociální pojišťovny. Podnikatelé a živnostníci mají možnost elektronicky podávat měsíční výkazy a registrační listy. Při těchto podáních není nutné používat elektronický podpis. Ověřování probíhá s pomocí hesla, číselného kódu a grid karty¹⁾. Struktura souborů s výkazy byla poskytnuta více než 100 softwarovým firmám, které prodávají produkty pro mzdovou agendu. Takže podnikatelé

¹⁾ Grid karta je plastová karta o velikosti platební karty pro autorizaci transakcí, která obsahuje tabulku s 36ti kódy, které mohou být použity opakovaně. Klient zadává vždy kód, který je požadován (určením souřadnic v tabulce), jako součást posílané zprávy. Platnost těchto karet je časově omezena.

mohou používat přímo ve svém mzdovém programu funkci automatického vygenerování výkazů.

Na počátku roku 2006 představilo Ministerstvo financí SR a Ministerstvo dopravy, pošt a telekomunikací SR projekt s názvem „Minerva – Internet pre vzdelanie“. Záměrem je podpora rozšíření vysokorychlostního internetu a zvýšení informační gramotnosti mladých lidí na Slovensku. Jedná se pilotní o projekt, který je určený pro všechny mladé lidi ve věku 15 – 25 let. O podporu mohou požádat v místě svého trvalého bydliště. Státní podpora na osobu je stanovena na 6 016 slovenských korun a její čerpání bude rozloženo do dvou let tímto způsobem: 400 Sk jako jednorázový příspěvek na vzdělávání a měsíční příspěvek ve výši 234 Sk, o který se sníží cena podporované služby. Tento projekt však sklidil na Slovensku nemalou kritiku, prý jde o přesně načasovaný tah před volbami, jak získat hlasy prvovoličů.

V březnu 2006 se slovenskému Telekomunikačnímu úřadu podařilo prosadit (na rozdíl od toho našeho), aby Slovak Telecom odstranil vázání služeb ADSL na odběr hlasových služeb. Tomu předcházela analýza tzv. relevantních trhů (u nás není stále dokončena), která prokázala dominantní postavení Slovak Telecom. Tato analýza musí být provedena za základě požadavků EU. Relevantní trhy jsou dílčí oblasti celého trhu elektronických komunikací a cílem jejich analýzy je zjistit, zda je v příslušné oblasti již dostatečně rozvinuta konkurence.

9.3 Polsko

Polsko se svými skoro čtyřiceti miliony obyvatel představuje největší trh v oblasti informačních a komunikačních technologií ve střední a východní Evropě.

Polská strategie rozvoje informační společnosti pro roky 2004 - 2006 obsahuje tyto priority:

- poskytovat dostupný, rychlý a bezpečný internet pro všechny občany a podnikatelé,
- vyvíjet on-line obsah a služby,
- zvyšovat informační gramotnost.

V Polsku zatím neexistuje centrální informační portál veřejné správy, který by poskytoval souhrnné informace o všech úřadech a přístup k on-line službám. Existence tohoto portálu se řeší už od roku 2002, kdy vláda schválila dokument „Wrota Polski“. Tento dokument byl v roce 2005 aktualizován zveřejněním koncepce „e-PUAP“. Zatím jsou v provozu pouze jednotlivé regionální portály. Největší malopolský portál nabízí okolo stovky on-line služeb s využitím elektronického podpisu. Projekt celostátního portálu si podle polského Ministerstva pro vědu a informační technologie vyžádá částku ve výši 1 miliardy zlotých. V Polsku ale existuje centrální databáze volných pracovních míst *e-PULS*.

Příkladem velmi dobře zvládnutého e-governementu je projekt „KSI ZUS - komplexní informační systém sociálního pojištění“. Polský projekt se stal dokonce vítězem v jedné z kategorií eEurope Awards 2005. Každému polskému pojištěnci je zřízen individuální elektronický účet. Součástí tohoto systému je speciální software, s jehož pomocí mohou zaměstnavatelé elektronicky odesílat hlášení odvodů sociálního pojištění za své zaměstnance. Zato možnost elektronického daňového přiznání je v Polsku stále ve fázi příprav.

V březnu 2004 si polští poslanci na prahu vstupu do EU odsouhlasili úplné osvobození od DPH pro některé telekomunikační služby. Konkrétně šlo o služby spočívající v poskytování internetu pro studenty, školy a veřejné kulturní instituce a vytáčený i vysokorychlostní přístup k internetu pro individuální uživatele. Evropská unie si však vynutila dodržování jednotných pravidel, tj. zařazení internetových služeb do základní sazby DPH, hrozbou vysokých pokut. Na konci roku 2004 pak bylo internetové připojení převedeno do základní

sazby (v Polsku 22 %). Možná kdyby se k rebelujícímu Polsku přidaly trochu důrazněji ostatní nové členské země EU včt. České republiky, dokázaly by prosadit změnu v pravidlech EU. Současně s tímto vynuceným rozhodnutím si alespoň Polsko odhlasovalo daňové odpočty za používání internetu. Bývalý český ministr informatiky Mlynář měl v plánu prosadit podobné opatření, to však nikdy nebylo realizováno (projekt Home PC).

10. Závěr

Za jasný krok vpřed na poli informační politiky lze považovat vznik Ministerstva informatiky, silného orgánu s určitými cíli a pravomocemi. Hlavní cíle české informační politiky s ohledem na evropskou koncepci eEurope 2005 byly stanoveny v březnu 2004 ve vládou schváleném dokumentu „Státní informační a komunikační politika“. Jednalo se o zajišťování dostupných a bezpečných komunikačních služeb, zvyšování informační vzdělanosti, poskytování moderních veřejných služeb on-line a vytváření dynamického prostředí pro elektronické podnikání.

V oblasti dostupných a bezpečných komunikačních služeb se podařilo přijmout dvě důležité koncepce: „Národní politiku pro vysokorychlostní přístup“ a „Národní strategii informační bezpečnosti“. Součástí prvně zmiňované je ustanovení dotačního titulu na rozvoj vysokorychlostního internetu (1 % výnosu z prodeje Českého Telecomu). V dotačním řízení byly na začátku roku 2006 vybrány již první projekty. Ministerstvo informatiky také dokončuje Projekt internetizace knihoven tak, aby byly všechny knihovny připojeny k internetu do konce roku 2006 a bylo vytvořeno dostatek míst veřejného přístupu k internetu. Počet uživatelů vysokorychlostního internetu v ČR sice roste, tarify vysokorychlostního internetu nabízí desítky operátorů a i ceny za tyto služby naštěstí již klesají, ale stále se nám nedaří dohnat některé okolní státy. Hlavní příčinu vidím ve zneužívání dominantního postavení Českým Telecomem. Zatím také Český telekomunikační úřad nebyl schopen provést analýzy tzv. relevantních trhů, které by mohly případné dominantní postavení prokázat. Podle zákona o elektronických komunikacích měly být provedeny již na konci ledna 2006.

Zvyšování informační gramotnosti MI ČR dlouhodobě podporuje projektem „Národní program počítačové gramotnosti“. Tyto cenově a regionálně dostupné kurzy se podařilo v roce 2005 rozšířit i o kurzy pro zdravotně

postižené, kurz „Občan, úředník a Portál veřejné správy“ a od roku 2006 také o kurzy „Open Source“.

Na Portálu veřejné správy přibývají nové služby, největší pokrok zaznamenala jeho transakční část – elektronická podání. Lze konstatovat, že PVS celkem uspokojivě plní funkci elektronické brány k informacím veřejné správy a stane se v budoucnu centrálním místem pro elektronická podání všem úřadům. V ČR se také již podařilo uzákonit zřízení elektronických podatelen, snížit správní poplatky pro úkony vyžádané elektronicky a schválit nový správní řád, podle kterého jsou povinny orgány veřejné správy od roku 2006 vést správní řízení také elektronicky.

V oblasti e-governmentu zůstává však nevyřešen problém tzv. základních registrů. Zákon, který by tyto registry zřizoval, zatím nebyl prosazen. Velkým přínosem je ale nový Registr živnostenského podnikání nahrazující dosavadní neprovázané lokální systémy a nově odsouhlasené autorizované výpisy z registrů státní správy např. na poštách nebo u notářů.

Velkým příslibem do budoucna je také rozvoj elektronického podpisu. Na trhu máme konečně již tři akreditované poskytovatele. Počet vydaných kvalifikovaných certifikátů stále roste. Občané a podnikatelé se postupně učí využívat elektronický podpis při komunikaci s orgány veřejné správy.

Zamyslíme-li se celkově nad prosazováním jednotlivých vládních cílů, zůstává jich ještě mnoho nesplněno. Přesto srovnáme-li současný stav s obdobím před přijetím nové vládní koncepce a založením MI ČR, zjistíme, že ČR dosáhla velkého pokroku. Současné vládě se už asi žádné zásadní kroky stihnout nepodaří, takže budoucnost české informační politiky závisí na politickém vývoji po volbách v červnu 2006.

Seznam použité literatury

1. *Bezpečně online* [online]. c2006 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.bezpecneonline.cz>>
2. Česko. Ministerstvo informatiky. *Akční plán eEurope 2005* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=1417>>
3. Česko. Ministerstvo informatiky. *Akční plán realizace státní informační politiky [do roku 2003]* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, [2003] [cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=295#priority>>
4. Česko. Ministerstvo informatiky. *Aktuální projekty a priority Ministerstva informatiky* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005 [cit. 2006-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=2790>>
5. Česko. Ministerstvo informatiky. *Bílá kniha o elektronickém obchodu* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2003-05-19 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/files/274/Bila_kniha.pdf>
6. Česko. Ministerstvo informatiky. *Často kladené otázky k e-podpisu* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, [2005] [cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW: < <http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=1799>>
7. Česko. Ministerstvo informatiky. *Deklarace EU vyzývá státy, aby používaly informační a komunikační technologie k transformaci veřejných služeb pro občany a podniky (tisková zpráva)* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-11-24 [cit. 2006-03-27]. Dostupný z WWW: <www.micr.cz/files/2909/News_release__2_.pdf>
8. Česko. Ministerstvo informatiky. *Do e-learningových kurzů počítačové gramotnosti na Portálu VS se zaregistrovalo již více než 4000 uživatelů* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/nppg.html>>
9. Česko. Ministerstvo informatiky. *Fórum pro informační gramotnost* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2004-2005 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=1118>>

10. Česko. Ministerstvo informatiky. *i2010 Evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/eu/i2010.htm>>
11. Česko. Ministerstvo informatiky. *Koncepce rozvoje Komunikační infrastruktury veřejné správy* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-07-21 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/files/2433/Koncepce_KIVS.pdf>
12. Česko. Ministerstvo informatiky. *Ministerstvo informatiky 2004* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky, 2005 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW:<[www.micr.cz/files/1916/SPIS%20\(2\).pps](http://www.micr.cz/files/1916/SPIS%20(2).pps) >
13. Česko. Ministerstvo informatiky. *Ministerstvo informatiky a rozvoj informační společnosti (brožura MI ČR)* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005 [cit. 2006-02-15]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/images/dokumenty/Micr_brozura_CZ.pdf>
14. Česko. Ministerstvo informatiky. *Nákupy na e-tržišti* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/images/dokumenty/e-trziste_20060120.pdf>
15. Česko. Ministerstvo informatiky. *Národní politika pro vysokorychlostní přístup* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-26-01 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW:<<http://www.micr.cz/files/2060/NBBS.pdf>>
16. Česko. Ministerstvo informatiky. *Národní program počítačové gramotnosti* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006 [cit. 2006-02-15]. Dostupný z WWW <<http://www.micr.cz/nppg.html>>
17. Česko. Ministerstvo informatiky. *Národní strategie informační bezpečnosti ČR* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-10-19 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/files/2705/04_NSIB_CR_v0_8__3_.pdf>
18. Česko. Ministerstvo informatiky. *Národní strategie informační bezpečnosti ČR – Příloha 1.* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-10-19 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/files/2705/05_NSIB_CR_Priloha_1_v0_8__2_.pdf>
19. Česko. Ministerstvo informatiky. *Národní strategie informační bezpečnosti ČR – Příloha 2* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-10-19

- [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW:
<http://www.micr.cz/files/2705/06_NSIB_CR_Priloha_2_v0_8__2_.pdf>
20. Česko. Ministerstvo informatiky. *Návrh statutu Výboru pro informační bezpečnost* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW:
<http://www.micr.cz/files/2705/07_Statut_Vyboru_pro_IB_CR__3_.pdf>
21. Česko. Ministerstvo informatiky. *Návštěvnost Portálu veřejné správy* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW:
<http://www.micr.cz/images/dokumenty/Navstevnost_PVS_20060215.pdf>
22. Česko. Ministerstvo informatiky. *Nové aplikace pro Portál veřejné správy*. In *ISSS 05* [online]. 2005 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW:
<www.issc.cz/archiv/2005/download/prezentace/pvs.ppt>
23. Česko. Ministerstvo informatiky. *Novela zákona o informačních systémech veřejné správy podepsána prezidentem republiky* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006-03-03 [cit. 2006-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=3185>>
24. Česko. Ministerstvo informatiky. *Novela zákona o svobodném přístupu k informacím podepsána prezidentem republiky* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006-01-27 [cit. 2006-03-03]. Dostupný z WWW:
<<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=3181f>>
25. Česko. Ministerstvo informatiky. *Počet e-podání přes transakční část Portálu veřejné správy* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW:
<http://www.micr.cz/images/dokumenty/E-podani_20060215.pdf>
26. Česko. Ministerstvo informatiky. *Pomocník pro bezpečnou práci s počítačem* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006-04-04 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW:
<<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=3342>>
27. Česko. Ministerstvo informatiky. *Portál veřejné správy se rozšiřuje o mapové služby* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-04-44 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW:
<<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=2242>>

28. Česko. Ministerstvo informatiky. *Programy* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005 [cit. 2006-03-27]. Dostupný z WWW:
<<http://www.micr.cz/eu/programy.htm>>
29. Česko. Ministerstvo informatiky. *Programy EU na podporu informačních a komunikačních technologií* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005 [cit. 2006-03-27]. Dostupný z WWW:
<www.micr.cz/files/2792/programy_EU.pdf>
30. Česko. Ministerstvo informatiky. *Příznání k dani přímo z vašeho účetního programu* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006-02-27 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW:
<<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=3179>>
31. Česko. Ministerstvo informatiky. *Rok a půl Ministerstva informatiky* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2004-07-16 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=1509>>
32. Česko. Ministerstvo informatiky. *Sdělení Evropské komise ve vztahu k informační společnosti* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-11-24 [cit. 2006-03-27]. Dostupný z WWW:
<<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=2962>>
33. Česko. Ministerstvo informatiky. *Statistika elektronického podpisu* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW:
<http://www.micr.cz/images/dokumenty/Elektronick__podpis_20060119.pdf>
34. Česko. Ministerstvo informatiky. *Státní informační a komunikační politika* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2004-03-24 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/files/275/SIKP_def.pdf>
35. Česko. Ministerstvo informatiky. *Strukturální fondy* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005 [cit. 2006-03-27]. Dostupný z WWW:
<<http://www.micr.cz/eu/fondy.htm>>
36. Česko. Ministerstvo informatiky. *Učební kurzy ke kurzům Národního programu počítačové gramotnosti* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006-02-16 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW:
<<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=3136>>

37. Česko. Ministerstvo informatiky. *Úspěšnost českých IT projektů v čerpání pomoci ze strukturálních fondů EU* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-06-18 [cit. 2006-03-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=2459>>
38. Česko. Ministerstvo informatiky. *Veřejné zakázky bude možné podávat elektronicky* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-12-21 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=300>>
39. Česko. Ministerstvo informatiky. *Vláda schválila pravidla pro stanovení ceny za informace, které úřady poskytují veřejnosti* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006-03-29 [cit. 2006-03-29]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=3312>>
40. Česko. Ministerstvo informatiky. *Výsledky dotačního řízení Ministerstva informatiky na podporu vysokorychlostního internetu* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2006-02-06 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=3101>>
41. Česko. Ministerstvo informatiky. *Výzkum informační gramotnosti: 27 % Čechů informačně gramotných* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-08-24 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=2578>>
42. Česko. Ministerstvo informatiky. *Životní situace – aplikace Portálu veřejné správy nominována na prestižní mezinárodní ocenění eEurope Awards Trophy* [online]. Praha : Ministerstvo informatiky ČR, 2005-11-23 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/scripts/detail.php?id=300>>
43. Česko. Rada vlády ČR pro státní informační politiku. *Akční plán realizace státní informační politiky do konce roku 2002* [online]. Praha : Rada vlády ČR pro státní informační politiku, 2000-05-10 [cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW: < <www.vlada.cz/vrk/rady/sip/dokumenty/akcni_plan.pdf> >
44. Česko. Vláda České republiky. Legislativní rada vlády. *Program 178. zasedání LRV dne 26. ledna 2006* [online]. [cit. 2006-03-03]. Dostupné z WWW: <<http://wtd.vlada.cz/scripts/detail.php?id=9587>>

45. Česko. Vláda České republiky. *Programové prohlášení* [online]. Praha : Vláda České republiky, srpen 2002. [cit. 2006-02-15]. Dostupné z WWW: <<http://wtd.vlada.cz/scripts/detail.php?id=6456>>
46. Česko. Vláda České republiky. *Státní informační politika - cesta k informační společnosti* [online]. Praha : Vláda České republiky, 1999-05-31 [cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/vrk/rady/sip/dokumenty/sipcesta/sip.il2.htm>>
47. Česko. Vláda České republiky. *Usnesení vlády ČR ze dne 31. května 1999 č. 525 k návrhu státní informační politiky* [online]. Praha: Vláda České republiky, 2003-05-19 [cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW: <http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_test.nsf/usneseni/usneseni_test.nsf/619CE194C2BB25B4C125678B0026F8FC?opendocument>
48. Česko. Vláda České republiky. *Usnesení vlády ČR dne 26. června 2002 č. 863 o opatřeních ke koordinovanému vynakládání finančních prostředků na informační a komunikační technologie* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2002-06-26 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW: <http://wtd.vlada.cz/vlada/cinnostvlady_usneseni.htm>
49. Česko. Vláda České republiky. *Usnesení vlády ČR dne 15. září 2004 č. 877 o Projektu internetizace knihoven a účasti státního rozpočtu České republiky na financování tohoto projektu* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2004-09-15 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW: <http://wtd.vlada.cz/vlada/cinnostvlady_usneseni.htm>
50. Česko. Vláda České republiky. *Usnesení vlády ČR dne 26. ledna 2005 č. 105 k návrhu Národní politiky pro vysokorychlostní přístup k internetu (Broadband strategie ČR)* [online]. Praha : Vláda České republiky, 2005-01-26 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW: <http://wtd.vlada.cz/vlada/cinnostvlady_usneseni.htm>
51. Česko. Zákon ze dne 11. května 1999 o svobodném přístupu k informacím. In *Sbírka zákonů*. 1999, částka 39, č. 106, s. 2578-2582
52. Česko. Zákon ze dne 4. dubna 2000 o ochraně osobních údajů a změně některých dalších zákonů. In *Sbírka zákonů*. 2000, částka 32, č. 101, s. 1521-1532

53. Česko. Zákon ze dne 29. června 2000 o elektronickém podpisu a změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu). In *Sbírka zákonů*. 2000, částka 68, č. 227, s. 3292-329
54. Česko. Zákon ze dne 14. září 2000 o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. In *Sbírka zákonů*. 2000, částka 99, č. 365, s. 4666-4671
55. Česko. Zákon ze dne 26. července 2004, kterým se mění zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*. 2004, částka 144, č. 439, s. 8354-8362
56. Česko. Zákon ze dne 26. července 2004, kterým se mění zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*. 2004, částka 144, č. 440, s. 8363-8373
57. Česko. Zákon ze dne 29. července 2004 o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti). In *Sbírka zákonů*. 2004, částka 166, č. 480, s. 9470-9475
58. Česko. Zákon ze dne 22. února 2005 o elektronických komunikacích o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů*. 2005, částka 43, č. 127, s. 1330-1404
59. Česko. Zákon ze dne 8. března 2006, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb., a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*. 2006, částka 26, č. 61, s. 882-88
60. Česko. Zákon ze dne 15. března 2006, kterým se mění zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In *Sbírka zákonů*. 2006, částka 30, č. 81, s. 1011-1023

61. Český statistický úřad. *Šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci v roce 2005* [online]. Praha : ČSÚ, 2005 [cit. 2006-03-10].
Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/p/9603-05>>
62. DOLEJŠ, Radan. Papírování se zjednoduší : živnostenský rejstřík. *Profit*. [online]. 2005, č. 24 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW:
<<http://www.profit.cz/archiv.php?iEd=200524&iArt=13060&iSearch>>
63. DOLEJŠ, Radan; BÉROVÁ, Dana. Chceme pomoci živnostníkům. *Profit*. [online]. 2005, č. 23 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW:
<<http://www.profit.cz/archiv.php?iEd=200523&iArt=12922&iSearch>>
64. Economist Intelligence Unit. *E-government in Central Europe* [online]. 2004 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW:
<http://graphics.eiu.com/files/ad_pdfs/Central_Europe_egov.pdf>
65. Economist Intelligence Unit. *The 2005 e-readiness ratings* [online]. 2005 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW:
<http://graphics.eiu.com/files/ad_pdfs/2005Ereadiness_Ranking_WP.pdf>
66. eGovernment Factsheets. In *eGovernment Observatory* [online]. 2005 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW:
<<http://europa.eu.int/idabc/en/chapter/203>>
67. Estonsko. Ministry of Foreign Affairs. *E-government* [online]. Tallin : Ministry of Foreign Affairs, 2005-10-12 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW: <http://www.mfa.ee/estonia/kat_175/pea_175/2972.html>
68. EU investuje miliony eur do bezpečnosti internetu. In *Portál E-learning* [online] c2004 [cit. 2006-03-27]. Dostupný z WWW:
<<http://elearning.cesnet.cz/elearning.cesnet.cz/pages/pages/aktuality.html?a=2&kod=591>>
69. *European Computer Driving Licence* [online]. 2006 [cit. 2006-03-10].
Dostupný z WWW: <<http://www.ecdl.cz/indexMain.php>>
70. European Institute of Public Administration. *eEurope Awards for eGovernment – 2005 : Winners, Honourable Mentions and Nominees* [online]. 2005-10-25 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW: <http://www.e-europeawards.org/view.asp?tab=INFO_NEWS&id=47429>
71. Európska komisia presadzuje rozširovanie vysokorýchlostného internetu. *Živě* [online] 2006-03-22 [cit. 2006-03-27]. Dostupný z WWW:
<<http://www.zive.sk/h/Spravy/AR.asp?ARI=116796>>

72. Evropská unie. Commission decision of 15 March 2006 no. 215 on setting up a high level expert group to advise the European Commission on the implementation and the development of the i2010 strategy. *Official Journal*, 2006-03-15, no. L 80 , s. 74-75. Také dostupný z WWW: <http://europa.eu.int/eur-lex/lex/LexUriServ/site/en/oj/2006/l_080/l_08020060317en00740075.pdf>
73. Evropská unie. Evropská komise. *i2010 - evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost* [online]. Brusel : Evropská komise, 2005-06-01[cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/files/2492/i2010.pdf>>
74. Evropská unie. Rada Evropy. *Úmluva o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat ze dne 28. 1. 1981* [online]. Štrasburk : Rada Evropy, 1981 [cit. 2006-02-01]. Překlad Úřadu pro ochranu osobních údajů dostupný z WWW: <<http://www.uoou.cz/umluva.php3>>
75. Evropská unie. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně jednotlivců v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů* [online]. Brusel : Evropský parlament, 1995 [cit. 2006-02-01]. Překlad Úřadu pro ochranu osobních údajů dostupný z WWW: < <http://www.uoou.cz/smernice.php3>>
76. GfK. *Online Shopping 2005* [online]. 2006-02-27 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.gfk.cz/cz/default.aspx?path=/cz/press/gfkczech/reader.aspx&lang=cz&ctr=203&msg=1795>>
77. HOLECOVÁ, Simona. VZP se snaží zbavit projektu IZIP. In *Aktuálně.cz* [online]. 2006-01-19 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://aktualne.centrum.cz/domaci/zdravi-skola-spolecnost/clanek.phtml?id=55921>>
78. Internet v akci: zřavy hradí stát. In *ITAPA*. [online]. 2006-03-10 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.itapa.sk/index.php?ID=1328>>
79. *Internet ve státní správě a samosprávě*. Příloha Hospodářských novin. 4. dubna 2005. 8 s.
80. *Internetový přístup ke zdravotnickým informacím pacienta – IZIP* [online]. c2004 [cit. 2006-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.izip.cz>>

81. JIRKOVSKÝ, Michal. Elektronizací k efektivitě a zpět. *Egovernment* [online]. 2004, č. 2 [cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW:
<<http://www.egovernment.cz/archiv/clanky%202-04/3.mht>>
82. KALCŮ, Petra. Informační politika ČR na přelomu století. *Informace* [online]. 2001, roč. 10, č. 1-2 [cit. 2006-02-02]. Dostupný z WWW:
<http://www.lib.cas.cz/informace/info1-2_01.htm>
83. MATUŠTÍKOVÁ, Michaela. *Tajemství rodného čísla* [online]. 2005-11-02 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW:
<http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/2_11_2005_tajemstvi_rodneho_cisla>
84. MERUNKA, Mirek. Jak si vede rychlý Internet v zemích OECD. In *ISDN server* [online]. 2005-11-02 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW:
<<http://www.isdn.cz/clanek.php?cid=7290>>
85. MIKLÍK, Aleš; BÉROVÁ, Dana : Linux je pro začátečníky lepší. *Lupa* [online]. 2005-06-29 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW:
<<http://www.lupa.cz/clanky/dana-berova-linux-je-pro-zacatecniky-lepsi/>>
86. Ministerstvo informatiky vypracovalo novelu zákona o svobodném přístupu k informacím. In *iPravník*. [online]. 2005-05-19 [cit. 2006-03-03]. Dostupný z WWW:
<<http://www.ipravnik.cz/ipravnik/ipravnik.nsf/0/C57FCA19748CF5ACC12570030036C38D>>
87. OČKO, Petr. Výzkum MI ČR a STEM/MARK. *Ikaros* [online]. 2005, roč. 9, č. 10 [cit. 2006-03-10]. ISSN 1212-5075. Dostupný z WWW:
<<http://www.ikaros.cz/node/2014>>
88. OLEJÁR, Martin. Čo sa dá na Slovensku vybaviť cez internet? *Inet* [online]. 2006-03-07 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW:
<<http://www.inet.sk/clanok/3205/co-sa-da-na-slovensku-vybavit-cez-internet>>
89. PETERKA, Jiří. Dovolí nám EU levnější Internet? In *E-archiv Jiřího Peterky*. [online] 2006-12-30 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW:
<<http://www.earchiv.cz/b04/b1230001.php3>>
90. PETERKA, Jiří. Elektronický podpis : první akreditace– I. In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 2002-04-22 [cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW:
<<http://www.earchiv.cz/b02/b0404001.php3>>

91. PETERKA, Jiří. i2010 místo eEurope 2005. In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 2005-06-06 [cit. 2006-03-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/b05/b0607001.php3>>
92. PETERKA, Jiří. Informační a telekomunikační politika konečně dohromady. In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 2002-07-08 [cit. 2006-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/b02/b0708001.php3>>
93. PETERKA, Jiří. Iniciativa eEurope+ završena. In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 2004-03-08 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/b04/b0308001.php3>>
94. PETERKA, Jiří. Invex 2005: zajímavosti druhého dne. In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 2005-10-26 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/b05/b1026001.php3>>
95. PETERKA, Jiří. Jaké bude nové ministerstvo informatiky? In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 2002-09-25 [cit. 2006-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/b02/b0925001.php3>>
96. PETERKA, Jiří. Konečně nějaký pohyb na cestě k informační společnosti. In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 1999-06-23 [cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/anovinky/ai2345.php3>>
97. PETERKA, Jiří. Mlynář: ministr bez portfeje, nebo pro ICT? In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 2002-07-16 [cit. 2006-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/b02/b0716001.php3>>
98. PETERKA, Jiří. NSIB jako završení druhé vlny koncepcí. In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 2005-06-28 [cit. 2006-02-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/b05/b0628001.php3>>
99. PETERKA, Jiří. Osm priorit státní informační politiky – I. In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 1999-06-28 [cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW: <<http://archiv.czech.net/anovinky/ai2364.php3>>
100. PETERKA, Jiří. Stalo se : analýzy budou mít zpoždění. *Lupa* [online] 2006-01-23 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/stalo-se-analyzy-budou-mit-zpozdeni/>>
101. PETERKA, Jiří. Stalo se : začal Březen – měsíc Internetu. *Lupa* [online]. 2006-03-07 [cit. 2006-03-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/stalo-se-zacal-brezen-mesic-internetu/>>

102. PETERKA, Jiří. Vyhláška k epodpisům je hotova!– I. In *E-archiv Jiřího Peterky* [online]. 2001-10-08 [cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.earchiv.cz/b01/b1008001.php3>>
103. PETERKA, Jiří. Zajímá ještě někoho Národní program počítačové gramostnosti? In *Digiweb*. [online]. 2006-02-27 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW: <http://digiweb.ihned.cz/1-10074080-17924280-i00000_d-2b>
104. Podpora širokopásmového internetu pre mladých Slovákov. *Telekomunikace* [online]. 2006-02-20 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW: <http://www.casopis-telekomunikace.cz/aktuality-detail.php?f_id=596>
105. *Portál veřejné správy*. [online]. c2003-2006 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <www.portal.gov.cz>
106. Prezident podepsal zákon o zadávání zakázek a koncesní zákon. In *Finanční noviny* [online]. 2006-04-05 [cit. 2006-04-05]. Dostupný z WWW: <http://www.financninoviny.cz/index_view.php?id=181574>
107. Prokom. *ZUS – European Leader in eAdministration* [online]. 2005-11-24 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.prokom.pl/en/news/news.php?id=384>>
108. PSZCZÓLKOWSKA, Dominika. E-stonsko. *Listy* [online]. 2004-01-13 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.listy.cz/archiv.php?cislo=041&clanek=010412>>
109. PUŽMANOVÁ, Rita. CIP : nový program EU pro konkurenceschopnost a inovaci. In *Virtuální inovační park*. [online] 2005-06-28 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.park.cz/article.asp?itm=1198>>
110. *Rada vlády pro informační politiku* [online]. [cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/vrk/rady/sip/sip.il2.shtml>>
111. RADA, Václav. Internet v praxi : Komunální volby v Estonsku, dočkáme se i u nás? In *Internet pro všechny* [online]. 2006-01-13 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.internetprovsechny.cz/clanek.php?cid=154>>
112. RADA, Václav. Na prvního máje ADSL bez paušálu za hlasové služby. Bohužel ne u nás, ale na Slovensku. In *Internet pro všechny* [online]. 2006-03-31 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.internetprovsechny.cz/blesk.php?cbl=239>>

113. SCHÖN, Otakar; BÉROVÁ, Dana. Rozhovor z ministryní informatiky Danou Bérovou. *Živě* [online]. 2005-05-24 [cit. 2006-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.zive.cz/h/Byznys/AR.asp?ARI=123848>>
114. Slovensko. Ministerstvo vnútra. *Studia možností vydávanie a elektronického občianskeho preukazu pre použitie v elektornických systémoch verejnej správy* [online]. Bratislava : Ministerstvo vnútra SR, 2006-03-09 [cit. 2006-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.minv.sk/pk/2006/ARCHIV/KM-73/vlastnymat.htm>>
115. STEM/MARK. Ministerstvo Informatiky. *Výzkum informační gramotnosti občanů ČR* [online]. Praha: STEM/MARK, Ministerstvo Infomatiky, srpen 2005 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW: <http://www.micr.cz/images/dokumenty/Prezentace_vyzkumIG.ppt>
116. ŠINDELKA, Vladimír. *Pro založení živnosti stačí zajít jen na jeden úřad*. In *Finance* [online]. 2005-11-24 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/zpravy/finance/56652>>
117. ŠMÍD, Vladimír. *Právní aspekty informační politiky ČR* [online]. 1999 [cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.fi.muni.cz/~smid/praspinfpol.html>>
118. ŠPINAR, David. *Portál Veřené správy auditem přístupnosti neprošel*. In *Dobrý Web* [online]. 2005-02-21 [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.dobryweb.cz/znalosti/audit-pvs.html>>
119. ŠTĚDRŮN, Bohumír. *Evropské telekomunikační právo a my*. [online]. 2004-09-22 [cit. 2006-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.digitv.cz/clanky/Evropske%20telekomunikacni%20pravo%20a%20my.htm>>
120. *Technické řešení Portálu veřejné správy* [online]. [2003] [cit. 2006-03-20]. Dostupný z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/696/_s.155/8509?docid=183>
121. *Telecom opět nabídl vytáčené připojení k internetu za paušál*. In *Finance* [online]. 2005-12-19 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/zpravy/finance/58685/>>
122. Testcom. *Elektronický podpis obcím* [online]. 2005 [cit. 2006-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.testcom.cz/epodpis.php>>

123. Úřad na ochranu osobních údajů [online]. Praha : Úřad na ochranu osobních údajů, c2000-2006[cit. 2006-02-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.uoou.cz>>
124. VANÍČEK, Jiří. Role státu na cestě k informační společnosti. In *Virtuální inovační park* [online]. 1998-10-08 [cit. 2006-02-01]. Dostupný z: <<http://www.park.cz/article.asp?itm=44>>
125. VESELÝ, Vlastimil. Státní informační politika : dva přístupy. In *Virtuální inovační park* [online]. 2003-10-21 [cit. 2006-03-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.park.cz/article.asp?itm=860>>
126. VLASÁK, Rudolf. *Základy informační politiky : učební texty*. Praha : Vyšší odborná škola informačních služeb, 2001. 105 s.

Seznam tabulek, grafů a obrázků

Tabulky

Tab. č. 1	Přehled poskytovatelů certifikačních služeb a jejich kvalifikovaných služeb	s. 49
Tab. č. 2	Počet vysokorychlostních přípojek v zemích OECD	s. 68
Tab. č. 3	Přehled on-line služeb a elektronických podání, které jsou k dispozici prostřednictvím PVS pro občany (stav k dubnu 2006)	s. 88
Tab. č. 4	Přehled on-line služeb a elektronických podání, které jsou k dispozici prostřednictvím PVS pro podnikatele (stav k dubnu 2006)	s. 89
Tab. č. 5	Přehled návštěvnosti PVS	s. 101
Tab. č. 6	Počet e-podání prostřednictvím PVS	s. 102
Tab. č. 7	Statistika obchodů uzavřených prostřednictvím licencovaných elektronických tržišť	s. 103
Tab. č. 8	Hodnocení střední a východní Evropy v oblasti e-readiness	s. 120

Grafy

Graf č. 1	Procento domácností vybavených vybranými informačními a komunikačními technologiemi	s. 66
Graf č. 2	Způsob připojení domácností k internetu	s. 66
Graf č. 3	Počet vydaných kvalifikovaných certifikátů v roce 2005 - podle měsíců	s. 69
Graf č. 4	Počet vydaných komerčních certifikátů v roce 2005 - podle měsíců	s. 70
Graf č. 5	Počet vydaných časových razítek roce 2005 - podle měsíců	s. 70
Graf č. 6	Potenciál počítačové gramotnosti	s. 77
Graf č. 7	Rozložení počítačové gramotnosti podle regionů	s. 78
Graf č. 8	Počty účastníků kurzů NPPG podle věku v roce 2005	s. 79

Graf č. 9	Úžití internetu pro hledání informací týkajících se státní správy nebo pro komunikaci s úřady mezi uživateli internetu v procentech	s. 99
Graf č. 10	Důvod nevyužití internetu pro hledání informací týkajících se státní správy nebo pro komunikaci s úřady v procentech	s. 99
Graf č. 11	Účel návštěvy stránek státní správy nebo úřadu v procentech	s. 100
Graf č. 12	Použití elektronického podpisu při komunikaci s orgány státní správy v procentech	s. 100
Graf č. 13	Počet uskutečněných nákupů přes internet (100 % = všichni uživatelé internetu)	s. 105
Graf č. 14	Celkové hodnocení rozvoje e-governmentu ve střední Evropě	s. 119
Graf č. 15	Počet broadband přípojek na 100 obyvatel v zemích střední a východní Evropy k 30. září 2005	s. 121

Obrázky

Obr. č. 1	Organizační struktura Ministerstva informatiky k 1.10. 2005	s. 33
Obr. č. 2	Příklad vyhledání správce v registru zpracování	s. 47
Obr. č. 3	Celkový přehled počtu vydaných e-podpisů v rámci projektu „Elektronický podpis obcím“ podle regionů	s. 64
Obr. č. 4	Nabídka e-learningových kurzů na Portálu veřejné správy	s. 74
Obr. č. 5	Příklad vyhledání informačních zdrojů o elektronickém podpisu	s. 86
Obr. č. 6	Uživatelé služeb KIVS	s. 93